



REPUBLIKA HRVATSKA
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Godišnje izvješće
o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja
za 2007. godinu

lipanj 2008.

SADRŽAJ

UVOD	1
1. SUSTAV ZAŠTITE TRŽIŠNOG NATJECANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	4
2. USTROJSTVO AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	5
3. AKTIVNOSTI AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA U 2007. GODINI	8
4. POSLOVI AGENCIJE U PROVEDBI ZAKONA O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA.....	12
4.1. Ocjene sporazuma poduzetnika	14
4.1.1. Agencija protiv četrnaest (14) autobusnih prijevoznika	17
4.2. Zlouporebe vladajućeg položaja	19
4.2.1. HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb i povezano društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o., Zagreb.....	21
4.2.2. Tisak d.d., Zagreb i Distri Press d.o.o., Zagreb.....	23
4.2.3. Microsoft Hrvatska d.o.o., Zagreb	24
4.3. Ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika	25
4.3.1. Agrokor d.d., Zagreb i Tisak d.d., Zagreb.....	28
4.3.2. Slobodna Dalmacija d.d., Split i Šibenski list d.o.o., Šibenik.....	29
4.4. Promicanje prava i politike zaštite tržišnog natjecanja	30
4.4.1. Analiza pristupa tržištu revizorskih usluga	33
4.4.2. Reakcija Agencije na preuzimanje poduzetnika Dukat d.d. od strane poduzetnika Lactalis S.A., Francuska uz najavu raskida poslovne suradnje Agrokora d.d. s Dukatom d.d.	33
4.4.3. Mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o posredovanju u prometu nekretnina	34
4.4.4. Mišljenje o sporazumu kino prikazivača i kino distributera.....	35
4.4.5. Mišljenje u svezi s obavljanjem djelatnosti održavanja zelenih površina u Gradu Rijeci.....	37
4.4.6. Mišljenje o dopuštenosti paralelnog uvoza putem pasivne prodaje	38
5. POSLOVI AGENCIJE U PROVEDBI ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA	40
5.1. Promjena zakonodavnog okvira	41
5.2. Pojam državne potpore.....	42
5.2.1. Osnovne kategorije državnih potpora.....	44
5.3. Poslovi Agencije u području državnih potpora.....	45
5.3.1. Brodogradnja	46
5.3.2. Čelik.....	48
5.3.3. Prethodno obvezujuće mišljenje.....	49
5.3.3.1. Prethodno obvezujuće mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.....	50

5.3.4. Nadzor državnih potpora	51
5.3.5. Državne potpore za sanaciju i restrukturiranje	52
5.3.5.1. Program restrukturiranja poduzetnika Varteks d.d., Varaždin	52
5.3.5.2. Program restrukturiranja poduzetnika Sloga Tvornica obuće d.d., Koprivnica	54
5.3.6. Usluge od općeg gospodarskog interesa	55
5.3.6.1. Rješenje o odobrenju državnih potpora poduzetniku Croatia Airlines d.d.	56
5.3.7. Izravna primjena ZDP-a.....	57
5.3.7.1. Poticaji za razvoj širokopojasnog pristupa internetu	57
5.3.8. Ostale aktivnosti Agencije u svezi državnih potpora	58
6. MEĐUNARODNA SURADNJA	59
6.1. Europska unija	59
6.1.1. Projekti tehničke pomoći Europske unije.....	59
6.2. Multilateralna i bilateralna suradnja	60
6.2.1. Multilateralna suradnja.....	60
6.2.2. Bilateralna suradnja	61
6.3. Stručno usavršavanje kroz sudjelovanje na međunarodnim seminarima	61
7. IZVIJEŠĆE EUROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU HRVATSKE 2007. – dio koji se odnosi na tržišno natjecanje i državne potpore (<i>prijevod AZTN</i>)	63
8. ODLUKA VIJEĆA EU OD 12. VELJAČE 2008. O NAČELIMA, PRIORITETIMA I UVJETIMA SADRŽANIM U PRISTUPNOM PARTNERSTVU S HRVATSKOM KOJOM SE UKIDA ODLUKA 2006/145/EZ – dio koji se odnosi na tržišno natjecanje i državne potpore (<i>prijevod AZTN</i>)	65
9. AGENCIJA – 2007. U BROJKAMA.....	66

POPIS PRILOGA, TABLICA I SLIKA

Prilozi

Prilog 1. Popis važećih zakona, propisa i uputa za primjenu propisa kojima je uređena zaštita tržišnog natjecanja i državnih potpora u Republici Hrvatskoj	67
Prilog 2. Ustrojstvo Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja	69
Prilog 3. Proračun Agencije u 2007. godini i u razdoblju od 2004. do 2007. godine	70
Prilog 4. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini i u razdoblju od 2004. do 2007. godine	72
Prilog 5. Usporedba broja zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja i područja državnih potpora u razdoblju od 2004. do 2007. godine.....	74
Prilog 6. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini i u razdoblju od 2005. do 2007. godine prema metodologiji Europske komisije	76
Prilog 7. Popis odluka Agencije iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini	78
Prilog 8. Popis odluka Agencije iz područja državnih potpora u 2007. godini	83
Prilog 9. Popis odluka Upravnog suda RH povodom tužbi protiv odluka Agencije u 2007. godini	101

Tablice

Tablica 1. Struktura zaposlenika Agencije u razdoblju od 2003. do 2007. godine	5
Tablica 2. Struktura zaposlenih u stručnoj službi prema godinama staža u Agenciji	7
Tablica 3. Plan i izvršenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu u odnosu na Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja	70
Tablica 4. Plan i izvršenje Državnog proračuna Republike Hrvatske u razdoblju od 2004. do 2007. godine u odnosu na Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja	71
Tablica 5. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini	72
Tablica 6. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine	73

Tablica 7. Usporedba broja zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine	74
Tablica 8. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja i područja državnih potpora u razdoblju od 2004. do 2007. godine po vrstama predmeta	75
Tablica 9. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini prema metodologiji Europske komisije	76
Tablica 10. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2005. do 2007. godine prema metodologiji Europske komisije	77

Slike

Slika 1. Ukupan broj zaposlenih u Agenciji u razdoblju od 2003. do 2008. godine	6
Slika 2. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine	13
Slika 3. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta ocjene sporazuma u razdoblju od 2004. do 2007. godine	16
Slika 4. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta zlouporabe vladajućeg položaja u razdoblju od 2004. do 2007. godine	21
Slika 5. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta koncentracija poduzetnika u razdoblju od 2004. do 2007. godine	27
Slika 6. Broj izdanih mišljenja u razdoblju od 2004. do 2007. godine.....	31
Slika 7. Broj medijskih objava u razdoblju od 2005. do 2007. godine	32

Provedba prava i politike zaštite tržišnog natjecanja, važnost, snaga, neovisnosti i stručnosti tržišnog regulatora u provođenju pravila fer tržišnog natjecanja s krajnjim ciljem zaštite potrošača i osiguravanja slobodnog pristupa poduzetnika tržištu uvjet su bez kojeg se ne može. „Hrvatska je osnivanjem Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja već prije deset godina pokazala odlučnost u uspostavi institucija nužnih za funkcioniranje tržišnog gospodarstva i u tom je razdoblju ona postala nezaobilazni subjekt koji na hrvatskom tržištu vodi računa o ujednačenim pravilima igre za sve sudionike“. (Poslovni dnevnik, 14. studeni 2007.)

Dan tržišnog natjecanja
Zagreb, 13. studeni 2007.

UVOD

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, kao pravna osoba s javnim ovlastima osnovana odlukom Hrvatskog sabora, obavlja poslove zaštite tržišnog natjecanja te poslove odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora sukladno odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja i Zakona o državnim potporama.

Agencija je sa svojim radom započela još 1997. godine. Izvješće za 2007. godinu, uz prikaz rada i aktivnosti Agencije u 2007., odražava napredak postignut u desetogodišnjem razdoblju njezinog rada i djelovanja. Tako je pojam „pravo i politika tržišnog natjecanja“ koji obuhvaća zaštitu slobode tržišnog natjecanja među poduzetnicima koji djeluju na tržištu konačno prepoznat i prihvaćen od strane poduzetnika, zajedno sa činjenicom da je sloboda tržišnog natjecanja od presudne važnosti za sve države, pa tako i Republiku Hrvatsku, koje svoje gospodarstvo temelje na načelu slobodnog tržišta, a ne na državnom intervencionizmu. Neosporan je napredak u podizanju svijesti kod poduzetnika, državnih tijela, drugih regulatora, pravosuđa, akademske zajednice, a prije svega i najvažnije kod potrošača i javnosti, o ulozi i važnosti zaštite tržišnog natjecanja. Na te značajne pomake u radu Agencije kao i na promijenjenu percepciju javnosti o ovoj posebno važnoj materiji za razvitak hrvatskog gospodarstva ukazuje i ovo izvješće.

Imajući u vidu ograničenost ljudskih i drugih resursa, Agencija je u veljači 2007. usvojila dokument pod nazivom Program rada Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja 2007. – 2008., u kojem je utvrdila prioritete, ključne ciljeve i aktivnosti Agencije u tom razdoblju, kao i načine njihovog ostvarenja. Te aktivnosti najvećim su dijelom strukturnog karaktera odnosno tiču se promjena bitnih dijelova sustava zaštite tržišnog natjecanja. Ovdje se posebno radi o izmjeni i unaprjeđenju propisa s ovog područja, te o nužnim reformama prakse i mjera potpore gospodarstvu i industrijskoj politici u sektorima poput brodogradnje, metalne industrije itd.¹

Aktivnosti Agencije u 2007. godini u značajnoj su mjeri bile usmjerene na postizanje ciljeva koji su pred Republiku Hrvatsku stavljeni kao uvjeti za otvaranje pregovora o članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, u Poglavlju 8: Tržišno natjecanje, i to i u dijelu koji se odnosi na tzv. „*antitrust*“ (ocjena sporazuma među poduzetnicima, zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika te kontrolu koncentracija), odnosno tržišno natjecanje u užem smislu, i aktivnosti u svezi usklađivanja programa državnih potpora s obvezama preuzetim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju te nadzor dodijele državnih potpora.

Također, rad Agencije u 2007. godini bio je usmjeren na pripreme, a potom i na izradu izmjena i dopuna važećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja te na davanje inicijativa i sudjelovanje u pripremi ostalih propisa koji će zajedno sa spomenutim Zakonom i Zakonom o državnim potporama osigurati učinkovitu i djelotvornu provedbu sustava zaštite tržišnog natjecanja u našoj zemlji.

¹ Cjelokupni tekst Programa rada Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja 2007. – 2008. nalazi se na Internet stranici Agencije www.aztn.hr

Uz to, Agencija je unatoč ograničenosti ljudskih resursa ažurno rješavala predmete iz svoje svakodnevne prakse i djelokruga rada: poslove ocjene ograničavajućih sporazuma između poduzetnika, postupke utvrđivanja zloraba vladajućeg položaja poduzetnika te postupke ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika. Temeljne aktivnosti Agencije na području kontrole državnih potpora kao što su evidentiranje prijave državnih potpora, njihovo odobravanje i nadzor njihove provedbe također su činile veliki i zahtjevni dio posla ove Agencije u 2007. godini, naročito u smislu provedbe međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske i pregovora o pristupanju Europskoj uniji. Detaljan popis riješenih predmeta i poslova dan je u prilogima na kraju ovog izvješća, dok su neke od odluka Agencije na temelju svoje važnosti i napretka koji predstavljaju u rješavanju problematike zaštite tržišnog natjecanja posebno izdvojene i detaljno opisane u nastavku ovog izvješća.

Uz zakonsku obvezu podnošenja Hrvatskom saboru izvješća o radu Agencije za proteklu kalendarsku godinu, cilj je ovog dokumenta osigurati transparentnost rada Agencije i njezinu otvorenost poslovnoj i stručnoj javnosti. Nadamo se da će to doprinijeti daljnjoj afirmaciji zaštite tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, kao učinkovitom instrumentu razvoja gospodarstva u cjelini, osiguravanjem jednakih uvjeta za uspjeh poduzetnika na tržištu i stvaranjem posljedične dobrobiti za potrošače.

Svrha prava i politike zaštite tržišnog natjecanja je stvoriti uvjete za gospodarski rast koji se temelji na konkurentnosti i efikasnosti nacionalnog gospodarstva, a zadaća neovisnih regulatora kojima je povjerena provedba te politike je, u okvirima njihovih zakonskih ovlasti, osigurati jednake uvjete za sve sudionike na tržištu i spriječiti narušavanje, ograničavanje ili ukidanje tržišnog natjecanja na određenom tržištu.

Spomenutu zadaću Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja naglašava svakom svojom odlukom, donesenim propisom, objavom mišljenja, doprinosu edukaciji i brojnim očitovanjima o problematici slobode tržišnog natjecanja i kontrole državnih potpora. Agencija definira svoju ključnu svrhu i smisao ne samo kao regulatora nego i promicatelja znanja o tržišnom natjecanju pri čemu prije svega, institucionalni okvir treba osigurati transparentnost i predvidivost, povećati pravnu sigurnost i stvoriti okruženje za uspješan razvoj tržišnog natjecanja. Politiku Agencije dugoročno određuje ideja kojoj je cilj spriječiti svako narušavanje tržišnog natjecanja, kako od strane poduzetnika koji svojom tržišnom snagom žele nametnuti svoja pravila na tržištu i spriječiti ulazak novih ili istisnuti s tržišta već postojeće konkurente, tako i od strane države i njezinih tijela koja dodjelom državnih potpora pojedine poduzetnike nepravedno stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na one koji takve potpore ne dobivaju.

Neosporno je da ovakvo razmišljanje i politika Agencije mogu biti utemeljeni samo na potpuno pouzdanom i predvidivom zakonodavnom okviru i neovisnosti institucije koja ga provodi. No, to nije i dovoljno. Učinkovita i uspješna zaštita tržišnog natjecanja ostvaruje se i raspoloživošću resursa, ljudskih i materijalnih, u svakodnevnoj praksi Agencije, u postupcima koji zahtijevaju složene pravne i ekonomske analize, upućenost u propise i podzakonske akte i poznavanje značajki poduzetnika i sektora i njihovog ponašanja na tržištu. Pri tom je, i uz nedostatak pravnog okvira, posebno u ovom izvještajnom razdoblju za 2007. godinu, svakodnevna praksa nametnula i potrebu donošenja odluka kao što je to bio slučaj s ocjenom kartela autobusnih prijevoznika, zlorabe vladajućeg položaja na tržištu telekomunikacija, ili pak preventivnog

djelovanja u slučaju Microsofta.² Tu se, posebno u slučaju razbijanja kartela, ponovno nametnula i dokazala potreba za značajnim izmjenama spomenutog zakonskog okvira koji je posebno u području zabranjenih kartelnih sporazuma potrebno značajnije mijenjati. Stoga je u cilju ostvarenja ciljeva ove Agencije neophodno potrebno mijenjati zakonski okvir koji bi posebice u slučajevima teških povreda propisa o zaštiti tržišnog natjecanja s izrazito negativnim posljedicama za potrošače morao osigurati visoke kazne za prekršitelje, a Agenciju ovlastio za njihovo izricanje.

S druge pak strane, propisi o zaštiti tržišnog natjecanja u Europskoj uniji, na čije se preuzimanje i primjenu obvezala i Republika Hrvatska pri sklapanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (članak 70. Sporazuma), podložni su stalnim promjenama. Iz tog razloga, na putu ostvarenja svojih ciljeva ova Agencija ima obvezu stalno pratiti te promjene te predlagati odgovarajuća rješenja u hrvatskom zakonodavstvu koja će joj omogućiti djelovanje u skladu s važećim kretanjima, a sve u svrhu djelotvorne zaštite tržišnog natjecanja, praćenja tržišta u okviru zakonski dopuštenih okvira i priključivanja hrvatskog gospodarstva globalnim promjenama.

Ovdje ne treba zaboraviti i pregovore o pristupanju Republike Hrvatske EU, u kojima pravo i politika tržišnog natjecanja zauzimaju jedno od najvažnijih poglavlja. Dosadašnjim tijekom pregovora uvjerali smo se da pravedno tržišno natjecanje, a posebno detaljno uređen i ograničen sustav dodjele državnih potpora pojedinim poduzetnicima ili sektorima, pred ovu Agenciju i dalje postavlja kao jednu od prioritetnih zadaća, širenje svijesti i znanja o pravilima kojima su uređena ta područja. Agencija se svojim proaktivnim djelovanjem već odredila, a želi i nastaviti s promicanjem uloge politika tržišnog natjecanja i državnih potpora na sve dostupne i zakonom joj propisane načine u cilju ostvarenja povjerenih joj zadaća.

² Navedeni predmeti i postupci ocjene detaljno su prikazani u nastavku teksta ovog izvješća.

1. SUSTAV ZAŠTITE TRŽIŠNOG NATJECANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj: 122/03; dalje: ZZTN) propisana su pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, ovlasti i zadaće te ustrojstvo Agencije. Zakonom o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 40/05; dalje: ZDP) uređeni su opći uvjeti i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora koje su dane ili korištene protivno odredbama ZDP-a.

ZZTN se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan njenog teritorija ako imaju učinak na području Republike Hrvatske. Međutim, kako je ZZTN opći propis o zaštiti tržišnog natjecanja, istim je propisano da se njegove odredbe ne primjenjuju ukoliko je nekim drugim, posebnim zakonom za pojedina tržišta drugačije određeno.

Tako se Agencija bavi ocjenama ograničavajućih sporazuma između poduzetnika, utvrđuje postojanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika te ocjenjuje dopuštenosti koncentracija poduzetnika. Postupci vezani za npr. javne nabave ili dodjele koncesija ne ulaze u nadležnost ove Agencije, već drugih tijela koja su posebnim zakonom određena za provedbu tih aktivnosti.

Odredbe ZDP-a propisuju da su državne potpore dodijeljene bez odobrenja Agencije nezakonite, te Agencija ima ovlast naložiti povrat iznosa iskorištene državne potpore uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počevši od dana početka korištenja potpore. U iznimno opravdanim slučajevima, Agencija može donijeti naknadno odobrenje državne potpore ako utvrdi da je ta potpora sukladna odredbama ZDP-a.

Pored zakona, na prijedlog Agencije Vlada RH donosi i niz uredbi kojima se detaljnije uređuje područje tržišnog natjecanja i državnih potpora u Republici Hrvatskoj, a Agencija usvaja i ostale naputke i upute iz ovog područja. Svi do sada doneseni propisi objavljeni su u Narodnim novinama (Prilog 1.) te na web stranici Agencije www.aztn.hr.

U svim postupcima pred Agencijom supsidijarno se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91 i 106/93).

Budući da Agencija nema ovlast izricanja kazni zbog povreda ZZTN-a, već je to u nadležnosti prekršajnih sudova, nakon donošenja odluke o povredi odredbi ZZTN-a Agencija pokreće prekršajni postupak pred nadležnim prekršajnim sudom, kako protiv poduzetnika tako i protiv odgovorne osobe u poduzetniku.

2. USTROJSTVO AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ZZTN-om i ZDP-om, za što odgovara Hrvatskom saboru.

Radom Agencije upravlja Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja koje ima 5 članova koje imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Predsjednik Vijeća organizira i vodi rad i poslovanje Agencije, te je odgovoran za stručni rad Agencije. Detaljno uređenje unutarnjeg ustrojstva i način rada Agencije utvrđeni su Statutom Agencije koji je potvrdio Hrvatski sabor. Druga pitanja u svezi s radom i održavanjem sjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja utvrđeni su Poslovníkom o radu Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja.

Stručna služba Agencije obavlja upravne, stručne i administrativne poslove za potrebe Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja. Agencija ima stručnu službu u kojoj je 2007. godine bilo zaposleno ukupno 40 djelatnika, od čega je 29 izravno uključeno u rad na poslovima iz djelokruga Agencije (rad na predmetima) koji su raspoređeni po sektorima, a ostatak na općim, kadrovskim i financijskim poslovima. Pritom, 11 djelatnika (5 pravnik i 6 ekonomista) zaposleno je u Sektoru za zaštitu tržišnog natjecanja, 4 pravnik i 5 ekonomista u Sektoru za državne potpore, 2 djelatnika (po jedan pravnik i ekonomist) u Sektoru za međunarodnu suradnju, a 4 pravnik i 2 ekonomista zaposleni su u Sektoru za pravni i ekonomski sustav.

Detaljni shematski prikaz ustrojstva Agencije dan je u Prilogu 2. ovog izvješća.

U odnosu na 2006. godinu broj djelatnika stručne službe povećao se za 7,7%, a u odnosu na 2003. godinu, kad je na snagu stupio novi Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja i Zakon o državnim potporama, broj djelatnika stručne službe povećao se za 64,7%, odnosno za 11 djelatnika.

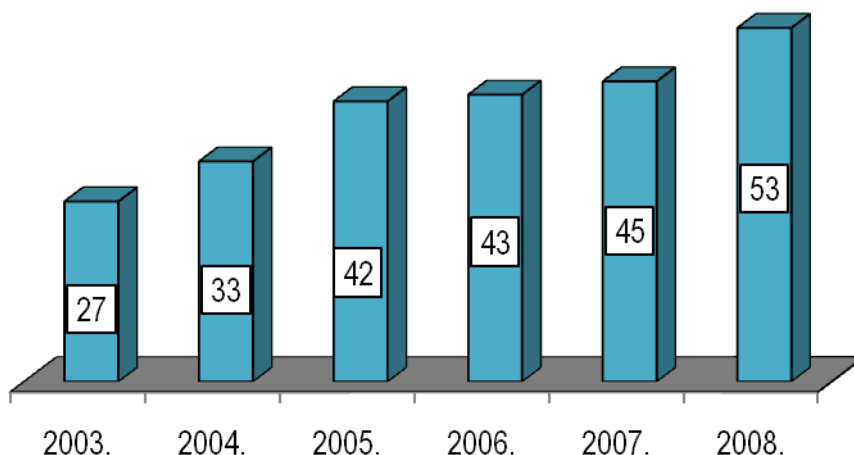
Od 2003. godine vidi se trend povećanja zaposlenih u Agenciji, tako da se u odnosu na 2003. u 2007. godini ukupan broj zaposlenih povećao sa 27 na 45 djelatnika, odnosno za 66,7%.

Tablica 1. Struktura zaposlenika Agencije u razdoblju od 2003. do 2007. godine

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Članovi Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja	5	4	5	5	5
Stručna služba – zaposlenici izravno uključeni u radu na predmetima	18	21	26	27	29
Opći poslovi	4	8	11	11	11
Ukupno:	27	33	42	43	45

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Slika 1. Ukupan broj zaposlenih u Agenciji u razdoblju od 2003. do 2008. godine



Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Napomena: Podatak za 2008. godinu određen prema trenutnom broju zaposlenih u Agenciji i prema planu zapošljavanja za 2008. godinu

Iako je prosječna dob djelatnika stručne službe samo 34 godine, kvalifikacijska struktura joj je iznimno kvalitetna: 4 djelatnika imaju titulu magistra znanosti, 14 ima položen pravosudni ispit, a 2 djelatnika revizorski ispit.

Unatoč kontinuiranom povećanju broja zaposlenika i nadalje je nužno kadrovsko jačanje Agencije, kao i osiguranje neophodno potrebnih uvjeta za njezin rad, prije svega prostornih, a potom i povećanje sredstava namijenjenih dodatnom usavršavanju i stalnoj edukaciji zaposlenika. Prema opsegu poslova i obvezama koje proizlaze iz postojećeg zakonodavstva, Agenciji su potrebna 68 djelatnika (bez članova Vijeća), što namjerava ostvariti do stjecanja članstva u EU, odnosno do kraja 2010. godine.

U 2007. godini bilo je planirano zapošljavanje 5 novih djelatnika, što je i ostvareno. Međutim, istodobno 2 djelatnika su napustila Agenciju, a 29 djelatnika koji obavljaju poslove najizravnije vezane uz djelokrug Agencije još je uvijek nedostatan za sve one aktivnosti koje obavlja ova institucija.

Agencija se suočava i s problemom odljeva kadrova u privatni sektor, ali i regulatorna tijela koja osiguravaju veća primanja. Naime, nakon što za vrijeme provedeno u Agenciji dobiju potrebno znanje i iskustvo u radu na poslovima iz nadležnosti tržišnog natjecanja, naročito mladi zaposlenici napuštaju Agenciju, jer su znanje i iskustvo u ovoj, za hrvatske prilike novoj grani prava, iznimno cijenjeni i traženi u privatnom sektoru i šire. To međutim nije posebnost Hrvatske. I ostala tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u Europi susreću se s istim problemom jer se ni tamo visina plaća ne može mjeriti s onima koje može ponuditi privatni sektor.

Za 2008. godinu Agencija je planirala zaposliti 5 novih djelatnika stručne službe, no kako je do 1. lipnja 2008. godine Agenciju napustilo 3 djelatnika, to znači da je broj nepopunjenih mjesta (planiranih i upražnjenih radnih mjesta) u stručnoj službi u 2008. godini čak 10.

Tablica 2. Struktura zaposlenih u stručnoj službi prema godinama staža u Agenciji

0 do 3 godina	3 do 10 godina	> od 10 godina	Σ
14	14	1	29

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

3. AKTIVNOSTI AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA U 2007. GODINI

Aktivnostima Agencije u 2007. godini zadržan je kontinuitet ostvarenja ključnih ciljeva zacrtanih zakonodavnim okvirom djelovanja Agencije i Programom rada za 2007. - 2008. godinu, kao i obvezama koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Drugi takav program u radu Agencije u bitnome određuje prioritete Agencije u dvogodišnjem razdoblju u cilju:

- unaprjeđenja sustava zaštite tržišnog natjecanja dogradnjom zakonodavnog okvira,
- učinkovite i djelotvorne provedbe propisa na području zaštite tržišnog natjecanja i državnih potpora, i
- jačanja stručnih i administrativnih kapaciteta Agencije za rad na najsloženijim predmetima u području zaštite tržišnog natjecanja i državnih potpora.

Tijekom 2007. godine, aktivnosti Agencije bile su posebno usmjerene na:

- intenziviranje rada na inicijativi pokrenutoj prema Ministarstvu pravosuđa, u smislu potrebnih izmjena i dopuna važećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, kako bi se Agenciji omogućilo izricanje kazni te uspostavio jedinstveni i učinkoviti sustav sudske zaštite protiv odluka Agencije. Osim toga, potrebno je uvesti mogućnost oslobođenja ili ublažavanja kazne poduzetniku („zviždaču“) koji Agenciji dostavi dokaze o postojanju zabranjenih sporazuma budući da je bez toga gotovo nemoguće očekivati uspjeh u otkrivanju i suzbijanju kartela. Naposljetku, cilj je zakonodavnih promjena izmijeniti i dio postupovnih odredbi kako bi se omogućilo vođenje postupaka na način koji je i za Agenciju i za poduzetnike ekonomičniji i brži (primjerice, mogućnost dostave skraćenog obrasca prijave namjere provedbe koncentracije u postupcima ocjene nespornih koncentracija).

U protekloj je godini održan niz sastanaka s predstavnicima mjerodavnih sudova (Upravni sud RH, Visoki prekršajni sud RH, Visoki trgovački sud RH) i ministarstava (Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) te se pristupilo osnivanju radne skupine za rad na izmjenama i dopunama Zakona. Načelno je postignuta suglasnost o prijedlogu Agencije u vezi s njezinim ovlastima za izricanje kazni i davanjem jednom sudu nadležnosti za kontrolu zakonitosti odluka Agencije, uključujući i mogućnost tog suda da revidira kazne izrečene od strane Agencije. Istovremeno, u okviru projekta pomoći PHARE 2005, angažiran je tim njemačkih stručnjaka upravo na iznalaženju odgovarajućih zakonskih rješenja za navedena pitanja, usporedivih s praksom i rješenjima zemalja članica EU.

2007. godinu su ne manje važno obilježili:

- nastavak suradnje s drugim mjerodavnim tijelima i sektorskim regulatorima te davanje prijedloga za određenje i jasnije razgraničenje nadležnosti u odnosu na određene institute zaštite tržišnog natjecanja. Agencija je potpisivanjem Sporazuma o suradnji s Vijećem za elektroničke medije, u travnju 2007. godine, okončala aktivnosti u svezi

institucionalne uspostave suradnje sa svim sektorskim regulatornim tijelima (ranije su zaključeni takvi sporazumi s Hrvatskom narodnom bankom, Hrvatskom agencijom za telekomunikacije, Vijećem za poštanske usluge, Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga i Hrvatskom energetsom regulatornom agencijom),

- promicanje prava i politike tržišnog natjecanja u smislu širenja kulture tržišnog natjecanja provodi se i kroz izravne aktivnosti članova Vijeća ZTN i eksperata stručne službe AZTN. Oni su tijekom izvještajnog razdoblja održali niz predavanja na temu zaštite tržišnog natjecanja i državnih potpora na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima na visokoškolskim ustanovama i drugim institucijama (Pravni fakultet u Zagrebu, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Ekonomski fakultet u Puli, Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Diplomatska akademija, University of East Anglia, Norwich, Engleska i dr., objavili niz zapaženih stručnih i znanstvenih radova u eminentnim hrvatskim (Hrvatska pravna revija, Informator, Novi Informator, RIF, RRIF i dr.) i stranim stručnim publikacijama (Global Competition Review, London, Competition Antitrust Review, Essex, International In-House Counsel Journal, Cambridge, Engleska i dr.) te svojim priložima sudjelovali na savjetovanjima i konferencijama u zemlji i inozemstvu (Savjetovanje ekonomista u Opatiji i slično),
- nastavak aktivnosti na provedbi ZZTN-a, prvenstveno obavljanje upravnih poslova iz područja ocjene sporazuma između poduzetnika, utvrđivanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika, te ocjena dopuštenosti koncentracija poduzetnika,
- nastavak istraživanja tržišta slobodnih profesija. Izrađena je analiza sektora revizorskih usluga kako bi se utvrdilo stanje na tom tržištu nakon stupanja na snagu novog Zakona o reviziji i Tarife revizorskih usluga³,
- nastavak intenzivnog rada na provedbi sustava državnih potpora, odnosno odobravanja i nadzora provedbe državnih potpora u Republici Hrvatskoj kroz donošenje odluka, prikupljanje, evidentiranje i praćenje podataka o državnim potporama te davanju prijedloga za unaprjeđenje postojećih i budućih zakonskih rješenja u odnosu na državne potpore,
- nastavak kontinuirane suradnje s međunarodnim tijelima i Europskom komisijom u dijelu koji se odnosi na usklađivanje i provedbu zakonodavstva u području državnih potpora,
- nastavak rada na pregovorima o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, osobito u Poglavlju 8: Tržišno natjecanje i to na područjima usklađivanja fiskalnih zakona, pitanja brodogradnje, industrije čelika, donošenja karte regionalnih potpora, te poboljšanju provedbenih aktivnosti itd.,

³ Ovo istraživanje nastavak je istraživanja tržišta slobodnih profesija koje je Agencija započela u prethodnim godinama, kada su istražena tržišta pružanja odvjetničkih usluga i tržište pružanja taksi usluga. Cjelokupni tekstovi analiza tih tržišta dostupni su na Internet stranici Agencije www.aztn.hr

- intenzivna suradnja s Europskom komisijom, nacionalnim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja zemalja članica EU, posebno Njemačke, Mađarske, Bugarske i Rumunjske, kao i s tijelima zemalja regije (Bosna i Hercegovina, Makedonija i Slovenija),
- pojačana je suradnja s mjerodavnim tijelima u Hrvatskoj za ispunjavanje postavljenih mjerila definiranih nakon procesa analitičkog pregleda zakonodavstva (*screening*) u području brodogradnje, čelika, fiskalnih potpora, akcijskog plana, transparentnosti,
- konkretan rad na provedbi propisa odnosno rješavanje predmeta u kojem se stručna služba Agencije, s obzirom na složenost pravne i ekonomske materije, a ponekad i nedostatak propisa, intenzivno konzultirala i razmjenjivala iskustva s ostalim stručnjacima iz toga područja iz Europske komisije, europskih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, konzultantima iz projekata potpore itd.,
- nastavak aktivnosti širenja znanja i tzv. kulture tržišnog natjecanja koje su bile i ostale u samom središtu interesa i djelovanja ove Agencije. Nizom seminara i radionica u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom udrugom poslodavaca, Hrvatsko-EU poslovnim vijećem (CEUBC) i ministarstvima Agencija nastavlja jedan od svojih primarnih ciljeva, a to je edukacija svih uključenih strana u području propisa, prakse i kretanja u području tržišnog natjecanja i državnih potpora,
- promicanje prava i politike zaštite tržišnog natjecanja nastavljeno je i organizacijom stručnog skupa kojim je Agencija radno obilježila desetu godišnjicu rada - Danom tržišnog natjecanja. Uz hrvatske stručnjake za zaštitu tržišnog natjecanja i predstavnike hrvatskih institucija, skupu su prisustvovali i predstavnici Europske komisije, tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije (Njemačke, Mađarske i Slovenije) te zemalja regije,
- organizacija i sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i seminarima, kao i sudjelovanje u aktivnostima OECD-ovog Regionalnog centra za tržišno natjecanje u Budimpešti, koje je Hrvatskoj omogućeno unatoč tome što nije članica OECD-a,
- suradnja s mjerodavnim tijelima prilikom izrade karte regionalnih državnih potpora u Hrvatskoj, budući da je povlašteni status „regije A” sukladno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju istekao u ožujku 2006. godine. Nakon što je u ožujku 2007. godine EUROSTAT prihvatio klasifikaciju statističkih regija za Hrvatsku prema NUTS II klasifikaciji, Vlada Republike Hrvatske je 22. ožujka 2007. uspostavila radnu skupinu za izradu karte regionalnih potpora,
- sudjelovanje u postupku daljnjeg usklađivanja postojećih programa državnih potpora s pravnom stečevinom Europske zajednice,
- nastavak jačanja suradnje između Agencije i davatelja državnih potpora, naročito kroz učinkovitu provedbu sustava prijave, odobravanja i nadzora odobrenih državnih potpora osobito putem uspostavljene stalne radne skupine, te suradnju s Odborom za praćenje i pripremu objavljivanja pravila o državnim potporama Europske zajednice u Hrvatskoj,

- nastavak edukacije i usavršavanja stručnih kadrova Agencije i davatelja državnih potpora na svim razinama, s posebnim naglaskom na regionalnu i lokalnu razinu (uz podršku njemačkih stručnjaka u okviru projekta pomoći PHARE 2005).

4. POSLOVI AGENCIJE U PROVEDBI ZAKONA O ZAŠTITI TRŽIŠNOG NATJECANJA

Temeljni djelokrug Agencije u provedbi propisa o zaštiti tržišnog natjecanja čine upravni poslovi koji obuhvaćaju sljedeća osnovna područja:

- ocjene ograničavajućih sporazuma između poduzetnika,
- utvrđivanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika, te
- ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika.

Pored upravnih poslova značajan djelokrug poslova Agencije čine i sljedeći stručni poslovi:

- na zahtjev ministarstava i drugih državnih tijela daje stručna mišljenja o sukladnosti nacрта prijedloga zakona i drugih propisa s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, te o ostalim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje,
- daje stručna mišljenja na zahtjev poduzetnika, odnosno ostalih adresata propisa o zaštiti tržišnog natjecanja,
- prati i analizira uvjete na tržištu s ciljem razvoja tržišnog natjecanja,
- prikuplja podatke i obavijesti od poduzetnika koji su bitni za ispitivanje tržišta i utvrđivanje stanja na tržištu,
- izrađuje statistička izvješća za potrebe međunarodne suradnje, obavlja poslove međunarodne suradnje vezano uz izvršenje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, a koje su prenijete u nadležnost Agencije te surađuje s inozemnim tijelima za tržišno natjecanje.

Tijekom 2007. godine Agencija je zaprimila ukupno dvije stotine dvadeset devet (229) predmeta, od kojih je postupak u ukupno dvije stotine trinaest (213) predmeta pokrenut temeljem zahtjeva stranke, a u šesnaest (16) predmeta postupak je pokrenut po službenoj dužnosti.

Od spomenutog broja zaprimljenih predmeta, četrdeset pet (45) se odnosilo na pokretanje upravnih postupaka i to kako slijedi:

- ocjene sukladnosti sporazuma poduzetnika (4 zahtjeva),
- utvrđivanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika (12 zahtjeva), te
- ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika (29 zahtjeva).

Vezano uz poslove koji se odnose na davanje stručnih mišljenja, Agencija je zaprimila ukupno dvadeset devet (29) zahtjeva i to za:

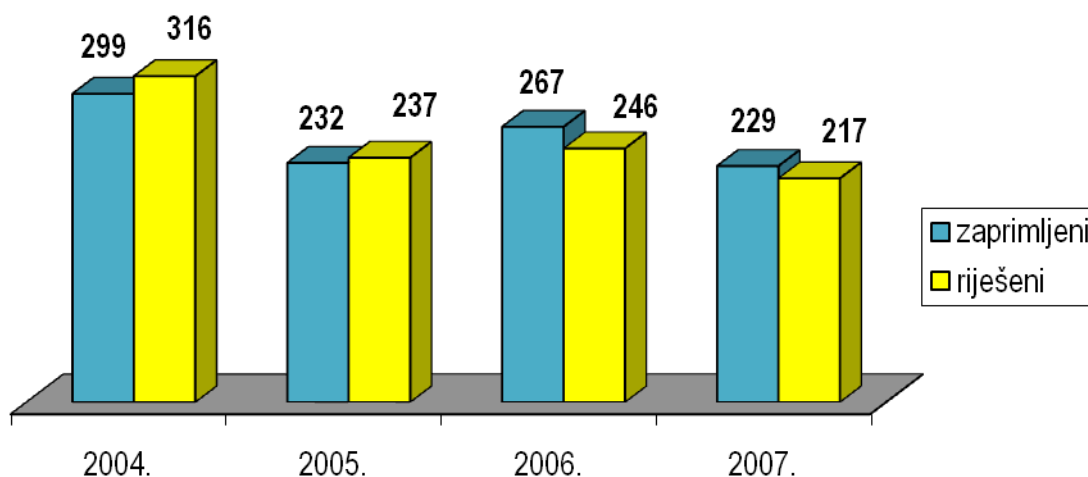
- davanje mišljenja na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa (13 zahtjeva) i
- davanje stručnih mišljenja na zahtjev poduzetnika (16 zahtjeva).

Također, Agencija je otvorila i stotinu pedeset pet (155) predmeta koji se odnose na ostale aktivnosti Agencije, primjerice, poslove istraživanja tržišta i prikupljanja podataka, poslove međunarodne suradnje, suradnje s tijelima državne uprave i ostalim institucijama, itd. Od toga je tijekom 2007. godine okončano stotinu četrdeset jedan (141) predmet, i to:

- ostalih neupravnih poslova, primjerice poslova istraživanja tržišta i u tu svrhu prikupljanje i obrada podataka (73 predmeta),
- iz područja međunarodne suradnje, suradnje s hrvatskim institucijama i ostalim tijelima (58 predmeta), te
- internih akata i publikacija Agencije (10 predmeta).

U 2007. godini Agencija ne samo da je zadržala, već je i povećala stupanj ažurnosti u rješavanju predmeta iz svoje nadležnosti. Naime, tijekom 2007. godine stupanj izvršenja Agencije iznosi **94,76%**.⁴ Usporedbe radi, u 2007. godini Agencija je okončala postupke, odnosno donijela odluke u ukupno dvije stotine sedamnaest (217) predmeta.⁵ U ovaj broj je, pored rješenja i mišljenja Agencije, uključeno i ukupno šesnaest (16) zaključaka Agencije jer je riječ o upravnim aktima konačnim u upravnom postupku protiv kojih nezadovoljna stranka ima pravo pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Slika 2. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine



Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

⁴ U 2006. godini postotak riješenih predmeta u Agenciji iznosio je 92,13%.

⁵ Broj riješenih predmeta u 2007., kao i prethodnim godinama, pored predmeta zaprimljenih u toj izvještajnoj godini, uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a u kojima su postupci okončani u ovom izvještajnom razdoblju. U 2007. Agencija je donijela ukupno četrnaest (16) zaključaka, od kojih su tri (3) zaključka o obustavi postupka zbog odustanka stranke, dvanaest (12) zaključaka o odbacivanju zahtjeva jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka u smislu odredba ZZTN-a, te jedan (1) zaključak o odbacivanju zahtjeva zbog nenadležnosti.

U Prilogu 3. izvješća nalazi se Tabelarni prikaz ukupnog broja zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini. U Prilogu 6. nalazi se popis odluka (rješenja i mišljenja) Agencije iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini.⁶

Zbog promjena koje je donio Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja iz 2003. godine i uredbe donesene temeljem tog zakona⁷, značajno je smanjen broj predmeta za koje postoji obveza prijave Agenciji (primjerice, radi ocjene sporazuma), pa se ukupan broj upravnih predmeta o kojima je odlučivala Agencija približio uobičajenom broju supstancijalnih predmeta u državama članicama EU, ali se istovremeno povećala složenost poslova Agencije, što je izravna posljedica podredne odgovarajuće primjene pravne stečevine EZ-a u rješavanju predmeta iz nadležnosti ove Agencije, a posebice u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju hrvatskih propisa.⁸

Kao što je već spomenuto, djelokrug Agencije sukladno Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja čine prvenstveno upravni poslovi iz područja ocjene sporazuma između poduzetnika, utvrđivanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika, te ocjena dopuštenosti koncentracija poduzetnika. Nastavak izvješća obrađuje rad Agencije u 2007. godini po navedenim područjima.

4.1. Ocjene sporazuma poduzetnika

Agencija je i u ovom izvještajnom razdoblju nastavila rad na provedbi propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u dijelu koji se odnosi na ocjene ograničavajućih sporazuma između poduzetnika, sukladno članku 9. ZZTN-a.

Članak 9. ZZTN-a:

"(1) Zabranjeni su sporazumi između poduzetnika, ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prešutni dogovori, usklađeno djelovanje, odluke udruženja poduzetnika (u daljnjem tekstu: sporazumi) koji kao cilj ili posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a naročito oni kojima se:

- 1. izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti,*
- 2. ograničava ili nadzire proizvodnja, tržišta, tehnološki razvoj ili ulaganje,*
- 3. dijele tržišta ili izvori nabave,*
- 4. primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,*

⁶ S obzirom da je predmetni popis odluka izrađen u skladu s metodologijom koju koristi Europska komisija, on ne uključuje zaključke Agencije opisane u prethodnoj bilješki jer se isti ne smatraju supstancijalnim odlukama Agencije. Supstancijalne odluke prema navedenoj metodologiji čine samo rješenja i mišljenja Agencije.

⁷ Na prijedlog Agencije, Vlada RH je tijekom 2004. i 2005. godine donijela osam (8) uredbi s područja zaštite tržišnog natjecanja, a Agencija dva (2) naputka u svezi s koncentracijama poduzetnika, te čitav niz tumačenja pojedinih odredbi Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Sve spomenute uredbe, naputci i tumačenja objavljeni su i na Internet stranici Agencije: www.aztn.hr, a nalaze se i u popisu koji je sastavni dio 1. Poglavlja ovog izvješća.

⁸ Člankom 35. stavkom 3. ZZTN-a je utvrđeno da Agencija u ocjeni svih oblika sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja koji mogu utjecati na trgovinu između Republike Hrvatske i Europskih zajednica, u skladu s člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske („Narodne novine“ - Međunarodni ugovori, broj 14/01; dalje: SSP), od 29. listopada 2001., koji je stupio na snagu 1. veljače 2005., primjenjuje na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o tržišnom natjecanju EZ-a.

5. uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih stranaka dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.
(2) Sporazumi kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje u smislu stavka 1. ovoga članka, a ne mogu se izuzeti u smislu članka 10. ovoga Zakona, ništavi su."

Što su to zabranjeni ili ograničavajući sporazumi? Najčešće se pod tim pojmom podrazumijevaju karteli ili kartelni sporazumi, odnosno sporazumi između konkurenata na nekom tržištu kojim se oni obvezuju da se međusobno neće na njemu natjecati. Međutim, takvi sporazumi su najčešće tajni, usmeni i neformalni. Zbog navedenih obilježja vrlo ih je teško otkriti. Uobičajeno je da se članovi kartela dogovaraju o cijenama, količini proizvodnje, rabatima, izboru kupaca koje će opskrbljivati robom i izboru područja koje će opskrbljivati.

Što je cilj ili posljedica takvih dogovora? Prije svega ukidanje tržišnog natjecanja među izravnim konkurentima i ostvarivanje dodatne zarade članovima kartela koja je rezultat njihovog dogovora, a nije rezultat njihovog uspješnog poslovanja. Takvi sporazumi nemaju nikakvih pozitivnih učinaka. Oni pored ukidanja tržišnog natjecanja, izravno štete interesima potrošača koji u pravilu moraju plaćati visoke cijene za proizvode obuhvaćene tim sporazumima. Karteli se mogu pojaviti u svakom sektoru, bez iznimke. Međutim, neki su sektori ipak osjetljiviji i podložniji sklapanju kartelnih sporazuma zbog strukture ili načina na koji se obavlja pojedina djelatnost. Primjerice, karteli su češći na tržištima koje obilježava mali broj konkurenata, u slučaju proizvoda koji imaju slična obilježja (homogeni proizvodi) i time ostavljaju malo prostora poduzetnicima za natjecanje u kvaliteti ili pružanju usluga ili kada su odnosi suradnje između konkurenata na nekom tržištu već uspostavljeni putem udruženja poduzetnika. U svjetskoj i europskoj praksi kartelni sporazumi su sklapani na tržištu cementa, šećera, kemijskih proizvoda, osobito supstrata za izradu lijekova (antibiotika), a u novije vrijeme i kozmetičkih proizvoda, pa čak i električnih dizala (liftova).

Iako važeći Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja u RH propisuje vrlo visoke kazne za slučaj sklapanja zabranjenih sporazuma (do 10% od ukupno ostvarenih prihoda sudionika tih sporazuma u godini prije njihovog sklapanja), no to je još uvijek nedostatno za značajnije otkrivanje kartela u Republici Hrvatskoj. Što je tome razlog?

Prije svega činjenica da se u Republici Hrvatskoj primjenjuju propisi o zaštiti tržišnog natjecanja počevši od sredine 1997. godine, koji su vrlo dobro poznati najvećim, odnosno po tržišnoj snazi najjačim poduzetnicima na tržištu i koji danas za razliku od kraja devedesetih sva svoja moguća kartelna djelovanja vrlo dobro skrivaju, odnosno nastoje sakriti bilo kakve dokaze o njima. Uz to, niti značajno modernizirani važeći Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja koji je u primjeni od 1. listopada 2003., ne omogućuje ovoj Agenciji, niti prekršajnim sudovima oslobođenje od kazne ili značajnog smanjenja propisane kazne, za slučaj da pojedini sudionik kartelnog sporazuma otkrije isti ovoj Agenciji.

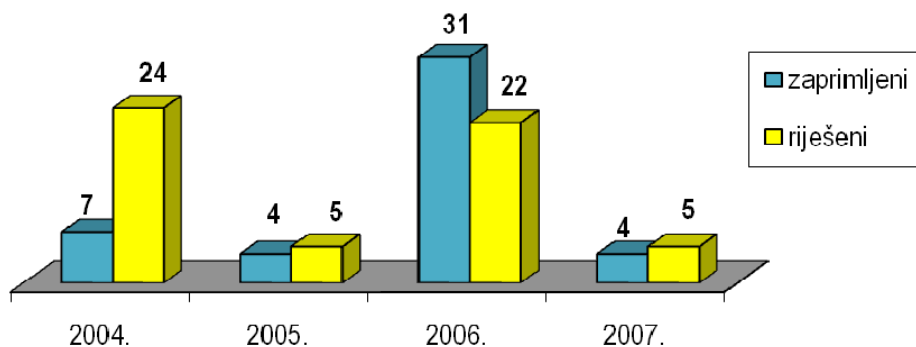
Praksa srodnih tijela u SAD-u, te praksa Europske komisije i nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja zemalja članica EU, pokazala je da je gotovo nemoguće otkriti „pravi“ kartelni sporazum bez informacija samih sudionika takvih kartela. Tek nakon što je 2001./2002. Europska komisija donijela propis koji joj to omogućuje, započelo je značajnije otkrivanje kartela u EU, a po uzoru na EK danas gotovo sve države članice EU u svojim nacionalnim

zakonodavstvima imaju propisanu navedenu mogućnost oslobađanja od kazne za sudionika kartelnog sporazuma koji im prvi otkrije kartel, odnosno smanjenja kazne za slijedećeg sudionika koji im dostavi značajne dokaze u postupku neophodne za utvrđivanje da je riječ o kartelu, odnosno za kažnjavanje ostalih sudionika takvih kartela. No, tu je važno istaknuti i da su postupci otkrivanja kartela dugotrajni, a istrage u pravilu traju više godina.

U Republici Hrvatskoj još nisu stvoreni zakonski preduvjeti za učinkovito obavljanje najsloženijih i najzahtjevnijih poslova otkrivanja kartelnih sporazuma po uzoru na spomenutu svjetsku i europsku praksu. Agencija je unatoč tome po službenoj dužnosti otkrila u 2007. godini jedan kartelni sporazum sa čak četrnaest sudionika na mjerodavnom tržištu pružanja usluga javnog linijskog prijevoza putnika autobusima u unutarnjem cestovnom prometu.

Tijekom 2007. godine Agencija je u ukupno pet (5) predmeta donijela odluke vezano uz ocjenu sporazuma. Postupak u dva (2) predmeta okončala je donošenjem rješenja, pri čemu je jednim, upravo spomenutim, utvrdila sklapanje zabranjenog kartelnog sporazuma između četrnaest autobusnih prijevoznika, dok je drugim odbacila zahtjev za donošenje privremene mjere poduzetniku koji djeluje na tržištu distribucije i servisiranja motornih vozila, jer nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti za donošenje privremene mjere. U još tri (3) predmeta ocjene sporazuma Agencija je u jednom predmetu postupak ocjene sporazuma zaključkom obustavila zbog odustanka stranke (VIPnet d.o.o., Zagreb) i istovremeno istim zaključkom ukinula osamnaest (18) rješenja o privremenoj mjeri koje je u 2006. godini, temeljem zahtjeva VIPnet d.o.o., donijela u zasebnim upravnim postupcima ocjene sporazuma koje su poduzetnici HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb (dalje: HT d.d.) i T-Mobile Hrvatska d.o.o., Zagreb (dalje: T-Mobile d.o.o.) sklopili sa osamnaest (18) njihovih ključnih poslovnih korisnika i njihovim povezanim društvima koja ukupno čine više od stopedeset (150) poduzetnika, a koji su naknadno zaključkom spojeni u jedinstveni postupak u tom predmetu te istovremeno istim zaključkom pokrenula, odnosno nastavila, temeljem zahtjeva VIPnet d.o.o., voditi postupak protiv poduzetnika HT d.d. i T-Mobile d.o.o., ali temeljem druge pravne kvalifikacije, odnosno radi utvrđivanja zlorabice vladajućeg položaja. U preostala dva predmeta ocjene sporazuma, Agencija je zahtjeve zaključcima odbacila, jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka, u smislu odredaba ZZTN-a.

Slika 3. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta **ocjene sporazuma** u razdoblju od 2004. do 2007. godine



Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Daljnji rad Agencije u području ocjene sporazuma bit će u najvećoj mjeri usmjeren na istraživanje pojedinih tržišta radi pravovremenog otkrivanja ograničavajućih sporazuma, naročito kartelnih sporazuma. Međutim, Agencija će s istom pažnjom promatrati i druge potencijalno ograničavajuće sporazume. Pored horizontalnih sporazuma između izravnih konkurenata na određenim tržištima, tj. poduzetnici koji djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije i vertikalni sporazumi koje sklapaju poduzetnici koji nisu konkurenti, tj. koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije (primjerice, isključivi sporazumi o kupnji, opskrbi ili pak distribuciji, između proizvođača i distributera proizvoda ili između dobavljača sirovine i proizvođača), također zbog mogućnosti zatvaranja ili ograničavanja pristupa tržištu poduzetnicima koji nisu obuhvaćeni tim sporazumima, mogu sprječavati tržišno natjecanje.

Naravno, danas je sasvim izvjesno za pretpostaviti da će se u Republici Hrvatskoj krajem 2008., a najkasnije početkom 2009. godine, sukladno legislativi i praksi europskih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i Europske komisije, za učinkovit rad Agencije u otkrivanju kartela osigurati i odgovarajući zakonski preduvjeti, u smislu davanja izravne ovlasti Agenciji za izricanje kazni i ukidanje ili smanjivanje kazni za tzv. „zviždače“, članove kartela koji takve zabranjene sporazume prvi prijave Agenciji.

4.1.1. Agencija protiv četrnaest (14) autobusnih prijevoznika

Utvrđivanje zabranjenog (kartelnog) sporazuma

Agencija je utvrdila⁹ da je četrnaest (14) poduzetnika, autobusnih prijevoznika sa sjedištima u Republici Hrvatskoj, izričitim dogovorom, odnosno usklađenim djelovanjem izravno utvrdilo fiksne prodajne cijene autobusnih karata na linijama Zagreb-Split i Split-Zagreb, te Zagreb-Šibenik i Šibenik-Zagreb, s njihovom istovremenom primjenom počevši od 1. srpnja 2006., unatoč različitim troškovima spomenutih poduzetnika pri pružanju tih usluga. Time su navedeni autobusni prijevoznici sklopili zabranjeni (kartelni) sporazum, u smislu članka 9. stavka 1. točke 1. ZZTN-a, a koji je sukladno odredbi članka 9. stavka 2. ZZTN-a, ex lege ništav.

Predmet takvog sporazuma (dogovor o prodajnoj cijeni autobusne karte) predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja, koje ima za cilj isključivanje tržišnog natjecanja među izravnim konkurentima na utvrđenom mjerodavnom tržištu obavljanja javnog linijskog prijevoza putnika autobusima u unutarnjem cestovnom prometu na linijama Zagreb-Split i Split-Zagreb kao i na linijama Zagreb-Šibenik i Šibenik-Zagreb, te se kao takav ne može izuzeti ni skupno niti pojedinačno, u smislu odredbe članka 10. ZZTN-a.

Posljedica takvog zabranjenog (kartelnog) sporazuma je nepostojanje mogućnosti cjenovnog izbora za potrošače, neovisno o kvaliteti pruženih usluga.

Agencija je u konkretnom predmetu zaprimila inicijativu za pokretanje postupka po službenoj dužnosti putem anonimne predstavke građana dostavljene elektroničkom poštom. Nakon zaprimanja predstavke Agencija je provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu,

⁹ Rješenje Agencije, klase: UP/I -030-02/2006-01/39, od 24. rujna 2007. („Narodne novine“, broj 115/07)

odnosno provjerila navode o usklađenom uvođenju jedinstvene cijene prijevoza svih autobusnih prijevoznika na spomenutim linijama. Nakon dostavljenih cjenika i očitovanja kako od stranaka tako i od autobusnih kolodvora u Zagrebu, Splitu i Šibeniku, Agencija je zaključkom pokrenula postupak ocjene takvog izričitog dogovora, odnosno usklađenog djelovanja i to po službenoj dužnosti. U postupku je utvrđeno da nema pisanog sporazuma, već da je riječ o neformalnom usmenom dogovoru, odnosno usklađenom djelovanju. Forma sporazuma pri tom je nebitna, ali je relevantno da je riječ o vremenski usklađenoj objavi cjenika (u izuzetno kratkom vremenskom razdoblju od 29. lipnja do 4. srpnja) i vremenski usklađenom početku primjene identičnih cjenika (od 1. srpnja 2006.). Sve navedeno potvrdilo je zajedničku namjeru autobusnih prijevoznika da se ponašaju na mjerodavnom tržištu na određeni, usklađeni način. Naime, u doktrini prava konkurencije svaki kontakt između konkurenata u svezi s njihovim poslovnim aktivnostima i ponašanjem na tržištu predstavlja razmjenu informacija, te stoga predstavlja značajni rizik za tržišno natjecanje. Međutim, kako je cijena odraz stvarnih troškova poslovanja svakog poduzetnika, Agencija je u postupku morala nesporno utvrditi imaju li svi autobusni prijevoznici na spornim linijama identične cijene usluga radi identičnih troškova poslovanja. Utvrđeno je upravo suprotno. Prijevoznici na spomenutim linijama prelaze različite udaljenosti, pružaju različitu kvalitetu usluge prijevoza kroz različito trajanje putovanja, različit broj zaustavljanja, koriste različite cestovne pravce (autocestom A1 uz cestarinu ili državnom cestom D1 bez cestarine), odnosno opskrbljuju se kod različitih dobavljača i po različitim cijenama. Uz navedene, Agencija je utvrdila i druge kompetitivne probleme mjerodavnog tržišta. Riječ je o zatvorenom tržištu, na kojem postoje administrativne zapreke za značajniji pristup novih poduzetnika jer se prijevoz ne može obavljati bez licencija odnosno dozvola resornog ministarstva, a sukladno posebnim propisima koji uređuju obavljanje te djelatnosti, pa nema mogućnosti značajnijeg pristupa novih tržišnih takmaca. S obzirom da je 14 autobusnih prijevoznika izravno dogovorilo cijenu usluge i time isključilo međusobno tržišno natjecanje, oni nisu prisiljeni na troškovno učinkovito poslovanje, pa se njime sprječava optimalno utvrđivanje cijena usluga i izostaje mogućnost cjenovnog izbora za krajnje potrošače. Budući da je riječ o teškom ograničenju tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu obavljanja javnog autobusnog linijskog prijevoza na spomenutim linijama, Agencija je protiv svih četrnaest (14) sudionika zabranjenog sporazuma podnijela zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim prekršajnim sudovima, a radi izricanja propisane novčane kazne za sklapanje zabranjenog sporazuma.

Iako je čak sedam od četrnaest članova kartela podnijelo protiv rješenja Agencije tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske, svi su izmijenili cjenike u skladu sa svojim troškovima poslovanja koji nastaju pri pružanju navedene usluge prijevoza putnika. Cjenici su izmijenjeni prije okončanja predmetnog postupka u razdoblju od svibnja do srpnja 2007. godine.

4.2. Zlouporebe vladajućeg položaja

Agencija je i u ovom izvještajnom razdoblju nastavila rad na dosljednoj provedbi propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje zlouporeba vladajućeg položaja poduzetnika, odnosno otkrivanju takvih zlouporeba i određivanju mjera kako bi se spriječile takve ili slične zlouporebe u budućnosti. Istovremeno je, i bez vođenja posebnih postupaka radila na prevenciji i upoznavanju poduzetnika s određenim spornim ponašanjima u cilju dobrovoljnog odustanka poduzetnika od takvih ponašanja i brze uspostave učinkovitog tržišnog natjecanja, a radi ekonomičnosti postupanja Agencije, i javnog interesa.

Naime, iako vladajući položaj poduzetnika na nekom mjerodavnom tržištu sam po sebi nije zabranjen, a prirodan je i opravdan cilj svakog poduzetnika koji djeluje na slobodnom tržištu ostvarenje rasta odnosno jačanje njegove tržišne snage, takvo jačanje tržišne snage legalno je i opravdano samo ako je ono rezultat učinkovitog poslovanja, kvalitete proizvoda, inovacija, koje mu u tom slučaju daju opravdanu prednost na tržištu u odnosu na konkurente i nije u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Međutim, u praksi se poduzetnici koji su u vladajućem položaju vrlo često ponašaju i djeluju na način koji je suprotan propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Oni nastoje svoje konkurente na nedopušten način ukloniti s tržišta ili im ograničiti pristup tržištu, sve u svrhu nuđenja skupljih proizvoda, a zbog oslabljene konkurencije i nuđenja manje kvalitetnih proizvoda, jer više nemaju interesa ulagati u nove tehnologije, odnosno razvoj, što u konačnici šteti ne samo njihovim konkurentima, nego i potrošačima, ali i gospodarstvu u cjelini.

Članak 16. ZZTN-a:

(1) Zabranjena je svaka zlouporeba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na mjerodavnom tržištu.

(2) Zlouporeba iz stavka 1. ovoga članka očituje se naročito kao:

- 1. izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta,*
- 2. ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača,*
- 3. primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju,*
- 4. uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih stranaka na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u nikakvoj vezi s predmetom tih ugovora.*

Dokazni postupak za utvrđivanje zlouporebe vladajućeg položaja izuzetno je složen jer Agencija, u tim postupcima prethodno mora nesporno utvrditi da je neki poduzetnik u vladajućem položaju na nekom tržištu.¹⁰ Zatim mora nesporno, pravnom i ekonomskom

¹⁰ Visina tržišnog udjela, u smislu članka 15. stavaka 3. i 4. ZZTN-a, je samo jedan od kriterija za presumiranje vladajućeg položaja, ali riječ je o oborivoj zakonskoj presumpciji pa je za nesporno utvrđenje vladajućeg položaja potrebno koristiti i druge kriterije iz članka 15. stavka 1. ZZTN-a. Primjerice, pravne i činjenične zapreke pristupa tržištu, odnosno sva ekonomska obilježja nekog tržišta koja određuju mogućnosti drugih kako stvarnih, tako i potencijalnih konkurenata, da se natječu na tom tržištu ili da tom tržištu pristupe u razumnom roku.

analizom kojima pridaje jednaku važnost, ocijeniti kako stvarne, tako i moguće učinke postupanja poduzetnika na nekom konkretnom tržištu. O rezultatima te analize ovisi je li u nekom konkretnom slučaju riječ o zlouporabi ili ne. Istodobno, potrebno je istaknuti da učinak za utvrđenje zlouporabe vladajućeg položaja nekog poduzetnika ne mora u svakom slučaju stvarno i nastupiti. Poželjno je da stvarni učinak ne nastupi jer je svrha rada ove Agencije, u svakom slučaju kada je to moguće, preventivno djelovati i prije nego što takav učinak stvarno nastupi, kako bi spriječila zlouporabu poduzetnika, zabranila takve zlouporabe u budućnosti i osigurala, odnosno ponovno uspostavila učinkovito tržišno natjecanje na nekom konkretnom tržištu.

Tijekom 2007. godine Agencija je ukupno zaprimila dvanaest (12) zahtjeva za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, a okončala postupak u ukupno četrnaest (14) predmeta.¹¹ Od navedenoga broja Agencija je rješenjem okončala postupak utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u tri (3) predmeta. Od toga broja, u dva (2) je predmeta, temeljem detaljno provedene ekonomske i pravne analize, utvrđeno da je riječ o zlouporabi vladajućeg položaja¹², dok je u jednom predmetu Agencija utvrdila da nije riječ o zlouporabi vladajućeg položaja, pa je rješenjem odbila zahtjev stranke.¹³

U 2007. godini, Agencija je, pored navedena tri (3) predmeta u kojima je postupak okončala rješenjem, u dva (2) predmeta postupak okončala zaključkom o obustavi postupka zbog odustanka stranke, jer nije bilo niti javnog interesa za daljnje vođenje postupka iako je postupak u tim predmetima bio u završnoj fazi. Riječ je o sljedećim predmetima: Krizantema obrt, Slavonski Brod protiv poduzetnika Kozala d.o.o., Slavonski Brod, te Krizantema obrt, Slavonski Brod protiv poduzetnika Monte Giro d.o.o., Pula. U navedenim predmetima Agencija je zaključkom pokrenula postupak temeljem zahtjeva istog podnositelja, u postupku izradila detaljnu ekonomsku i pravnu analizu, te temeljem rezultata tih analiza u navedenim predmetima utvrdila da poduzetnici Kozala d.o.o. i Monte Giro d.o.o. nisu zlouporabili vladajući položaj na mjerodavnom tržištu održavanja groblja i krematorija u Rijeci, odnosno u Puli, radi širenja njihove tržišne snage na drugo usko povezano mjerodavno tržište (prodaje pogrebne opreme), odnosno da nisu točni navodi podnositelja zahtjeva da navedena komunalna društva uvjetuju izbor ugovaranja termina sahrane samo ako se kod tih poduzetnika kupi i pogrebna oprema.

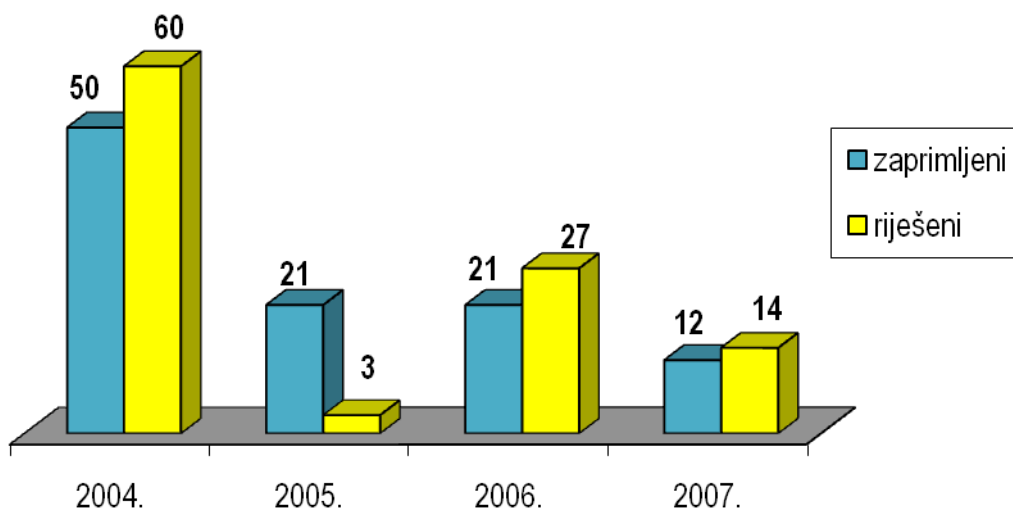
Pored navedenog, Agencija je u predmetnom izvještajnom razdoblju zaključkom okončala postupak u još devet (9) predmeta utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja. Od tih 9 predmeta, Agencija je u osam (8) predmeta zaključkom odbacila zahtjev jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka, u smislu odredaba ZZTN-a, u jednom (1) predmetu zaključkom je odbacila zahtjev zbog nenadležnosti.

¹¹ Navedeni broj riješenih predmeta utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u 2007. godini je veći od broja zaprimljenih predmeta u 2007. godini jer taj broj, pored predmeta zaprimljenih u 2007. godini, uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a u kojima su postupci okončani u ovom izvještajnom razdoblju.

¹² Rješenje Agencije klase: UP/I 030-02/2005-01/50, od 12. srpnja 2007 („Narodne novine“, broj: 100/07) kojim je utvrđena zlouporaba vladajućeg položaja HT d.d. i T-Mobile d.o.o. na telekomunikacijskom tržištu na teritoriju Republike Hrvatske i rješenje klase: UP/I 030-02/2005-01/43, od 15. listopada 2007. („Narodne novine“, broj: 6/08) kojim je utvrđena zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika Tisak d.d. i Distri-Press d.o.o. zlorabe njihov zajednički vladajući položaj na mjerodavnom tržištu trgovine općeinformativnim dnevnicima na veliko na teritoriju Republike Hrvatske.

¹³ Zahtjev poduzetnika KRIZANTEMA, obrt, Slavonski Brod, protiv poduzetnika KOMUNALAC d.o.o., Slavonski Brod, u predmetu klase: UP/I 030-02/2005-01/45, odbijen je rješenjem Agencije, od 18. siječnja 2007., jer nije utvrđena zlouporaba vladajućeg položaja („Narodne novine“, broj 10/07).

Slika 4. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta **zlorabe vladajućeg položaja** u razdoblju od 2004. do 2007. godine



Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Tijekom 2007. godine Agencija je donijela dvije iznimno važne odluke, odnosno okončala rješenjem vrlo složene postupke utvrđivanja zlorabe vladajućeg položaja kojima je utvrdila zlorabu vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu telekomunikacijskih usluga i na tržištu trgovine opće-informativnim dnevnicima na veliko. U nastavku se daje detaljniji opis te dvije odluke.

4.2.1. HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb i povezano društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o., Zagreb

Utvrđivanje zlorabe vladajućeg položaja

Agencija je utvrdila¹⁴ da su poduzetnik HT d.d. i njegovo povezano društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o., u razdoblju od 13. studenoga 2003. na dalje, zlorabili vladajući položaj na mjerodavnom tržištu telekomunikacijskih usluga, sklapajući Okvirne ugovore o pružanju telekomunikacijskih usluga s dodacima i priložima, s dvadeset tri (23) različita poduzetnika – njihova ključna poslovna korisnika, sa sjedištima u Republici Hrvatskoj, kojima su svojim korisnicima uvjetovali sklapanje ugovora njihovim pristankom na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu ni u kakvoj vezi s predmetom tih ugovora, a koje se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja. Postupak je u ovom predmetu pokrenut temeljem zahtjeva VIPnet d.o.o., Zagreb.

Agencija je utvrdila da su navedena dvadeset i tri (23) ključna poslovna korisnika iz skupine sto (100) najvećih hrvatskih poduzetnika. Međutim, unatoč svojoj znatnoj financijskoj i

¹⁴ Rješenje Agencije klase: UP/I 030-02/2005-01/50, od 12. srpnja 2007 („Narodne novine“, broj: 100/07)

pregovaračkoj snazi, oni su pristali na ugovorne uvjete koje im je nudila HT grupa. U to vrijeme jedino HT grupa mogla je ponuditi paket telekomunikacijskih usluga koji istovremeno obuhvaća usluge fiksne i usluge mobilne telefonije i drugo. Kako su ti ugovori sklapani na relativno dugi rok, u prosjeku na tri godine, cilj i učinak nametanja dodatnih obveza najznačajnijim korisnicima usluga bili su sprječavanje pristupa tržištu konkurentima poduzetnika HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. i nakon otvaranja tržišta fiksne i mobilne telefonije i drugih telekomunikacijskih usluga novim konkurentima. Ključni korisnici prihvatili su obvezu da će HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. obavijestiti o svakoj ponudi specifičnih novih telekomunikacijskih usluga koje bi im uputili konkurenti HT grupe. Korisnici su u takvom slučaju bili obvezni prihvatiti novu ponudu HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. za pružanje tih usluga, ako bi njihove cijene bile jednake ili niže, a kvaliteta jednaka ili bolja od konkurentске ponude. Korisnici su također bili dužni obavještavati HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. o stvarnom postotku korištenja ugovorenih telekomunikacijskih usluga od njihovih konkurenata, pravdajući takvu odredbu „poslovnim ili sigurnosnim razlozima“. Korisnici su se morali obvezati ne samo da će koristiti sve telekomunikacijske usluge koje HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. nude u trenutku sklapanja ugovora, već da će prihvatiti i sve buduće, u trenutku sklapanja ugovora nepoznate usluge, koje će ta dva operatora nuditi nakon sklapanja ugovora. HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. imali su i mogućnost jednostranog ukidanja popusta korisnicima koji koriste usluge njihovih konkurenata.

HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. su tijekom postupka Agenciji dostavili nekoliko izmijenjenih predmetnih ugovora, u kojima su izmijenjene ili/izbrisane, odnosno stavljene izvan snage spomenute ograničavajuće odredbe, te dokaze o prestanku važenja pojedinih ugovora. Međutim, Agencija je utvrdila kako nisu izmijenjeni svi sporni ugovori, odnosno da su ograničavajuće odredbe bile tijekom postupka i dalje na snazi u četrnaest (14) predmetnih ugovora. Stoga je zbog samog sadržaja ograničavajućih odredbi, duljine njihovog trajanja (u prosjeku tri godine), kazni (u smislu mogućnosti jednostranog ukidanja popusta korisnicima zbog korištenja usluga konkurenata), nakon okončanja dokaznog postupka nesporno utvrdila kako su HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o., sklapanjem predmetnih ugovora zlouporabili vladajući položaj na mjerodavnim telekomunikacijskim tržištima na teritoriju Republike Hrvatske na kojima su predmetni ugovori imali učinak. Agencija je rješenjem naložila navedenim poduzetnicima brisanje u cijelosti, odnosno izmjenu ograničavajućih odredaba koje su bile na snazi u četrnaest (14) predmetnih ugovora sve do okončanja postupka. Također, Agencija im je zabranila svako buduće postupanje kojime bi zlouporabili vladajući položaj sklapanjem sporazuma koji sadržavaju ograničavajuće odredbe, odnosno kojima bi HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o., korisnike svojih usluga, izravno ili neizravno financijski poticali ili kažnjavali, s ciljem ograničavanja korištenja konkurentskih telekomunikacijskih usluga. Rok za izvršenje toga naloga i izvještavanje Agencije o učinjenom bio je tri mjeseca.

HT d.d. i njegovo povezano društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o. su u roku i u potpunosti ispunili sve obveze koje im je Agencija odredila predmetnim rješenjem, premda su pred Upravnim sudom RH pokrenuli upravni spor protiv te odluke Agencije. Kao dokaz o izvršenim nalogima, dostavili su Agenciji anekse Okvirnih ugovora iz kojih je vidljivo da su ograničavajuće odredbe ocijenjene od strane Agencije kao teška ograničenja tržišnog natjecanja u cijelosti izbrisane. Stupanjem na snagu navedenih aneksa predmetnih Okvirnih ugovora prestala je i zlouporaba vladajućeg položaja navedenih poduzetnika

koja je trajala pune četiri godine u razdoblju od 13. studenoga 2003. do 13. studenoga 2007.

4.2.2. Tisak d.d., Zagreb i Distri Press d.o.o., Zagreb

Utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja

Agencija je utvrdila¹⁵ zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika Tisak d.d. i Distri-Press d.o.o. počevši od 2. ožujka 2005. na mjerodavnom tržištu trgovine općeinformativnim dnevnicima na veliko na teritoriju Republike Hrvatske. Zlouporaba se odnosila na distribuciju općeinformativnog dnevnika poduzetnika Media-Ideja d.o.o., Zagreb, „24 sata“.

Postupak je u ovom predmetu pokrenut temeljem zahtjeva poduzetnika Media-Ideja d.o.o.

Agencija je u postupku utvrdila da su poduzetnici Tisak d.d. i Distri-Press d.o.o. nakladniku dnevnika „24 sata“, kojeg je cijena u maloprodaji 3 kune, cijenu usluge distribucije zaračunavali na način da su pored jedinstvene naknade utvrđene općim uvjetima poslovanja tih distributera, zaračunavali i naknadu koja je ovisna o ukupno distribuiranim primjercima tog dnevnika, uzimajući pritom u obzir i remitendu. Međutim, svim ostalim nakladnicima, kojih je cijena u maloprodaji 6 kuna, Tisak d.d. i Distri-Press d.o.o. zaračunavali su samo jedinstvenu naknadu, ne uzimajući u obzir i remitendu. Na taj način ta dva najveća hrvatska distributera tiska, a ujedno jedina dva distributera koji distribuciju obavljaju na nacionalnoj razini, primjenjivali su nejednake uvjete na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima. Takvim postupanjem poduzetnika Media-Ideja d.o.o. doveli su u neravnotežan položaj u odnosu na njegove konkurente na povezanom tržištu naklade općeinformativnih dnevnika. Agencija je navedenim rješenjem utvrdila zlouporabu zajedničkog vladajućeg položaja navedenih poduzetnika, te zabranila poduzetniku Tisak d.d. i Distri-Press d.o.o. svako buduće slično postupanje, odnosno naložila da donesu nove opće uvjete poslovanja kojima će se cijena usluga distribucije općeinformativnih dnevnika odrediti na jasan, transparentan i nediskriminirajući način, odnosno tako da cijena distribucije ne ovisi o prodajnoj cijeni dnevnika koje ti poduzetnici distribuiraju. Rok za izvršenje toga naloga i izvještavanje Agencije o učinjenom bio je tri mjeseca.

Poduzetnici Tisak d.d. i Distri press d.o.o. su u cijelosti i u roku postupili po nalogu iz rješenja Agencije, odnosno donijeli su nove opće uvjete poslovanja koji nisu u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Stupanjem na snagu novih Općih uvjeta poslovanja prestala je i zlouporaba njihovog vladajućeg položaja koja je trajala dvije godine.

¹⁵ Rješenje Agencije, klase: UP/I 030-02/2005-01/43, od 15. listopada 2007. („Narodne novine“, broj: 6/08).

4.2.3. Microsoft Hrvatska d.o.o., Zagreb

Uspostava učinkovitog tržišnog natjecanja bez vođenja posebnog postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja

Na zahtjev Agencije, Microsoft Hrvatska d.o.o dao je Izjavu¹⁶ kojom se obvezao na tržištu Republike Hrvatske ponašati sukladno mjerama, obvezama i ograničenjima utvrđenim u odluci Europske komisije, broj: 2007/53 EC, od 24. ožujka 2004., a koja je potvrđena odlukom Prvostupanjskog suda Europske zajednice, od 17. rujna 2007. Microsoft Hrvatska d.o.o. se obvezao da će na hrvatskom tržištu djelovati u skladu sa spomenutim odlukama poštujući istovremeno propise i temeljna načela prava zaštite tržišnog natjecanja Republike Hrvatske. Konkretno, Microsoft Hrvatska d.o.o. obvezao se osigurati:

1. dostupnost Windows Server Protokol programa svim poduzetnicima na tržištu Republike Hrvatske na nediskriminirajući način i pod jednakim uvjetima koji se primjenjuju na poduzetnike u Europskoj uniji;
2. dostupnost postojećih programa Windows XP i Windows Vista bez Media Playera na svim jezicima dostupnim u EU bez diskriminacije u cijenama između navedene dvije vrste programa na način da cijena Windowsa sa Media Playerom neće biti viša od verzije bez Media Playera;
3. dostupnost na hrvatskom jeziku nove verzije Windows XP i Windows Vista bez Media Playera.

Naime, Europska komisija je u svojoj odluci, broj: 2007/53 EC, od 24. ožujka 2004. utvrdila zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika Microsoft Corporation na jedinstvenom tržištu Europske zajednice, a navedenu odluku Europske komisije potvrdio je svojom presudom, od 17. rujna 2007., Prvostupanjski sud EZ-a. Po donesenoj presudi Microsoft se obvezao izvršiti odluku Europske komisije na tržištu Europske zajednice, te je odustao od daljnje žalbe Sudu EZ-a (European Court of Justice).

Polazeći od odredbi članka 35. ZZTN-a i članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) prema kojima Agencija u svom radu primjenjuje na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o tržišnom natjecanju u EZ-u, te kako bi omogućila primjenu relevantne Odluke Europske komisije i na tržištu Republike Hrvatske, iako ista nema učinak na tržište Republike Hrvatske, Agencija je od ovog poduzetnika zatražila da se u Republici Hrvatskoj ponaša na istovjetan način kao i na tržištu Zajednice. Microsoft Hrvatska je pisanom Izjavom potvrdio da će osigurati provedbu odluka spomenutih europskih institucija u Hrvatskoj. Međutim, Agencija je izričito upozorila tog poduzetnika da će u slučaju bilo kakvog kršenja obveza preuzetih Izjavom, po službenoj dužnosti pokrenuti postupak protiv poduzetnika Microsoft Hrvatska radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja tog poduzetnika.

Uvidjevši da takvo postupanje za njega, ali istovremeno i za Agenciju, zbog složenosti postupka ne bi bilo svrsishodno niti ekonomično, poduzetnik Microsoft Hrvatska d.o.o. je u rokovima koji mu je odredila Agencija već izvršio dvije navedene obveze, a za treću odnosno dostupnost na hrvatskom jeziku nove tehnološki unaprijeđene verzije Windows

¹⁶ Izjava poduzetnika Microsoft Hrvatska d.o.o., od 28. prosinca 2007., objavljena je na Internet stranici Agencije www.aztn.hr

čije je stvaranje u tijeku (tzv. N verzija) određen mu je rok na način da ista mora istovremeno biti dostupna u Hrvatskoj na hrvatskom jeziku s njezinom dostupnošću u EU na službenim jezicima EU.

4.3. Ocjena dopuštenosti koncentracija poduzetnika

Značajni dio upravnih poslova Agencije u 2007. godini odnosio se i na područje ocjene koncentracija poduzetnika. Naime, poduzetnik može rasti ne samo primjerice, povećanjem obujma i prodaje svojih proizvoda na hrvatskom tržištu, već i različitim oblicima povezivanja s drugim poduzetnicima (pripajanje, spajanje), odnosno stjecanjem kontrole, ili prevladavajućeg utjecaja nad poslovanjem drugog poduzetnika, ali i slučajevima kada se dva ili više poduzetnika ugovorno udružuju u nekom zajedničkom poslovnom pothvatu, pri čemu ostaju neovisni pravni subjekti, a udružuju se samo na poslu na kojem imaju zajednički cilj i interes (engl. *joint venture*) koji kontroliraju zajednički. Poslovne transakcije koje imaju značajke koncentracija vrlo često koriste hrvatskom tržištu, odnosno gospodarstvu u cjelini u vidu povećanja konkurentnosti, jačanja ekonomije obujma i osiguranja dobrobiti potrošačima (niže cijene, veća kvaliteta i ponuda raznovrsnijih proizvoda itd.). Međutim, ponekad one mogu imati i negativan učinak na tržišno natjecanje na dugoročnoj osnovi, a isto tako i na interese potrošača jer smanjuju broj konkurenata na tržištu. Koncentracije je stoga prije njihove provedbe obvezno, u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, prijaviti Agenciji na ocjenu.

Agencija ne ocjenjuje sve poslovne transakcije koje imaju učinak na tržište Republike Hrvatske i koje imaju obilježja koncentracije, već samo one koje imaju značajnu ekonomsku snagu koja se očituje kroz ukupne prihode poduzetnika sudionika koncentracije (članak 22. stavak 4. ZZTN-a).

Pritom, Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, kao opći propis, ni veličinu tržišnog udjela sudionika koncentracije, niti poslije-koncentracijski tržišni udjel ne predviđa kao preduvjet obveze prijave koncentracije na ocjenu Agenciji. Jedini objektivni i mjerljivi kriterij za postojanje te obveze je visina ukupnog godišnjeg prihoda poduzetnika-sudionika koncentracije, koja im omogućuje pravnu sigurnost pri utvrđivanju zakonske obveze prijave njihove koncentracije Agenciji.

U tom kontekstu valja tumačiti i odredbu članka 18. ZZTN-a kojim je propisano što se ima smatrati zabranjenom koncentracijom, u smislu odredaba ZZTN-a, ali samo u slučaju koncentracija koje zakonski podliježu obvezi prijave Agenciji.

Članak 18. ZZTN-a:

„Zabranjene su koncentracije kojima se stvara novi ili jača vladajući položaj jednog ili više poduzetnika, pojedinačno ili skupno, ako mogu značajno utjecati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, osim u slučaju ako sudionici koncentracije dokažu da će ta koncentracija dovesti do jačanja tržišnog natjecanja na tržištu koje će biti značajnije od negativnih učinaka stvaranja ili jačanja njihovoga vladajućeg položaja.“

Članak 22. stavak 4. ZZTN-a:

„Koncentraciju su sudionici obvezni prijaviti Agenciji, ako su istodobno ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da ukupan prihod svih poduzetnika sudionika koncentracije, ostvaren prodajom robe i/ili usluga na svjetskom tržištu, iznosi najmanje jednu milijardu kuna, u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji, i

2. da ukupan prihod svakog od najmanje dva sudionika koncentracije, ostvaren prodajom robe i/ili usluga u Republici Hrvatskoj, iznosi najmanje 100.000.000,00 kuna, u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji.“

Za razliku od obveze prijave namjere provedbe koncentracije na ocjenu Agenciji uređene ZZTN-om, odredbe Zakona o elektroničkim medijima za svaku promjenu vlasničke strukture nekog elektroničkog medija nalažu prijavu koncentracije, pa je obveza Agencije takvu transakciju ocjenjivati čak i u slučajevima kad je unaprijed jasno da ona nema učinaka na tržišno natjecanje.

U svezi s navedenim Agencija je tijekom 2007. godine zaprimila ukupno 29 prijava namjera provedbe koncentracije, a okončala je istovjetan broj predmeta ocjena koncentracije kao i u 2006. godini, odnosno ukupno dvadeset i osam (28). Kao i u 2006. godini, pored 26 ocijenjenih koncentracija na tzv. prvoj ili drugoj razini, u smislu članka 26. stavaka 1. i 3. ZZTN-a, Agencija je u dva predmeta zaključkom odbacila zahtjev podnositelja za ocjenom koncentracije. U jednom od ta dva predmeta koji su zaključkom odbačeni nije bila riječ o transakciji koja se smatra koncentracijom, pa nije bilo uvjeta za pokretanje postupka njene ocjene, dok u drugom predmetu, premda je transakcija imala značajke koncentracije, nisu istovremeno bili ispunjeni kumulativni uvjeti koji se odnose na ukupan godišnji prihod sudionika koncentracije na svjetskom tržištu i tržištu RH u godini koja je prethodila koncentraciji, pa tako nisu niti bili ispunjeni zakonski uvjeti za prijavu koncentracije, odnosno za pokretanje postupka ocjene koncentracije.

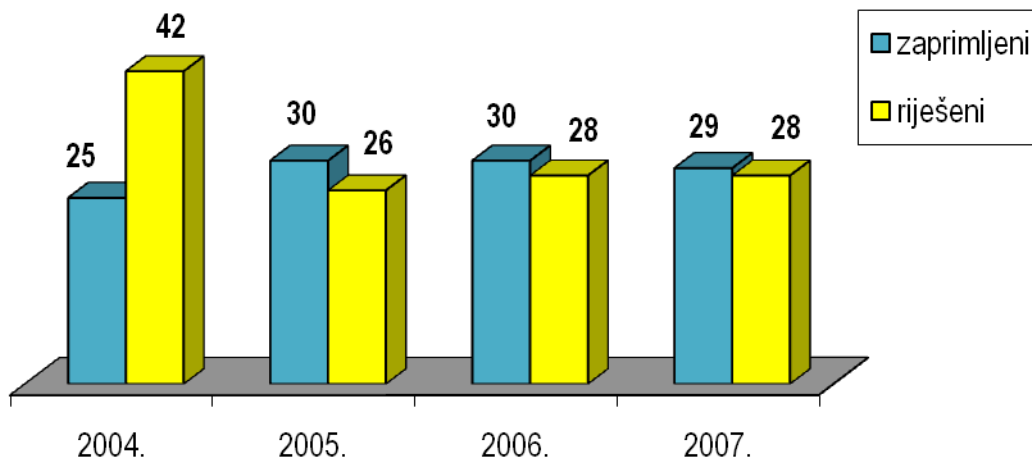
Stoga se smatra da je Agencija u 2007. godini ukupno okončala 28 upravnih postupaka ocjene koncentracije, kako je i navedeno u Prilogu broj 3. Većinu koncentracija (njih 24) Agencija je ocijenila dopuštenima na prvoj razini jer je za iste, samo temeljem podataka iz prijava koncentracija i saznanja odnosno analiza Agencije (bez provođenja posebnog postupka ocjene), neosporno mogla utvrditi da one neće prouzročiti negativne tržišne učinke.¹⁷

Samo dvije koncentracije Agencija je ocjenjivala provodeći poseban postupak ocjene na tzv. drugoj razini koja zahtijeva detaljnu izradu pravnih i ekonomskih analiza mjerodavnih tržišta na koje koncentracija ima ili može imati učinak¹⁸, od kojih je jednu ocijenila uvjetno dopuštenom i odredila niz mjera, uvjeta i rokove za ispunjenje tih mjera (AGROKOR d.d., Zagreb i Tisak d.d., Zagreb), a jednu ocijenila dopuštenom (SLOBODNA DALMACIJA d.d., Split i ŠIBENSKI LIST d.o.o., Šibenik).

¹⁷ Članak 26. stavak 1. ZZTN-a

¹⁸ Članak 26. stavak 3. ZZTN-a

Slika 5. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta **koncentracija poduzetnika** u razdoblju od 2004. do 2007. godine



Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Analiziramo li 26 koncentracija poduzetnika provedenih na području Republike Hrvatske u 2007. godini, može se uočiti sljedeća obilježja tih koncentracija:

- Sudionici koncentracija koji djeluju na različitim tržištima u proizvodnom smislu Republike Hrvatske najčešće su tržišno uspješni poduzetnici koji postaju „meta“ većih inozemnih poduzetnika - konkurenata. Primjeri takvih koncentracija su *MOL Ltd, Mađarska / TIFON d.o.o., Zagreb*, zatim *PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & CoKG, Njemačka / UNIPHARM d.o.o., Zagreb*, *ERSTE BANK der Österreichischen Sparkassen AG, Austrija / DINERS CLUB ADRIATIC d.d., Zagreb*;
- Broj vertikalnih koncentracija približio se broju horizontalnih koncentracija koje i nadalje čine većinu od ukupnog broja ocjenjivanih koncentracija.
Primjeri horizontalnih koncentracija, odnosno koncentracija između konkurenata su: *MOL Ltd, Mađarska / TIFON d.o.o., Zagreb, KONZUM d.d., Zagreb / JADRAN TRGOVINA d.o.o., Rovinj, POSLOVNI SISTEM MERCATOR d.d., Slovenija i MERCATOR - H d.o.o.; Požega / PRESOFLEX d.o.o., Požega, DOCU GROUP DEUTSCHE HOLDING GmbH, Njemačka / SPRINGER SCIENCE + BUSINESS MEDIA DEUTSCHLAND GmbH, Njemačka, RASPERIA TRADING LIMITED, Cipar / RAIFFEISEN - HOLDING NIEDERÖSTERREICH-WIEN reg. Gen.m.b.H., Austrija / UNIQA VERSICHERUNGEN AG, Austrija.*
Primjeri vertikalnih koncentracija su: *AGROKOR d.d., Zagreb / UNEX MPG d.o.o., Zagreb, W2005, Nizozemska i DVADESET OSAM d.o.o., Zagreb / ARENATURIST d.d., Pula s povezanim društvima, COLAS S.A., Francuska / CESTA-VARAŽDIN d.d., Varaždin*;
- I nadalje poduzetnici sa sjedištem u inozemstvu kao način pristupa hrvatskim tržištima umjesto *greenfield* ulaganja često biraju preuzimanje hrvatskih poduzetnika. Obično je riječ o hrvatskim poduzetnicima s relativno malim tržišnim udjelima i tehnologijama s kojima se nisu u mogućnosti nositi s rastućom konkurencijom, ali zato posjeduju vrijedne

brandove i/ili ljudski kapital. Primjerice, COLAS S.A., Francuska / CESTA-VARAŽDIN d.d., Varaždin ili PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & CoKG, Njemačka / Unipharm d.o.o., Zagreb;

- Raste broj koncentracija na tržištu trgovine. Primjerice, KONZUM d.d., Zagreb / JADRAN TRGOVINA d.o.o., Rovinj, POSLOVNI SISTEM MERCATOR d.d., Slovenija i MERCATOR - H d.o.o.; Požega / PRESOFLEX d.o.o., Požega;
- I dalje dolazi do koncentracija u medijima, prije svega tiskanim medijima SLOBODNA DALMACIJA d.d., Split / ŠIBENSKI LIST d.o.o., Šibenik, ali značajan je broj koncentracija i u elektroničkim medijima;
- Od ukupno ocjenjivanih koncentracija dvije su bile ekstrateritorijalne horizontalne koncentracije s učinkom i na hrvatsko tržište. Riječ je o prethodno navedenim DOCU GROUP DEUTSCHE HOLDING GmbH, Njemačka / SPRINGER SCIENCE+BUSINESS MEDIA DEUTSCHLAND GmbH, Njemačka, RASPERIA TRADING LIMITED, Cipar / RAIFFEISEN-HOLDING NIEDERÖSTERREICH-WIEN reg. Gen.m.b.H., Austrija / UNIQA VERSICHERUNGEN AG, Austrija.

4.3.1. Agrokor d.d., Zagreb i Tisak d.d., Zagreb

Uvjetno dopuštena koncentracija poduzetnika

Agencija je ocijenila koncentraciju poduzetnika Agrokor d.d. i Tisak d.d.¹⁹ uvjetno dopuštenom u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja. Navedenim rješenjem Agencija je odredila poduzetnicima Agrokor d.d. i Tisak d.d. niz mjera i uvjeta koje su oni dužni ispuniti da bi se otklonili mogući negativni učinci te koncentracije koji bi mogli imati za posljedicu značajno sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja, u prvom redu na tržištu trgovine na malo mješovitom robom. Pri određivanju mjera Agencija je posebno vodila računa o specifičnosti te koncentracije, budući da Agrokor d.d. upravlja poduzetnicima u sastavu Agrokor koncerna. Riječ je o konglomeratskoj integraciji više od trideset poduzetnika koja djeluju na svim razinama poslovnih procesa, te obuhvaćaju širok spektar djelatnosti u Hrvatskoj i široj regiji. Provedbom koncentracije između sudionika koji raspolažu širokim portfeljem proizvoda, odnosno djelatnosti, prisutan je tzv. učinak portfelja. Učinak portfelja označava mogućnost utjecaja Agrokor koncerna na izbor kupaca, time što ih privlači širokom ponudom svojih proizvoda, te mogućnošću kupnje na jednom mjestu, što njegovi konkurenti nisu u mogućnosti ponuditi. Stoga postoji opasnost od izlaska konkurenata s tržišta, što se u konačnici može negativno odraziti na potrošače, budući da im se smanjuje izbor dobavljača, a Agrokor koncern ima mogućnost profitabilno povisiti cijene ili na koji drugi način utjecati na dobrobit potrošača. Još je jedan bitan učinak širokog portfelja Agrokor koncerna. On se ogleda u njegovoj znatnoj tržišnoj i financijskoj snazi kao kupca, odnosno mogućnosti značajnog utjecaja na dobavljače proizvoda koje nudi u svojim veleprodajnim i maloprodajnim centrima.

U cilju potpunog uklanjanja takvih negativnih učinaka predmetne koncentracije, Agencija je poduzetniku Agrokor d.d. zabranila kroz slijedeće tri godine prenamjenu prodavaonica poduzetnika Tisak d.d. u prodavaonice na malo mješovitom robom. Nadalje, naložila mu je da

¹⁹ Rješenje Agencije, klase: UP/I 030-02/2006-02/33, od 15. ožujka 2007. („Narodne novine“, broj 37/07).

Tisak d.d. u naredne dvije godine na svojim prodajnim mjestima u ponudi mora imati ukupno najmanje 25 posto zamjenskih proizvoda (supstituta) onih proizvoda čiji su dobavljači Agrokor i s njime povezani poduzetnici. Supstitutima se smatraju proizvodi konkurenata Agrokor i proizvodi konkurenata s Agrokorom povezanih poduzeća na tržištu trgovine na malo mješovitom robom. Također, Tisak u slijedećoj godini mora održavati na snazi sve sporazume koje je sklopio s dosadašnjim dobavljačima svih vrsta proizvoda radi prodaje u maloprodaji i veleprodaji pod uvjetima poslovanja (primjerice rokovi i uvjeti plaćanja) koji u bitnome moraju biti jednaki ili povoljniji od dosadašnjih iz važećih sporazuma, ali istovremeno nediskriminirajući i transparentni za sve dobavljače. Agencija je također zabranila Agrokoru na prodajnim mjestima Tiska prodavati proizvode privatnih robnih marki poduzetnika Konzum d.d. (primjerice, proizvode privatne robne marke „K plus“, „Rial“ ili kasnije stvorene nove privatne robne marke tog poduzetnika, uključujući i eventualno stvaranje zasebnih privatnih robnih marki poduzetnika Tisak d.d.). Radi osiguranja transparentnosti ostvarivanja mjera za otklanjanje negativnih učinaka koncentracije na tržišno natjecanje, Agrokor je bio obavezan imenovati nezavisnog poduzetnika (revizora), uz prethodnu suglasnost Agencije o njegovu odabiru, koji će u slijedeće tri godine obavljati poslove praćenja provedbe navedenih mjera za otklanjanje negativnih učinaka predmetne koncentracije.

Poduzetnici Agrokor d.d. i Tisak d.d. postupaju u cijelosti u skladu s nalogima iz predmetnog rješenja Agencije.

Također, Agenciji je već dostavljeno prvo revizorsko izvješće koje joj omogućuje praćenje provedbe mjera za otklanjanje mogućih negativnih učinaka koncentracije poduzetnika AGROKOR d.d. i TISAK d.d.

Naime, Agencija je rješenjem kojim je predmetna koncentracija ocjenjena uvjetno dopuštenom naložila poduzetniku AGROKOR d.d. da prvo revizorsko izvješće mora sadržavati podatke o stanju zatečenom u poduzetniku TISAK d.d. prije provedbe koncentracije. U dostavljenom revizorskom izvješću bili su sadržani navedeni podaci za razdoblje od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2006. godine. Drugo i treće revizorsko izvješće pratit će poslovanje sudionika koncentracije u godinama nakon njezine provedbe. Drugo revizorsko izvješće AGROKOR d.d. dužan je dostaviti Agenciji najkasnije do 30. travnja 2008., a treće do 30. travnja 2009.

4.3.2. Slobodna Dalmacija d.d., Split i Šibenski list d.o.o., Šibenik

Dopuštena koncentracija

Agencija je ocijenila dopuštenom koncentraciju poduzetnika Slobodna Dalmacija d.d. i Šibenski list d.o.o.²⁰, kako po odredbama propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, tako i po odredbama propisa o medijima.

Osnovna značajka ove horizontalne koncentracije je u tome što namjeru njezine provedbe sudionici predmetne koncentracije nisu pravovremeno prijavili Agenciji, iako su za to bili kumulativno ispunjeni propisani zakonski uvjeti, s obzirom na ukupan godišnji prihod sudionika

²⁰ Rješenje Agencije, klase: UP/I-030-02/2007-02/09, od 9. studenoga 2007. („Narodne novine“, broj 129/07)

koncentracije u godini koja je prethodila koncentraciji, kako na domaćem tako i na svjetskom tržištu.²¹ Stoga je Agencija protiv poduzetnika Slobodna Dalmacija d.d. i njenih odgovornih osoba podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom prekršajnom sudu i predložila izricanje novčanih kazni propisanih Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja.²² Kako je u konkretnom slučaju bila riječ o horizontalnoj koncentraciji, Agencija je u postupku morala utvrditi ima li predmetna koncentracija negativne učinke na tržišno natjecanje.

Nakon provedenog postupka na tzv. drugoj razini, odnosno nakon izrade detaljne ekonomske analize mjerodavnog tržišta, Agencija je navedenu koncentraciju ocijenila dopuštenom jer se njenom provedbom ne stvara novi, niti jača postojeći vladajući položaj sudionika koncentracije, a nije riječ niti o koncentraciji koja može značajno utjecati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu naklade općeinformativnih tjednika na teritoriju Republike Hrvatske.

Tržišni udjel poduzetnika Europapress holding d.o.o. na tržištu općeinformativnih tjednika, koji je većinski imatelj udjela u temeljnom kapitalu poduzetnika Slobodna Dalmacija d.d., nakon provedbe te koncentracije, odnosno nakon preuzimanja poduzetnika Šibenski list d.o.o. povećao se za oko 2 posto, tako da se njihov zajednički tržišni udjel kreće između 20 i 30 posto, dakle manje od propisane visine tržišnog udjela za dopuštenost koncentracije na tržištu općeinformativnih tjednika, koji sukladno odredbama Zakona o medijima iznosi 40 posto.

4.4. Promicanje prava i politike zaštite tržišnog natjecanja

Razvoj i širenje kulture tržišnog natjecanja, kao i u drugim tranzicijskim ekonomijama, stoji u samom središtu aktivnosti Agencije. Ono obuhvaća podizanje svijesti o učincima tržišnog natjecanja na rast konkurentnosti nacionalnog gospodarstva, uključujući i upoznavanje s prednostima koje tržišno natjecanje donosi potrošačima. Isto tako kultura tržišnog natjecanja podrazumijeva doprinos stvaranju i usklađenosti zakonodavnog okvira koji će poticati konkurentno okruženje za razvitak poduzetništva, slobodu svakog pojedinca na pokretanje poduzetničke aktivnosti kao i općem interesu. Kroz cijelo vrijeme svog postojanja, Agencija je aktivno promicala pravo i politiku zaštite tržišnog natjecanja, odnosno podizala svijest o njejoj ulozi i važnosti za daljnji razvoj hrvatskog tržišnog gospodarstva, kako kod poduzetnika tako i kod potrošača i cijele javnosti. Pri tom je najčešće davala mišljenja na zahtjeve stranaka, ali isto tako, organizirani su brojni seminari i radionice za suce i poduzetnike, mnogobrojna predavanja, interni i vanjski seminari u suradnji s projektima EU pomoći, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom udrugom poslodavaca, ministarstvima, a na radnu desetogodišnjicu Agencije održan je i Dan tržišnog natjecanja u Zagrebu u studenom 2007.

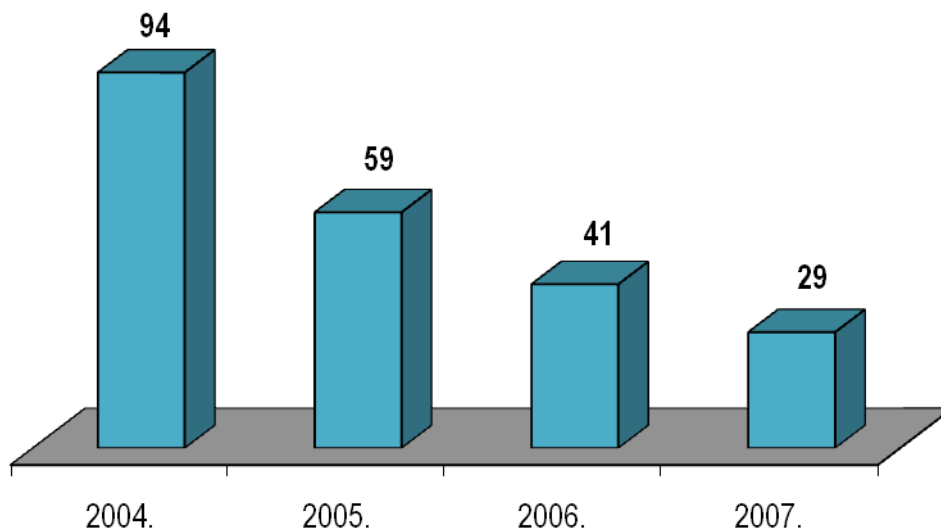
²¹ Člankom 22. stavkom 2. ZZTN-a propisano je da se prijava namjere koncentracije podnosi Agenciji na ocjenu bez odgode, a najkasnije u roku od osam (8) dana od dana objave javne ponude ili sklapanja ugovora kojima se ostvaruje kontrola ili prevladavajući utjecaj nad poduzetnikom, ovisno o tome što nastupi ranije.

²² Člankom 62. stavkom 1. točkom 2. ZZTN-a propisano je da će se novčanom kaznom u iznosu do najviše 1% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda poduzetnika, obračunske godine koja je prethodila godini u kojoj je prekršaj počinjen kazniti poduzetnik, pravna ili fizička osoba, koja Agenciji ne podnese prijavu namjere koncentracije, u smislu članka 22. ZZTN. Člankom 62. stavkom 2. ZZTN-a propisano je da će se u tom slučaju kazniti i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

U ostvarenju cilja razvoja kulture tržišnog natjecanja Agencija objavljuje rješenja i druge odluke i mišljenja (primjerice analize tržišta taksi usluga, revizorskih usluga, odvjetničkih usluga, mišljenje na paket energetske zakona) na svojoj web stranici (www.aztn.hr). Objavljuju se i redovita priopćenja sa sjednica Vijeća koje se u pravilu održavaju dva puta mjesečno, odgovara se na pitanja novinara i surađuje s medijima, tiskaju brošure. Agencija djeluje i preventivno. Reagira davanjem mišljenja na probleme koji nisu samo i isključivo u njezinoj nadležnosti, već makar i jednim svojim dijelom izazivaju interes javnosti i kao takvi traže odgovore koji su na neki način povezani s tržišnim natjecanjem i utječu na potrošače (kao što je to primjerice bio slučaj preuzimanja Dukata od strane Lactalisa), ukazujući na moguće učinke na tržišno natjecanje koje mogu imati pojedini potezi i ponašanja poduzetnika na tržištu, a sve u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, a naročito u kontekstu otvaranja tržišta, deregulacije i liberalizacije pojedinih sektora.

U ovom dijelu aktivnosti Agencije zanimljivo je primijetiti smanjenje broja zaprimljenih zahtjeva za davanjem mišljenja od strane poduzetnika, a naročito u njihovoj strukturi. Naime, dok je 2004. godine interes poslovne javnosti bio usmjeren na tada nove uredbe o skupnom izuzeću, znanje i razumijevanje prava i politike tržišnog natjecanja očito raste, te su tijekom 2007. godine zahtjevi poduzetnika i njihovih odvjetnika za davanjem mišljenja Agencije usmjereni uglavnom na pojašnjenja i davanje mišljenja o složenijim pitanjima iz zakonske regulative i prakse Agencije.

Slika 6. Broj danih **mišljenja** u razdoblju od 2004. do 2007. godine



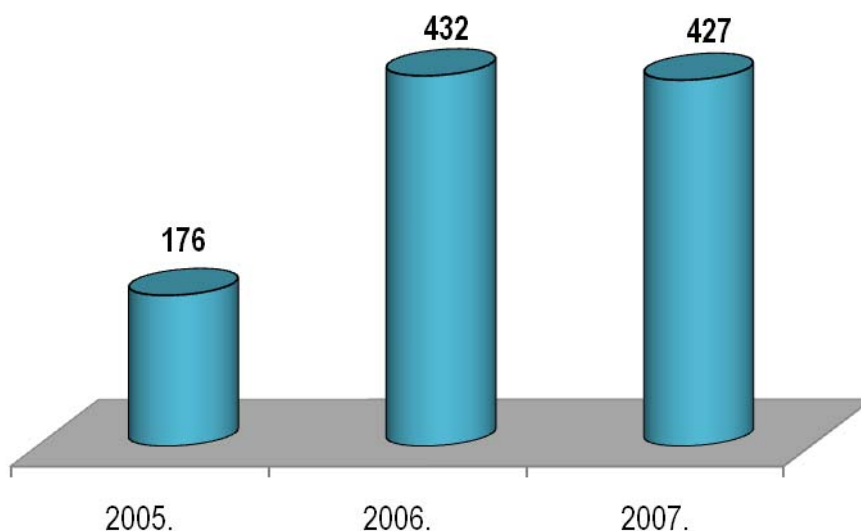
Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Kao što je već gore spomenuto veliku pažnju Agencija posvećuje i istraživanjima mogućnosti pristupa tržištu, odnosno obavljanju određenih djelatnosti, kao i analizi zakonodavnog okvira kojim se uređuje pristup određenom tržištu i utvrđuju možebitne prepreke ili druga ograničenja kojima se suspendira ili onemogućuje tržišno natjecanje na tim tržištima.

Napori Agencije u širenju kulture tržišnog natjecanja urodili su plodom. To pokazuju i rezultati njezine medijske pojavnosti. „**Kvantitativna i kvalitativna analiza medijskih objava u razdoblju od 1. siječnja 2007. do 31. listopada 2007.**“ koju je izradila agencija za media intelligence Briefing pokazala je da je u promatranom razdoblju bilo objavljeno ukupno **427 članaka** i priloga o Agenciji i pojmu tržišnog natjecanja općenito.

Od tog broja čak 74 % (odnosno 318 članaka) bavilo se tematikom tržišnog natjecanja u užem smislu, dok se ostatak odnosio na područje državnih potpora. Iz područja državnih potpora najviše objava odnosilo se na potpore brodogradnji i negativnom trendu rasta sektorskih potpora u Hrvatskoj. Usporedbe radi, u 2005. o Agenciji i pojmu tržišnog natjecanja objavljeno je 176 članaka, dok se u 2006. taj broj povećao na 432. To znači da se pojam tržišnog natjecanja pozicionirao u medijima i javnosti te je prepoznat i prihvaćen kao dio neizostavne i nezaobilazne prakse u hrvatskom gospodarstvu.

Slika 7. Broj medijskih objava u razdoblju od 2005. do 2007. godine



Izvor: „Kvantitativna i kvalitativna analiza medijskih objava u razdoblju od 1. siječnja 2007. do 31. listopada 2007.“, Briefing - media intelligence, 2007.

Napomena: Podaci za 2007. godinu odnose se na razdoblje od siječnja do listopada 2007.

Od svih objava u 2007. godini, samo 9% (odnosno njih 37) bilo je negativno orijentirano, s time da je važno napomenuti da se taj negativni tonaliteta nije odnosio isključivo na Agenciju, nego i općeniti stav ili percepciju tržišnog natjecanja u Hrvatskoj.

Analiza je pokazala da je Agencija u medijima prisutna kao mjerilo i sinonim za sustavnu zaštitu tržišnog natjecanja na koju se poduzetnici mogu osloniti, te da su rad i uloga Agencije jasno definirani: svima osigurati jednake uvjete i pravedno tržišno natjecanje.

4.4.1. Analiza pristupa tržištu revizorskih usluga

U 2007. godini, nakon stupanja na snagu novog Zakona o reviziji i Tarife revizorskih usluga, Agencija provela istraživanje tog tržišta koje je pokazalo da Tarifom revizorskih usluga utvrđene minimalne cijene usluga mogu imati značajne negativne učinke na tržišno natjecanje. Ti bi se negativni učinci mogli pojaviti ne samo na **tržištu revizorskih usluga**, već i na drugim zahvaćenim tržištima, a u konačnici ugroziti i interese potrošača. Prije svega to se odnosi na moguće značajno ograničavanje ili ukidanje tržišnog natjecanja na tržištu pružanja revizorskih usluga i nestanak s tržišta malih i manje poznatih pružatelja revizorskih usluga. Prednost na tržištu ostvarili bi samo veliki pružatelji usluga, osobito renomirane revizorske kuće, koje imaju veliku tržišnu i financijsku snagu. Nadalje, nedostatno tržišno natjecanje moglo bi dovesti do značajnog povećanja cijena usluga revizije, a time i do značajnog povećanja troškova korisnika usluga revizije što će za posljedicu imati smanjivanje njihove konkurentnosti. Konačno, to može dovesti do smanjivanja pogodnosti za krajnje potrošače, s obzirom na to da korisnici revizorskih usluga povećane troškove poslovanja proizašle iz povećanja cijena revizorskih usluga mogu prebaciti na potrošače povećanjem cijena svojih usluga. Stoga je Agencija predložila da se izmijene odredbe Zakona o reviziji koje Hrvatskoj revizorskoj komori kao interesnoj strukovnoj udruzi revizora daju ovlast da autonomno, tarifom ili na koji drugi način, određuje visinu naknade za obavljanje usluga revizije i naknade troškova koje imaju pravo naplatiti pružatelji usluga revizije. Osim toga, Agencija je predložila da se iz Zakona o reviziji i Tarife revizorskih usluga briše odredba o obvezi pružatelja usluga revizije da se pridržavaju Tarife. Drugim riječima, Tarifa ne treba ograničavati pružatelje i primatelje usluga revizije da u svakom konkretnom slučaju slobodno utvrde cijenu tih usluga. U tom bi smislu naknade predviđene postojećom Tarifom mogle predstavljati samo preporučene ili maksimalne cijene za pojedine usluge, a Tarifu bi trebalo donositi Ministarstvo financija. Zaključci Agencije u skladu su i s odlukama Europske komisije i nacionalnih regulatornih tijela zemalja članica EU iz kojih jasno proizlazi da se iznosi naknada za usluge revizije koji su utvrđeni zakonom ili aktom interesne udruge pružatelja usluga revizije općenito smatraju protutržišnim, protivnim javnom interesu te stoga i neprihvatljivima.²³

4.4.2. Reakcija Agencije na preuzimanje poduzetnika Dukat d.d. od strane poduzetnika Lactalis S.A., Francuska, uz najavu raskida poslovne suradnje Agrokor d.d. s Dukat d.d.

Agencija je reagirala na najavljeni poslovni potez koncerna Agrokor, pri čemu je namjeru Agrokor da prekine poslovnu suradnju s Dukat d.d. samo zbog promijenjene vlasničke strukture Dukata ocijenila radikalnim i neprimjerenim. Naime, iako svaki poduzetnik, pa i onaj koji se zbog svoje tržišne snage nalazi u vladajućem položaju na tržištu (primjerice, Agrokor s njegovim povezanim društvima, a osobito s Konzumom), može poduzimati razumne korake radi zaštite svojih poslovnih interesa, ti postupci moraju biti objektivno opravdani i razmjerni novonastalim okolnostima na konkretnom tržištu. Međutim, ako je odbijanje poslovne suradnje Agrokor d.d. samo reakcija na promjenu vlasnika Dukata, odnosno manifestiranje njegove tržišne snage kao

²³ Cjeloviti tekst „Analize tržišta pružanja usluga revizije na području Republike Hrvatske sa stanovišta provedbe prava i politike tržišnog natjecanja“ dostupan je na službenim Internet stranicama Agencije www.aztn.hr

kupca Dukatovih proizvoda, to će nesporno imati značajne negativne učinke, kako na sam Dukat i njegove dobavljače (kooperante i proizvođače mlijeka), tako i na krajnje potrošače, odnosno kupce tih proizvoda. U tom slučaju riječ je o zlouporabi vladajućeg položaja od strane Agrokor, sukladno članku 16. ZZTN-a. Polazeći od navedenoga, ukoliko Agrokor u najkraćem mogućem roku ne povuče odluku o raskidu ugovora o poslovnoj suradnji, odnosno ako Agenciji bez odgode ne dostavi konkretne i objektivne razloge za prekid poslovne suradnje s Dukatom, Agencija će protiv njega pokrenuti postupak utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, jer se radi o ponašanju koje je zabranjeno u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja za koje je predviđena visoka novčana kazna u iznosu do 10 posto ukupnog prihoda.

4.4.3. Mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o posredovanju u prometu nekretnina

Na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Agencija je dala mišljenje na nacrt prijedloga Zakona o posredovanju u prometu nekretnina. Iako je Agencija svjesna da je slobodna volja zakonodavca da uredi određena tržišta, osobito ako je to u cilju profesionalizacije određene struke i stvaranja uvjeta za kvalitetnije pružanje usluga u korist potrošača, pri tom je potrebno voditi računa da se takvom regulacijom istodobno ne stvaraju ili postavljaju ograničenja i prepreke za obavljanje određene djelatnosti, odnosno ne sprječava ulazak na tržište novim konkurentima, osobito malim poduzetnicima.

U predmetnom nacrtu prijedloga Zakona, spomenute prepreke očituju se kroz obveze koje se nameću posrednicima u prometu nekretnina u odnosu na minimalno ispunjavanje uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina (potpisivanje ugovora o radu na puno radno vrijeme s agentom posredovanja), te kroz nejasne i komplicirane odredbe o diobi nadležnosti između Ministarstva i Hrvatske gospodarske komore (dalje: HGK). Nadalje, nacrtom prijedloga Zakona utvrđeno je kako će visina posredničke naknade za određeni pravni posao biti određena posredničkom tarifom koju donosi HGK uz suglasnost Ministarstva. Stajalište je Agencije kako je protivno pravu i politici tržišnog natjecanja da interesne strukovne udruge imaju ovlast da tarifom ili na koji drugi način određuju visinu naknade za obavljanje usluga.

Prilikom utvrđivanja tarife Agencija je upozorila da treba voditi računa da tarifa ne smije ograničavati pružatelje i primatelje usluga da u svakom konkretnom slučaju slobodno utvrde cijenu usluga. U tom bi smislu, ako za to postoje osobito važni razlozi, naknade predviđene tarifom mogle predstavljati samo preporučene ili maksimalne cijene za pojedine usluge, ali bez ikakve obveze ili sankcija za pružatelje i primatelje usluga koji u konkretnom slučaju ugovore drugačiju cijenu od preporučene.

Slobodno određivanje cijena usluga predstavlja najznačajniji element kojima sudionici na tržištu povećavaju stupanj tržišnog natjecanja. Jedino tržišno natjecanje putem različito ponuđenih cijena za istu uslugu prisiljava poduzetnike na troškovno efikasno poslovanje i omogućuje tržišno optimalno postizanje cijena usluga. Sve to kao pozitivni učinak ima da krajnji potrošači imaju mogućnost izbora i da za isporučene usluge plaćaju tržišne cijene.

Definirani i kvantitativno propisani iznosi naknada za pružene usluge, generalno se smatraju anitkompetitivnima i neprihvatljivima te su takvi oblici utvrđivanja naknada protiv javnog interesa. Stoga je stav Agencije da samo sustav slobodnog određivanja cijena usluga jamči jačanje tržišnog natjecanja i ostvarivanja svih pogodnosti i koristi za poduzetnike i potrošače koje iz toga proizlaze.

Stoga, ukoliko zakonodavac smatra da je iz nekog značajnog razloga potrebno propisati visinu posredničkih naknada, ovlast za to trebalo bi imati Ministarstvo, koje bi u tom slučaju moralo odrediti tarifu temeljem transparentnih i jasnih kriterija, a uvažavajući interese korisnika i davatelja usluga.

U tom smislu Agencija je mišljenja kako nacrt prijedloga Zakona ne doprinosi jačanju tržišnog natjecanja na tržištu usluga posredovanja u prometu nekretninama, kako isti sadrži odredbe čiji bi učinak mogao biti ograničavanje tržišnog natjecanja, te je izrazila sumnju da će nacrt prijedloga Zakona, uz sve gore navedene zapreke, ograničiti „sivo tržište“, kako je to navedeno u obrazloženju prijedloga Zakona.²⁴

4.4.4. Mišljenje o sporazumu kino prikazivača i kino distributera

Na zahtjev Hrvatske gospodarske komore, Agencija je dala mišljenje o sukladnosti s odredbama ZZTN-a vertikalnog sporazuma koji namjeravaju međusobno sklopiti poduzetnici koji djeluju na tržištu prikazivanja filma u kinima i tržištu eksploatacije filmova na bilo kojem nosaču zvuka i slike u bilo kojem obliku video distribucije.

Naime, predmetnim sporazumom kino prikazivači i kino distributeri žele urediti primjenu četveromjesečnog roka između početka redovnog prikazivanja filmova u kinima i početka njihove eksploatacije na bilo kojem nosaču zvuka i slike u bilo kojem obliku video distribucije. Takav vremenski rok poznat je pod engleskim nazivom „holdback“, a prema mišljenju HGK, sukladan je poslovnoj praksi koja se primjenjuje i u državama članicama EU. Svoje stajalište HGK je potkrijepilo izvješćem o predmetnoj materiji Međunarodne video federacije (International Video Federation), sa sjedištem u Bruxellesu.

Donedavno su ugovori o licenciji u pravilu sadržavali odredbe kojima je bio uređen rok koji je štiti kino prikazivače filmova od istovremenog početka eksploatacije istog filma u bilo kojem obliku video distribucije. Danas se poslovna praksa mijenja, pa sve manje ugovora o licenciji sadrži takve odredbe, pa se može dogoditi da se s kino distribucijom i video distribucijom određenog filma započne u isto vrijeme ili da vremensko razdoblje između kino distribucije, odnosno video distribucije bude vrlo kratko.

Agencija je prilikom donošenja predmetnog mišljenja, proučila komparativnu praksu zemalja članica EU, i utvrdila je da je spomenuti rok („holdback“) predmet rasprava u EU između filmskih producenata i distributera filmova, s jedne strane i kino prikazivača, s druge strane. Prvima je u interesu da se taj rok što više skрати, a drugima da što dulje traje. Zbog njihovih različitih interesa

²⁴ Temeljem mišljenja Agencije Ministarstvo je doradilo i izmijenilo nacrt prijedloga Zakona polazeći od danih primjedbi i prijedloga Agencije

traže se kompromisna rješenja. U većini zemalja EU taj se rok ugovara od slučaja do slučaja, odnosno u nekom određenom trajanju, u prosjeku od četiri do šest mjeseci. Na dužinu tog roka utječu različiti čimbenici kao što su primjerice, kvaliteta filma, pozicija vlasnika kina na tržištu, snaga i povezanost vlasnika kina u pojedinoj zemlji, sezona prikazivanja i slično.

Prema saznanjima Agencije, do danas ni nacionalna tijela za zaštitu tržišnog natjecanja niti Europska komisija nisu reagirala na takvu praksu, odnosno nisu je ocijenila suprotnom propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

Razlog za primjenu opisane poslovne prakse je prvenstveno u omogućavanju opstanka kino prikazivača na tržištu. Činjenica je da vlasnici kina imaju vrlo visoke troškove za razliku od drugih grana distribucije filmova, pa im je vrlo važan rok u kojem imaju ekskluzivno pravo prikazivanja filma. Naime, ako se taj rok smanji na manje od četiri mjeseca, razumno je za pretpostaviti da će mnogi potencijalni posjetitelji kina odustati od posjeta kinu, odnosno pričekat će da se film počne prikazivati u video distribuciji.

S druge strane, filmskim producentima odnosno distributerima filma je važno da film bude prikazan u kinima, ali im je istovremeno u interesu da što prije započne video distribucija filma kako bi im se što prije vratio i oplodio uloženi kapital jer je medijska promocija filma najveća početkom njegove kino distribucije, odnosno u to vrijeme je i najveći interes publike za određeni film.

U takvoj situaciji potpuno je razumljivo da kino distributeri u suradnji s kino prikazivačima tj. vlasnicima kina pokušavaju pronaći rješenje koje će biti prihvatljivo za obje strane.

Uvažavajući sadašnje specifičnosti tržišta distribucije filmova, Agencija je utvrdila da namjera kino prikazivača i kino distributera da predmetnim sporazumom urede primjenu četveromjesečnog roka između početka redovnog prikazivanja filmova u kinima i početka njihove eksploatacije na bilo kojem nosaču zvuka i slike u bilo kojem obliku video distribucije nije u suprotnosti s odredbama ZZTN-a.

Međutim, izričito je napomenuto da bilo kakva naknadna izmjena predmetnog sporazuma, u smislu promjene tog roka, tj. produženja njegovog trajanja ili uređenja bilo kakvih drugih trgovinskih uvjeta sklapanjem horizontalnih sporazuma, odnosno usklađenim djelovanjima ili koluzijom između poduzetnika koji djeluju na istom mjerodavnom tržištu (primjerice, sporazuma između kino prikazivača ili sporazuma između kino distributera) bila u suprotnosti s odredbama ZZTN-a, pa bi takva postupanja poduzetnika Agencija ocjenjivala u posebnim postupcima u kojima bi utvrđivala jesu li takvi horizontalni sporazumi zabranjeni sporazumi, u smislu članka 9. ZZTN-a.

Nadalje, Agencija je posebno istakla činjenicu da sklapanje predmetnog sporazuma niti u kojem slučaju ne smije biti obvezujuće za kino prikazivače ili za kino distributere, odnosno da kino prikazivači i/ili kino distributeri, koji ne žele biti sudionikom predmetnog sporazuma, niti na koji način ne smiju biti sankcionirani za nepristupanje istom. Takvi su poduzetnici potpuno slobodni samostalno sklapati pojedinačne sporazume kojima se regulira pitanje „holdbacka“ za svaki pojedinačni pravni posao.

Zaključno, Agencija je navela da bi s aspekta propisa o tržišnom natjecanju, umjesto predmetnog sporazuma, poželjniji način ugovaranja primjene razumnog roka između početka redovnog prikazivanja filmova u kinima i početka njihove eksploatacije na bilo kojem nosaču zvuka i slike u bilo kojem obliku video distribucije, bio sklapanje zasebnih ugovora kojima se uređuje predmetno pitanje između kino prikazivača i kino distributera.

4.4.5. Mišljenje u svezi s obavljanjem djelatnosti održavanja zelenih površina u Gradu Rijeci

Na zahtjev poduzetnika Parkovi plus d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Agencija je dala mišljenje o namjeri grada Rijeke da održavanje zelenih površina u gradu povjeri vlastitom trgovačkom društvu. Naime, Gradsko vijeće Grada Rijeke podržalo je zaključke Poglavarstva na osnovi kojih će se održavanje javnih površina od 1. siječanja 2008. povjeriti novoj radnoj jedinici koja će se osnovati u sastavu komunalnog društva Čistoća, dok će se u 2007. godini javne površine održavati kao i do sada, odnosno temeljem javnog natječaja.

Poslove održavanja zelenih površina u Gradu Rijeci obavljaju četiri privatna trgovačka društva, među kojima i poduzetnik Parkovi plus d.o.o. te je mišljenje podnositelja zahtjeva da će se time ukinuti postojeće tržišno natjecanje u obavljanju te djelatnosti, dovesti u pitanje mogućnost daljnjeg zaposlenja 150 radnika i ugroziti privatni kapital uložen u ovu djelatnost.

Analizirajući odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu neosporno je utvrđena ovlast Grada Rijeke, da sve komunalne poslove, a to uključuje i održavanje zelenih površina, povjeri nekom od svojih društava. Nadalje, svaka pravna i fizička osoba može osnivati trgovačka društva za obavljanje zakonom dopuštenih djelatnosti. Uvjeti i način osnivanja, te pravni oblici trgovačkih društava propisani su Zakonom o trgovačkim društvima.

Sukladno ustavnom ovlaštenju iz članka 134. Ustava Republike Hrvatske, temeljna zadaća jedinice lokalne samouprave je obavljanje poslova iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a to uključuje i komunalnu djelatnost održavanja zelenih površina.

Međutim, unatoč činjenici da je osnivanje trgovačkih društva od strane jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave sukladno, kako Zakonu o trgovačkim društvima tako i Zakonu o komunalnom gospodarstvu, odluka Grada Rijeke o ukidanju dosadašnje prakse obavljanja održavanja zelenih površina putem javnih nadmetanja od strane više poduzetnika i povjeravanje obavljanja tih djelatnosti vlastitom trgovačkom društvu, iako pravno dopuštena, nije poželjna sa stanovišta načela prava i politike tržišnog natjecanja, s obzirom da je razvitak tržišnog gospodarstva i zaštita tržišnog natjecanja jedna od temeljnih zadaća države, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uloga države, pa tako i jedinica lokalne samouprave u tržišnom gospodarstvu utvrđena je člankom 49. Ustava Republike Hrvatske. Tim člankom utvrđena je temeljna zadaća države da svim poduzetnicima osigura jednak pravni položaj na tržištu. U kontekstu tog zakona potrebno je osigurati svim poduzetnicima jednak položaj na tržištu što znači obvezu države, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, da svim poduzetnicima osiguraju jednake

uvjete za pristup tržištu, ali i jednake uvjete za ostanak, odnosno opstanak na njemu. Uloga države i jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave je u provođenju politike tržišnog natjecanja koja ima za cilj stvaranje uvjeta, gospodarskog okruženja i ozračja koji potiču razvoj poduzetništva i jačanja tržišnog natjecanja.

Iako je u konkretnom slučaju riječ o komunalnoj djelatnosti održavanja zelenih površina čije obavljanje je temeljna zadaća jedinice lokalne samouprave jer se njome neposredno ostvaruju potrebe građana, Agencija je mišljenja da u situaciji kada je već obavljanje takve djelatnosti bilo prepušteno, od strane Grada Rijeke, drugim poduzetnicima koji su više godina istu i obavljali, nije poželjno ukidanje takve prakse, jer ako se i prihvate navodi Grada Rijeke o poskupljenju usluga od strane poduzetnika koji su tu uslugu obavljali do danas, novim javnim nadmetanjem Grad Rijeka mogao je omogućiti tržišno natjecanje poduzetnika i postizanje jeftinije cijene tih usluga, a na korist korisnika usluga, odnosno svih građana Grada Rijeke.

S obzirom da se navedena djelatnost financira iz sredstava građana, jedinice lokalne samouprave bi pri donošenju takvih odluka morale prvenstveno procijeniti je li takva odluka troškovno opravdana. S druge strane, jedinice lokalne samouprave, pored ekonomskih učinaka, moraju voditi računa i o razvoju poduzetništva te o socijalnom aspektu takvih njihovih odluka, jer je sasvim izvjesno da će, u konkretnom slučaju, poduzetnici koji su obavljali djelatnost održavanja zelenih površina u Gradu Rijeci ostati bez velikog dijela svojih prihoda od te djelatnosti, što će dovesti u pitanje mogućnost daljnjeg zaposlenja njihovih radnika - građana Grada Rijeke.

Stoga je mišljenje Agencije da iako je postupanje grada Rijeke sukladno zakonu, ono nije poželjno jer povjeravanje obavljanja te usluge vlastitom trgovačkom društvu gotovo uvijek ima za posljedicu povećanje cijena i pad kvalitete usluga jer u cijelosti isključuje konkurenciju s tog tržišta. Prema mišljenju Agencije, Grad Rijeka je javnim nadmetanjem mogao omogućiti tržišno natjecanje poduzetnika i postizanje niže cijene tih usluga, a u korist korisnika usluga, odnosno svih građana Grada Rijeke.

4.4.6. Mišljenje o dopuštenosti paralelnog uvoza putem pasivne prodaje

Na zahtjev odvjetničkog društva Agencija je dala mišljenje o dopuštenosti paralelnog uvoza proizvoda putem pasivne prodaje na isto zemljopisno područje na kojemu već postoji nositelj licencijske zaštite znakom kojim je označena ambalaža proizvoda koji se uvoze putem pasivne prodaje u Republiku Hrvatsku, ali je i utvrdila da se poziv nacionalnog nositelja licencijske zaštite znakom kojim je označena ambalaža spomenutih proizvoda, na sklapanje ugovora o podlicenciji drugim poduzetnicima koji uvoze proizvode u Republiku Hrvatsku čija je ambalaža označena zaštićenim znakom ne može smatrati zlouporabom vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu, budući je to postupanje dozvoljeno posebnim propisima koji uređuju nacionalnu zaštitu žiga.

S aspekta hrvatskih propisa koji uređuju zaštitu tržišnog natjecanja, nema zapreke za paralelni uvoz proizvoda putem pasivne prodaje na tržište na kojem već djeluje poduzetnik koji je ekskluzivni distributer istih proizvoda. Kako je u predmetnom slučaju riječ o uslužnom žigu, na

njega se ne može primijeniti Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije („Narodne novine“, broj: 122/03), budući se ista, sukladno odredbi članka 3. stavka 2., primjenjuje na ugovore o licencijski koji su izravno povezani s proizvodnjom predmeta ugovora. Stoga se na predmetni slučaj može na odgovarajući način primijeniti Uredba o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije („Narodne novine“, broj: 51/04), koja ne dopušta zabranu paralelnog uvoza putem pasivne prodaje.

U dijelu koji se odnosi na uporabu zaštićenog znaka koji se stavlja na ambalažu različitih vrsta proizvoda, prije davanja stručnog mišljenja Agencija je zatražila mišljenje Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske.

Tako je člankom 11. Zakona o žigu propisano da se stavljanjem u promet od strane nositelja žiga ili uz njegovu izričitu suglasnost, na području Republike Hrvatske, proizvoda koji je obilježen tim žigom, iscrpljuju za područje Republike Hrvatske isključiva prava koja proizlaze iz žiga u odnosu na taj proizvod, osim ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih nositelj žiga pridržava isključiva prava koja proizlaze iz žiga, a osobito onda kada je stanje proizvoda promijenjeno ili pogoršano nakon što je proizvod stavljen u promet.

Dakle, u Republici Hrvatskoj primjenjuje se načelo nacionalnog iscrpljenja prava žiga koje ovlašćuje nositelja žiga, odnosno stjecatelja licencijske da spriječi uvoz proizvoda označenog istim žigom u Republiku Hrvatsku ako je na to izričito ovlašten ugovorom o licencijski. Budući su isključiva prava koja proizlaze iz žiga u proturječju sa slobodnim prometom roba na jedinstvenom unutarnjem tržištu, Europski sud svojim je presudama razvio primjenu načela o unijskom iscrpljenju prava kako bi pomirio navedeno proturječje, a isto je postalo dio pravne stečevine i implementirano u nacionalna zakonodavstva država članica Europske unije.

U pravu zaštite intelektualnog vlasništva, iscrpljenje prava koja proizlaze iz žiga podrazumijeva da nositelj prava nakon stavljanja u promet proizvoda označenog zaštićenim žigom ne može pozivom na svoja isključiva prava kontrolirati daljnju komercijalizaciju tog proizvoda.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je temeljnim ugovorom o licencijski kao i dodacima istom ugovoru, jednom poduzetniku dano ekskluzivno pravo na zaštićeni znak na teritoriju Republike Hrvatske, kao i ovlaštenje sklapanja ugovora o podlicencijski s drugim poduzetnicima na teritoriju Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, Agencija je utvrdila da sa stajališta zaštite tržišnog natjecanja, niti jedan poduzetnik ne može bilo kojem drugom poduzetniku na teritoriju Republike Hrvatske ograničavati pravo uvoza proizvoda čija ambalaža nosi zaštićeni znak, a koji su uvezeni putem pasivne prodaje. S druge strane, niti pozivanje na sklapanje ugovora o podlicencijski od strane poduzetnika - nositelja nacionalne licence za zaštićeni znak ne može se smatrati zlouporabom vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu, budući istome to dopuštaju odredbe Zakona o žigu.

Odluka o tome hoće li u konkretnom slučaju prednost u primjeni imati propisi o zaštiti tržišnog natjecanja ili propisi o zaštiti žiga nije u nadležnosti Agencije, već nadležnog suda.

5. POSLOVI AGENCIJE U PROVEDBI ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Sustav nadzora nad dodjelom državnih potpora u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o državnim potporama koji je objavljen u „Narodnim novinama“, broj: 140/2005. Zakon je usklađen s pravnom stečevinom EZ-a te uređuje opće uvjete i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora u svrhu ispunjenja međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske. Zakon o državnim potporama iz 2005. godine zamijenio je prvi Zakon o državnim potporama iz 2003. godine.

Zakonom o državnim potporama uspostavljen je sustav nadzora državnih potpora sukladno obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (dalje: SSP). Sklapanjem SSP-a, Hrvatska se obvezala da će do ulaska u punopravno članstvo u Europsku uniju, dodjelu državnih potpora uskladiti s relevantnim pravilima Zajednice. Također, sukladno odredbama članka 69. SSP-a, tržišno natjecanje, uključujući i državne potpore, predstavljaju jedno od prioritetnih područja usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice. Ovdje je važno istaknuti da su odredbe i rokovi iz članka 70. SSP-a koji se odnose na tržišno natjecanje počeli teći od stupanja na snagu Privremenog sporazuma o trgovinskim i drugim pitanjima potpisanim između Republike Hrvatske i Europskih zajednica koji je stupio na snagu 1. ožujka 2002. i bio na snazi do stupanja na snagu SSP-a 1. veljače 2005.

Bitne odredbe članka 70. SSP-a koje se odnose na državne potpore

- 1. Svaka državna potpora koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili nekim proizvodima u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Hrvatske zabranjena je.*
- 2. Svako postupanje suprotno ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Zajednici, posebice članaka 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.*
- 3. Hrvatska će osnovati neovisno operativno tijelo koje će biti ovlašteno odobravati programe državne potpore i pojedinačne potpore i naređivati povrat državne potpore koja je nezakonito dodijeljena.*
- 4. Osiguranje transparentnosti na području državnih potpora osigurat će se dostavljanjem godišnjeg izvješća ili drugog odgovarajućeg dokumenta (rješenja Agencije objavljuju se u Narodnim novinama), slijedeći metodologiju i prikaz koji je sadržan u pregledu državnih potpora Zajednice.*
- 5. Hrvatska će izraditi sveobuhvatan popis programa potpore koji su uspostavljeni prije donošenja Zakona o državnim potporama (2. travanj 2003.) i uskladiti ih s važećim pravilima Zajednice u razdoblju ne dužem od četiri godine (1. ožujak 2006.) od stupanja na snagu Privremenog sporazuma.*

6. Unutar tri godine od stupanja na snagu Privremenog sporazuma Hrvatska će Europskoj komisiji dostaviti iznose BDP-a po glavi stanovnika koji su usklađeni na razini NUTS-a II, a Agencija i Europska komisija zajednički će ocijeniti podobnost hrvatskih regija i na temelju toga maksimalni iznos potpora kako bi se izradila karta regionalnih potpora na osnovi odgovarajućih smjernica Zajednice.
7. Pravila o državnim potporama koje kontrolira Agencija ne odnose se na poljoprivredu i ribarstvo.

5.1. Promjena zakonodavnog okvira

Sustav odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora bio je po prvi put uspostavljen 2003. godine Zakonom o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 47/2003 i 60/2004) i Uredbom o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 121/2003).

Provedba sustava u praksi kao i primjedbe Europske komisije ukazale su na potrebu izmjene i unaprjeđenja sustava u cilju podizanja razine njegove učinkovitosti i postizanja potpune usklađenosti s pravnom stečevinom EZ-a iz tog područja. Iz navedenih se razloga pristupilo izradi novog zakonskog rješenja te je u prosincu 2005. Hrvatski sabor usvojio novi, izmijenjeni Zakon o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 140/2005; dalje: ZDP).

Paralelno s izmjenom ZDP-a, pristupilo se radu i na potrebnim izmjenama Uredbe o državnim potporama te je u svibnju 2006. stupila na snagu i nova Uredba o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 50/2006, dalje: Uredba). Ona uređuje sadržaj, postupak i ostale bitne elemente za ocjenu sukladnosti državnih potpora s odredbama ZDP-a. Budući da se sadržaj odluke o sukladnosti državnih potpora sa ZDP-om temelji na pravilima koja proizlaze iz članka 70. SSP-a²⁵, Uredbom je utvrđeno i da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra financija, donositi odluke o objavljivanju u „Narodnim novinama“ na hrvatskom jeziku pravila iz pravne stečevine EZ-a koja se odnose na područje državnih potpora kao i potrebne odredbe o načinu provedbe tih pravila.

U studenom 2006. godine Vlada Republike Hrvatske je temeljem članka 3. Uredbe donijela Odluku o objavljivanju popisa pravila o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 121/2006). Budući da je prije njihovog objavljivanja potreban prijevod navedenih pravila na hrvatski jezik, predviđeno je njihovo sukcesivno objavljivanje prema dogovorenom redoslijedu, a objavom u „Narodnim novinama“ ta će pravila postati sastavni dio zakonodavnog okvira Republike Hrvatske za ocjenu sukladnosti državnih potpora. Time će Republika Hrvatska u potpunosti ispuniti kriterij usklađenosti svojeg zakonodavstva iz područja državnih potpora s onima koja vrijede u Europskoj zajednici.²⁶

Poštujući gore navedenu obvezu, do kraja 2007. od predviđenih pravila o državnim potporama objavljena su sljedeća pravila:

²⁵ Članak 2. Uredbe o državnim potporama.

²⁶ Do objave pojedinih pravila o državnim potporama u „Narodnim novinama“, primjenjivat će se odgovarajuće odredbe Uredbe o državnim potporama („Narodne Novine“, broj: 121/2003).

- (i) Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje („Narodne novine“, broj: 20/2007),
- (ii) Odluka o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti („Narodne novine“, broj: 45/2007),
- (iii) Odluka o objavljivanju pravila o potporama za istraživanje i razvoj i inovacije („Narodne novine“, broj: 84/2007),
- (iv) Odluka o objavljivanju pravila o potporama za zaštitu okoliša („Narodne novine“, broj: 98/2007).

Pored ZDP-a i Uredbe, Agencija u svome radu primjenjuje i Pravilnik o obliku i sadržaju te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora („Narodne novine“, broj: 11/2005), kojim se uređuje način prikupljanja potrebnih podataka na temelju kojih Agencija rješava zaprimljene prijedloge državnih potpora kao i metodologija izrade godišnjeg izvješća o državnim potporama.

5.2. Pojam državne potpore

Pravila odnosno zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj o državnim potporama, u načelu je sukladno s pravilima koja vrijede u Europskoj uniji iz članaka 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europskih zajednica, a obuhvaćena su člancima 3. i 4. Zakona o državnim potporama.

Pojam državne potpore određen je člankom 3. stavkom 1. ZDP-a.

Državnom potporom u smislu ZDP-a smatraju se svi stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica.

Nadalje, pravila o državnim potporama odnose se samo na mjere koje kumulativno ispunjavaju sljedeće kriterije, a to su:

(i) Državna sredstva

Sukladno članku 3. ZDP-a, državne potpore su „svi stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore.“ Sukladno članku 2. ZDP-a „davatelji državne potpore jesu Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje ili upravlja državnim potporama u smislu ovoga Zakona“. Dakle, upravo kao i u Europskoj uniji, pravila o državnim potporama u Republici Hrvatskoj primjenjuju se na **sve oblike potpora koje dodjeljuje država na državnoj i lokalnoj razini**. „Državna sredstva“ uključuju i državne fondove kojima upravlja država kroz privatna ili javna tijela i koji su pod kontrolom države, ako njihova sredstva potječu iz državnog proračuna ili ako

fond ima diskrecijsko pravo pri odlučivanju o korištenju prikupljenih sredstava. Mjera se može smatrati potporom i ukoliko su smanjeni prihodi državnog proračuna temeljem oslobađanja poduzetnika od uplate poreza i doprinosa, sukladno unaprijed donesenoj odluci državne uprave odnosno lokalne (područne) samouprave.

(ii) Ekonomska prednost

Ekonomska prednost proizlazi iz činjenice da je poduzetnik primio potporu odnosno sredstva koja ne bi mogao ostvariti svojim redovnim poslovanjem. Osim izravnih potpora koje daju prednost poduzetniku na tržištu kao što su to subvencije, oslobođenje od plaćanja poreza ili kamata, državna jamstva i sl., postoje i druge vrste potpora koje su manje očite, ali također osiguravaju ekonomsku prednost poduzetniku ili grupi poduzetnika u odnosu na ostale direktne konkurente na tržištu i to u slučajevima kada:

- poduzetnik kupuje/iznajmljuje zemljište u državnom vlasništvu po povoljnijoj cijeni od tržišne,
- poduzetnik prodaje zemljište državi po cijeni većoj od tržišne,
- poduzetnik uživa mogućnost pristupa javnoj infrastrukturi bez plaćanja naknade za istu,
- država putem tzv. rizičnog kapitala dokapitalizira poduzetnika pod povoljnijim uvjetima nego što bi to učinio privatni ulagatelj.

Pri ocjeni predstavlja li ulaganje države u privatnog poduzetnika ili javno trgovačko društvo ekonomsku prednost, primjenjuje se tzv. **test ulaganja po tržišnim uvjetima (test privatnog investitora)**. Taj test odnosi se na ocjenu nadležnog tijela ostvaruje li poduzetnik prednost koju pod normalnim tržišnim uvjetima ne bi mogao ostvariti. Naime, pri svakom navedenom ulaganju, država bi se trebala ponašati sukladno očekivanom ponašanju racionalnog tržišnog poduzetnika.

(iii) Selektivnost

Državna potpora je selektivna i time utječe na razliku između poduzetnika koji je primio državnu potporu i njegovih tržišnih takmaca koji istu potporu nisu primili. Upravo kriterij selektivnosti razlikuje državnu potporu od „općih mjera“ koje se bez razlike primjenjuju na sve poduzetnike, na sve djelatnosti ili regije. Stoga, primjerice, smanjenje stope poreza na dobit predstavlja opću mjeru koja ne ispunjava uvjet da bi se smatrala državnom potporom.

Dakle, kriterij selektivnosti zadovoljen je i u slučaju dodjele potpora određenim regijama ili pojedinim gospodarskim sektorima, kao i u slučajevima kada postoji diskrecijsko pravo odlučivanja prilikom dodjele državnih potpora od strane davatelja potpore.

(iv) Utjecaj na tržišno natjecanje

Da bi se dodijeljena sredstva smatrala državnom potporom, potpora mora imati stvaran ili potencijalan učinak narušavanja tržišnog natjecanja i trgovine između Republike Hrvatske i država članica Europske unije. Kako bi i ovaj uvjet bio ispunjen, dovoljno je dokazati da je

korisnik državne potpore uključen u gospodarske aktivnosti koje se primjerice odnose na trgovinu i izvoz ili su pak neposredno povezane s izvozom.

Što se tiče izvoza, ovdje treba napomenuti da nije samo odlučujuće bavi li se poduzetnik izvoznim aktivnostima ili ne. Utjecaj na trgovinu prisutan je i ako se drugim inozemnim poduzetnicima sprečavaju aktivnosti na mjerodavnom tržištu. Općenito, uzevši u obzir sve češću međunarodnu gospodarsku suradnju, kriterij utjecaja na trgovinu relativno je lako ispuniti. Štoviše, ako poduzetnik obavlja djelatnost u sektoru kojeg obilježava **višak kapaciteta** i u kojem se natječu proizvođači iz različitih država članica Europske unije, svaka potpora koju takav poduzetnik dobije od države utjecat će na trgovinu između Hrvatske i država članica, a samim tim i na tržišno natjecanje, budući da njegova prisutnost na tržištu sprječava konkurente u povećanju njihovog tržišnog udjela. Taj uvjet ne smatra se ispunjenim ako mjerodavno tržište **još nije liberalizirano** te ako se radi **isključivo o uskom lokalnom tržištu**.

5.2.1. Osnovne kategorije državnih potpora

Od načela opće zabrane državnih potpora izuzete su državne potpore koje se smatraju sukladnima ZDP-u, a podijeljene su u nekoliko osnovnih kategorija:

a) Horizontalne državne potpore

Ova kategorija državnih potpora odnosi se na potpore koje imaju za cilj rješavanje određenih problema koji su prisutni u bilo kojem sektoru ili regiji, kao što su:

- potpore za male i srednje poduzetnike,
- potpore za istraživanje i razvoj i inovacije,
- potpore za zaštitu okoliša,
- potpore za ulaganja putem tzv. rizičnog kapitala,
- potpore za obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa,
- potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama,
- potpore za zapošljavanje,
- potpore za usavršavanje.

I potpore za kulturu mogu se smatrati horizontalnim državnim potporama, iako nisu primjenjive u svim sektorima i regijama. Navedene potpore, ukoliko se poštuju kriteriji i mjerila za njihovu dodjelu, na najmanji mogući način narušavaju tržišno natjecanje.

b) Regionalne državne potpore

Ova kategorija državnih potpora namijenjena je za poticanje gospodarskog razvoja područja s izuzetno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenošću. Ciljevi regionalnih državnih potpora odnose se na nova investicijska ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta povezanih s takvim ulaganjem.

c) Sektorske državne potpore

Za pojedine sektore odnosno djelatnosti, a zbog mogućnosti značajnijeg narušavanja tržišnog natjecanja, predviđena su posebna pravila za odobravanje državnih potpora. To su pravila koja se primjenjuju na:

- Opće sektore

Opći sektor čine: brodogradnja, čelik, proizvodnja sintetičkih vlakana, audiovizualna produkcija, emitiranje i proizvodnja radio i TV programa, proizvodnja električne energije i poštanske usluge.

- Promet

Promet uključuje: cestovni promet, promet unutarnjim plovnim putovima, željeznički promet, pomorski promet i zračni promet.

- Poljoprivreda i ribarstvo

Za ovaj sektor vrijede posebna pravila dodijele državnih potpora. Sukladno članku 1. stavku 2. ZDP-a potpore za poljoprivredu i ribarstvo nisu obuhvaćene ovim Zakonom i nisu u nadležnosti Agencije.

d) Državne potpore male vrijednosti

U 2007. godini državne potpore male vrijednosti (tzv. *de minimis potpore*) utvrđene su kao potpore do iznosa od 200.000 EUR koje se mogu dodijeliti pojedinom poduzetniku u roku od tri fiskalne godine. U pogledu poduzetnika koji djeluju u sektoru cestovnog prometa, ta se gornja granica utvrđuje u visini od 100 000 EUR.

Takve se potpore smatraju dopuštenima, ne podliježu obvezi prijave i za njihovu dodjelu nije potrebno odobrenje Agencije. Mogu se zbrajati (kumulirati) s ostalim potporama koje se dodjeljuju temeljem ZDP-a.

5.3. Poslovi Agencije u području državnih potpora

Člankom 5. i člankom 6. ZDP-a propisuje se nadležnost Agencije odnosno djelokrug njezina rada:

Agencija odobrava i nadzire provedbu državnih potpora, te nalaže povrat državnih potpora koje su dane ili korištene protivno propisima. Djelokrug Agencije u bitnome čine aktivnosti ocjene prijedloga državnih potpora i programa državnih potpora, prikupljanje, evidentiranje i praćenje podataka o državnim potporama, suradnja s ostalim mjerodavnim tijelima, davateljima i primateljima potpora, naročito u pripremi nacрта prijedloga zakona i davanju prijedloga za unaprjeđenje postojećih i budućih zakonskih rješenja u odnosu na državne potpore i cjelovitog sustava državnih potpora itd. Obveza Agencije je i izrada godišnjih izvješća koje podnosi Hrvatskom saboru te kontinuirana suradnja s međunarodnim tijelima i Europskom komisijom, posebno u dijelu poslova koji se odnosi na usklađivanje i provedbu zakonodavstva u tom području.

Sve gore navedene poslove iz područja državnih potpora tijekom 2007. godine, u Agenciji je obavljalo devet (9) zaposlenika, što je značajno utjecalo na dinamiku rješavanja predmeta.

U razdoblju od 2003. do kraja 2007. godine Agencija je ukupno zaprimila tri stotine četrdeset šest (346) prijedloga za odobrenje državnih potpora. Od tog broja do kraja 2007. godine Agencija je riješila dvije stotine osamdeset četiri (284) predmeta, što čini 82% od ukupno zaprimljenih predmeta.²⁷

Od ukupno zaprimljenih 170 upravnih prijedloga do kraja 2007. godine riješeno je 122 predmeta ili 72%, dok je od 176 zaprimljenih neupravnih prijedloga do kraja 2007. godine riješeno 162 predmeta ili 92%. Ovdje treba napomenuti da je u ukupan broj zaprimljenih upravnih prijedloga uračunato i 42 prijedloga za odobrenje državnih potpora za brodogradnju od kojih je Agencija bila u mogućnosti riješiti svega 9 predmeta, dok ostala 33 neriješena prijedloga bit će moguće riješiti jedino u okviru pojedinačnih programa restrukturiranja brodogradilišta. Ukupan postotak od 82% riješenih predmeta predstavlja visoki postotak ažurnosti i učinkovitosti rada Agencije.

Popis odluka Agencije iz područja državnih potpora u 2007. godini nalazi se u Prilogu 7. ovog izvješća.

Budući da je Vlada Republike Hrvatske usvojila Popis postojećih programa državnih potpora izrađen od strane Agencije, te je Zaključkom prihvatila Program prilagodbe sustava državnih potpora u Republici Hrvatskoj sa sustavom državnih potpora u Europskoj zajednici i Program dinamike usklađivanja postojećih programa državnih potpora s kriterijima iz članka 70. stavka 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica, provedba sustava državnih potpora utvrđena je prioritarnim zadatkom.²⁸

Tijekom 2007. godine Agencija je naročito radila na sljedećim predmetima:

5.3.1. Brodogradnja

Temeljem obveze koja proizlazi iz članka 70. stavka 2. točke 6. SSP-a Hrvatska je bila u obvezi izraditi sveobuhvatan popis programa potpora koji su bili na snazi za vrijeme stupanja na snagu Zakona o državnim potporama (2. travanj 2003.) i u razdoblju ne dužem od četiri godine takve programe uskladiti s postojećim pravilima o državnim potporama koja se primjenjuju na području Europske unije.

Postojeći akti po kojima su se dodjeljivale subvencije i državna jamstva u brodogradnji uvršteni su u listu postojećih državnih potpora koje se moraju uskladiti s pravilima o državnim potporama koja se odnose na brodogradnju i državna jamstva. To su, primjerice, Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 22. kolovoza 2002. na temelju kojeg je izrađen Pravilnik o subvencijama brodogradnji i Pravilnik o subvencijama maloj brodogradnji. Temeljem navedenog Zaključka Vlade RH određeno je da će Vlada RH subvencionirati gradnju brodova u hrvatskim

²⁷ U broj zaprimljenih i riješenih zahtjeva nije uključeno 39 predmeta iz 2004. godine koji se odnose na prikupljanje podataka za izradu godišnjeg izvješća po svakoj županiji, jer su se takvi predmeti u kasnijim godinama vodili kao jedan predmet.

²⁸ Zaključak je objavljen u „Narodnim novinama“, broj: 125/2004.

brodogradilištima u iznosu od najmanje 10% na realiziranu prodajnu cijenu broda za brodove ugovorene s rokom isporuke do 31. prosinca 2006.

Uzimajući u obzir činjenicu da su hrvatska brodogradilišta u teškoćama, te da u pravilu nisu u mogućnosti dobiti kredite po tržišnim uvjetima bez državnog jamstva, te da se na činidbena jamstva ne obračunava tržišna cijena provizije, razvidno je da sva jamstva, financijska ili činidbena, koja se daju brodogradilištima, predstavljaju državnu potporu bez izuzetka.

Polazeći od spomenutog, kao jedina mogućnost opstanka hrvatskih brodogradilišta i stvaranja uvjeta za njihovo dugoročno poslovanje na načelima tržišne održivosti je donošenje programa restrukturiranja koji bi bili pravni temelj za buduću dodjelu državnih potpora ovom sektoru jer ZDP i obveze preuzete Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju ne dopuštaju dodjelu potpora za tekuće poslovanje odnosno pokriće operativnih troškova poslovanja, osim iznimno kada se radi o razdoblju restrukturiranja poduzetnika. U suprotnom, državne potpore koje nisu usklađene s pravilima za dodjelu potpora brodogradnji, smatrale bi se nezakonitima i nedopuštenima.

Sanacija i restrukturiranje hrvatskih brodogradilišta započela je krajem 2005. godine kada je Vlada Republike Hrvatske 1. prosinca 2005. donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za izradu Prijedloga nacionalnog programa restrukturiranja hrvatske brodogradnje.

U odnosu na dodjelu državnih potpora postupak restrukturiranja brodogradilišta započeo je u drugoj polovici 2006. godine kada je Agencija od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva zaprimila četiri zahtjeva za odobrenje potpora za sanaciju brodogradilišta.

Agencija je 21. rujna 2006. odobrila državne potpore za sanaciju u obliku jamstava na kredite za četiri brodogradilišta u ukupnom iznosu od 4,2 milijarde kuna. Navedeni iznos odnosi se na Brodosplit Brodogradilište d.o.o. u iznosu od 1,7 milijarde kuna, Brodotrogir d.d. u iznosu od 625 milijuna kuna, 3. Maj Brodogradilište d.d. u iznosu od 1,7 milijardi kuna i Brodogradilište Kraljevica u iznosu od 221 milijun kuna.

Proces sanacije i restrukturiranja nastavljen je i u 2007. godini. Tako je 18. siječnja 2007. Agencija odobrila državnu potporu za sanaciju u obliku jamstva na kredite i za Brodosplit Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o. u iznosu od 140 milijuna kuna. Državne potpore za sanaciju Agencija je odobrila za razdoblje od šest mjeseci. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva tijekom 2007. dostavljalo je Agenciji izvješća o tome troše li se odobrena sredstva u razdoblju sanacije na predviđeni način.

Jedan od uvjeta prilikom odobravanja potpora za sanaciju bio je da sva brodogradilišta u roku od šest mjeseci od odobrenih potpora za sanaciju izrade pojedinačne planove restrukturiranja i dostave ih Agenciji na ocjenu, sukladno ZDP-u.

Planovi su dostavljeni 27. veljače 2007. sukladno ZDP-u i Odluci o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje (NN, broj: 20/07). Istodobno, kako jedno od mjerila za otvaranje pregovora s EU u poglavlju 8. Tržišno natjecanje obvezuje Republiku Hrvatsku da donese planove restrukturiranja za svako pojedinačno brodogradilište, te da te

planove treba prihvatiti i Europska komisija i to prije otvaranja pregovora u ovom poglavlju, spomenuti planovi dostavljeni su na ocjenu i Europskoj komisiji. Pojedinačni planovi restrukturiranja dostavljeni su za sljedeća brodogradilišta:

- (i) 3. Maj Brodogradilište d.d., Rijeka,
- (ii) Brodotrogir d.d., Trogir,
- (iii) Brodogradilište Kraljevica d.d., Kraljevica,
- (iv) Uljanik Brodogradilište d.d., Pula,
- (v) Brodosplit-Brodogradilište d.o.o., Split, te
- (vi) Brodosplit-Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., Split.

Tijekom 2007. godine Agencija je vrlo detaljno, uz pomoć stručnjaka koje je za tu svrhu angažirala Europska komisija, te njemačkih stručnjaka iz Twinning projekta Phare 2005., koji se provodi u Agenciji, analizirala sve dostavljene pojedinačne planove restrukturiranja svakog brodogradilišta. Nakon provedene analiza pokazalo se da je stanje u svih pet brodogradilišta (s određenim izuzetkom Uljanika) iznimno ozbiljno te da će biti potrebno uložiti velike napore, kako od strane uprava brodogradilišta, tako i od strane vlasnika u cilju daljnje, vrlo složene dorade predloženih planova restrukturiranja.

Naime, temeljem tada dostavljenih planova restrukturiranja odnosno podataka i informacija koje oni sadrže nije bilo moguće dati pozitivnu procjenu tržišne održivosti brodogradilišta nakon završetka procesa restrukturiranja, odnosno realno procijeniti mogućnosti pozitivnog poslovanja brodogradilišta nakon okončanja restrukturiranja. Stoga je u veljači 2008. nadležnom ministarstvu dostavljena prva ocjena tih planova i zatražena njihova dorada.

5.3.2. Čelik

Odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica i Protokola 2. koji je sastavni dio navedenog Sporazuma, propisano je da Republika Hrvatska do 1. ožujka 2007. sektoru čelika može dodjeljivati državne potpore za sanaciju i restrukturiranje, te da će izraditi Nacionalni program restrukturiranja sektora čelika.

Kao i kod brodogradnje, značajniji početak sanacije i restrukturiranja sektora čelika započeo je krajem 2005. kada je Vlada RH 1. prosinca 2005. donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za izradu Prijedloga nacionalnog programa restrukturiranja sektora čelika.

Budući da se i Valjaonica cijevi Sisak d.o.o. i Željezara Split d.d. smatraju poduzetnicima u teškoćama, jedina mogućnost dodjele državnih potpora tim poduzetnicima bila je izrada programa restrukturiranja.

Osnovni uvjeti po kojima je moguće odobriti državnu potporu za sanaciju i restrukturiranje u sektoru čelika su:

- da na kraju razdoblja restrukturiranja, tvrtka može poslovati pod normalnim tržišnim uvjetima bez dodatnih državnih potpora,

- da je iznos i intenzitet takve potpore strogo ograničen na ono što je nužno potrebno za uspostavu održivosti tvrtke na tržištu, te da se postupno smanjuje,
- da je program restrukturiranja povezan s globalnom racionalizacijom i smanjivanjem kapaciteta u Republici Hrvatskoj.

Restrukturiranje sektora čelika započelo je 2007. godine usvajanjem od strane Vlade RH, Nacionalnog programa restrukturiranja čelika.

Također, Agenciji su dostavljeni pojedinačni planovi restrukturiranja za Valjaonicu cijevi Sisak d.o.o. i Željezaru Split d.d. koje je Agencija analizirala, ali nije dala konačnu ocjenu zbog toga što su u međuvremenu objavljeni javni natječaji za njihovu privatizaciju.

Agencija je zajedno s Hrvatskim fondom za privatizaciju i Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva sudjelovala u definiranju uvjeta javnog natječaja i odredbi sadržanih u ponudbenoj dokumentaciji kako bi novi investitori, budući kupci, bili na što transparentniji način upoznati s mogućnosti i načinom kupnje navedena dva poduzetnika.

Nakon zaključenog javnog natječaja Hrvatski fond za privatizaciju je 20. srpnja 2007. potpisao s poduzetnikom Commercial Metals International AG (sjedište u Baaru u Švicarskoj) ugovor o prodaji i prijenosu udjela Valjaonice cijevi Sisak d.o.o., sada CMCS d.o.o., a 3. kolovoza 2007. s poduzetnikom ZLOMREX S.A. (sa sjedištem u Poraju u Poljskoj) ugovor o prodaji i prijenosu dionica Željezare Split d.d.

Temeljem javnog natječaja, novi investitori bili su u obvezi izraditi plan poslovanja s programom restrukturiranja za obje čeličane i dostaviti ga Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva na ocjenu, a Ministarstvo nakon provedene analize te planove treba dostaviti Agenciji na konačnu ocjenu.

U tijeku je rad na izmjenama i dopunama planova restrukturiranja, dostavljenih od strane novih investitora, u kojemu zajednički sudjeluju Europska komisija, Agencija i Ministarstvo.

5.3.3. Prethodno obvezujuće mišljenje

Sukladno članku 10. stavak 1. ZDP-a, ministarstva i druga tijela državne uprave, prije upućivanja nacrtu prijedloga zakona koji sadrže državne potpore Vladi Republike Hrvatske, dužna su dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na prethodno obvezujuće mišljenje. U 2007. godini Agencija je izdala pozitivna prethodna obvezujuća mišljenja na sljedeće nacрте zakona:

- Nacrt prijedloga Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu,
- Nacrt prijedloga Zakona o audiovizualnim djelatnostima,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva.

5.3.3.1. Prethodno obvezujuće mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu

Prethodno obvezujuće mišljenje

Agencija je zaprimila od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske zahtjev za izdavanje prethodnog obvezujućeg mišljenja na konačan Prijedlog Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu..

U prethodnom obvezujućem mišljenju utvrđeno je da su Prijedlogom Zakona predviđeni uvjeti i pravila za dodjelu državne potpore za obrazovanje i izobrazbu radnika, koji predstavljaju državne potpore za usavršavanje iz članka 35. Uredbe o državnim potporama. Korisnici državne potpore za obrazovanje i izobrazbu sukladno Prijedlogu Zakona su fizičke i pravne osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, te sudjeluju u prometu roba i usluga, sukladno članku 2. stavku 2. Zakona o državnim potporama.

Konačnim Prijedlogom Zakona predviđeni su izračuni i načini dodjele državne potpore za opće obrazovanje i izobrazbu sukladno članku 36. Uredbe i to u obliku smanjenja porezne osnovice prema pravilima za dodjelu regionalnih državnih potpora, za obrazovanje i izobrazbu pomoraca, sukladno članku 38. Uredbe te za dodatne državne potpore u obliku smanjenja porezne osnovice u slučaju općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe namijenjene radnicima koji se teže zapošljavaju.

Prijedlogom Zakona, predviđeni su opravdani troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu kao i opravdani troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu, sukladno članku 37. Uredbe.

Agencija je u prethodnom obveznom mišljenju, utvrdila da je Ministarstvo prilikom izrade Prijedloga Zakona primijenilo pravila za državne potpore za usavršavanje, te da su intenzitet državne potpore i opravdani troškovi usklađeni s intenzitetom državne potpore za usavršavanje s propisima o državnim potporama za ove namjene.

S obzirom da je u Prijedlogu Zakona predviđeno dodatno smanjivanje osnovice poreza na dobit ili na dohodak, ukoliko se korisnik državne potpore nalazi u regiji koja ima pravo na regionalnu državnu potpore, Agencija je u mišljenju istaknula da je temeljna pretpostavka za primjenu pravila o regionalnim državnim potporama postojanje regionalne karte državnih potpora.

Agencija je u svojem mišljenju na Nacrt prijedloga Zakona o audiovizualnim djelatnostima utvrdila da isti ne sadrži mjere državne potpore, ali pošto je u njemu propisano donošenje Pravilnika o postupku i kriterijima za provedbu Nacionalnog programa, nadležno ministarstvo je u obvezi u rečenom Pravilniku kao i u ostalim podzakonskim aktima, koji će se smatrati programima državne potpore, definirati naročito sljedeće kriterije:

- da je sadržaj produkcije značajan za razvoj hrvatske kulture,
- intenzitet državne potpore treba se ograničiti na 50 posto ukupnog proračuna produkcije,
- nositelj prava može utrošiti do 20 posto proračuna produkcije izvan Hrvatske.

U mišljenju na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva utvrđeno je da isti ne sadrži odredbe koje su u suprotnosti sa ZDP-om, ali radi izbjegavanja određenih nejasnoća, nadležno ministarstvo u navedeni Zakon treba ugraditi odredbe da sve poticajne mjere koje predstavljaju državne potpore trebaju se dodjeljivati sukladno propisima o državnim potporama, te da sve buduće programe i pojedinačne potpore, koji će se donositi temeljem ovog Zakona, prije njihovog usvajanja, potrebno je dostaviti Agenciji na odobrenje.

5.3.4. Nadzor državnih potpora

Sukladno članku 5. ZDP-a Agencija odobrava i nadzire provedbu državnih potpora te nalaže njihov povrat ukoliko su dane ili korištene protivno propisima.

Nadzor provedbe odobrene državne potpore Agencija može obavljati po službenoj dužnosti, na prijedlog korisnika državne potpore, davatelja državne potpore te pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes.

Ukoliko Agencija pri obavljanju nadzora provedbe državne potpore utvrdi nepravilnosti, rješenjem će davatelju i/ili korisniku odrediti rok od najdulje 3 mjeseca za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Ako davatelj odnosno korisnik državne potpore u navedenom roku ne otkloni nepravilnosti, Agencija će naložiti povrat iznosa državne potpore u dijelu u kojem je utvrđena nepravilnost, uvećan za iznos zakonskih zatezних kamata koje teku od dana od kada je nepravilnost započela.

U 2007. godini Agencija je pokrenula tri postupka nadzora provedbe državnih potpora po službenoj dužnosti koji se odnosi na nadzor državnih potpora dodijeljenih poduzetniku Croatia airlines u 2005. i 2006. godini, na postupak nadzora dodijeljene državne potpore za restrukturiranje poduzetniku Slavonija IMK d.d. Osijek i na postupak dodijeljene državne potpore poduzetniku Rockwool d.d. iz Potpićana.

Osim toga, u 2006. godini Agencija je također po službenoj dužnosti pokrenula dva postupka nadzora koji se još uvijek u tijeku. U postupcima nadzora iz 2006. godine riječ je o nadzoru provedbe programa u tekstilnoj i kožarskoj industriji te u sektoru proizvodnje automobilskih dijelova, koje obilježava veliki broj primatelja državnih potpora i veliki broj podataka koji se trebaju prikupiti radi donošenja meritorne ocjene. Ti su postupci još uvijek u tijeku i plan ih je okončati u prvoj polovici 2008. godine.

5.3.5. Državne potpore za sanaciju i restrukturiranje

Potpore za sanaciju i restrukturiranje smatraju se jednim od oblika potpora koji mogu najviše narušiti tržišno natjecanje. Ipak, pod određenim uvjetima mogu se odobriti kada je potrebno da bi se potaknule i ubrzale strukturne promjene u pojedinim sektorima.

Pravni temelj za dodjelu potpora za sanaciju i restrukturiranje predstavlja Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje („Narodne novine“, broj: 20/2007). Pravila iz Odluke primjenjuju se na poduzetnike u svim sektorima, osim onih koji djeluju u sektorima ugljena, proizvodnje čelika, poljoprivrede, ribarstva i marikulture. Opći uvjeti odobravanja potpora sukladno navedenoj Odluci su:

- Poduzetnik mora biti u teškoćama;
- Korisnik potpore mora izraditi plan restrukturiranja kojim se jamči dugoročna održivost poduzetnika na tržištu;
- Korisnik potpore mora znatno doprinijeti procesu restrukturiranja uz potrebu smanjenja kapaciteta;
- Potpora se može dodijeliti samo jednom u 10 godina (načelo prvog i zadnjeg puta).

5.3.5.1. Program restrukturiranja poduzetnika Varteks d.d. Varaždin

Državna potpora za restrukturiranje

Agencija je od Ministarstva financija zaprimila zahtjev za davanje suglasnosti na Prijedloge Odluka za davanje državnog jamstva u korist Zagrebačke banke d.d., Privredne banke Zagreb d.d. i Hrvatske banke za obnovu i razvitak za provedbu procesa restrukturiranja poduzetnika Varteks d.d.

U međuvremenu je Vlada Republike Hrvatske usvojila rečene Odluke, stoga je Agencija morala provesti postupak naknadnog davanja suglasnosti na Odluke Vlade koje sadrže državne potpore u obliku jamstva, sukladno članku 15. stavku 1. Zakona o državnim potporama koji je bio na snazi krajem 2004., tj. u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Razlog podnošenja zahtjeva su financijske teškoće zbog kojih poduzetnik provodi proces restrukturiranja, a neodobravanje državnog jamstva onemogućilo bi provedbu započetog procesa restrukturiranja i dovelo u pitanje opstanak poduzetnika na tržištu. Državna jamstva u konkretnom slučaju nedvojbeno predstavljaju državnu potporu, jer se poduzetnik smatra poduzetnikom u financijskim teškoćama.

Sukladno članku 16. stavku 1. Uredbe o državnim potporama, poduzetnik u teškoćama je poduzetnik koji nije sposoban vlastitim sredstvima ili sredstvima koje može pribaviti od svojih vlasnika ili vjerovnika zaustaviti negativna kretanja poslovanja, a koja bi, bez posredovanja države, ugrozila opstanak poduzetnika.

Agencija je tijekom postupka utvrdila da su poduzetniku osim državnih potpora u obliku državnih jamstva, odobrene i državne potpore putem kredita s kamatnom stopom nižom od tržišne

kamatne stope, sklopljenih s HBOR-om. Poduzetniku su također odobrene i subvencije od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Državne potpore sadržane u državnim jamstvima, kreditima sklopljenim pod uvjetima povoljnijim od tržišnih i subvencijama ukupno iznose 122.322.336,00 kn, a dodijeljene su poduzetniku u razdoblju od 2003. do 2006. za provedbu procesa restrukturiranja.

Državna potpora za restrukturiranje, sukladno članku 18. stavku 1. Uredbe, odobrava se ukoliko poduzetnik predloži realan i ostvariv Program restrukturiranja. Tijekom postupka utvrđeno je da je poduzetnik izradio Program restrukturiranja koji je obuhvatio uzroke i posljedice financijskih teškoća, načine rješavanja teškoća, izvore financiranja, trajanje procesa restrukturiranja, vlastiti doprinos poduzetnika procesu restrukturiranja (30 posto od ukupnih troškova restrukturiranja) te kompenzacijske mjere. Također, tijekom postupka utvrđeno je da je poduzetnik proveo financijsko (reprogramiranje kredita i sl.) i poslovno restrukturiranje (smanjenje broja djelatnika, racionalizacija/poboljšanje poslovanja u konfekcijskim pogonima koji ostvaruju gubitak, prodaja pokretne i nepokretne imovine). Provedeno poslovno restrukturiranje u sebi sadrži i kompenzacijske mjere, jer se njihovom provedbom smanjuje kapacitet poduzetnika i njegova zastupljenost na tržištu.

Slijedom navedenog, Agencija je rješenjem dala naknadnu suglasnost na državne potpore za restrukturiranje sadržane u državnim jamstvima i kreditima sklopljenim pod uvjetima povoljnijim od državnih do završetka procesa restrukturiranja tj. do 31. prosinca 2007.

S obzirom da veliki poduzetnici moraju doprinositi u procesu restrukturiranja u iznosu do 50 posto od ukupnih troškova restrukturiranja, te da je poduzetnik do donošenja rješenja Agencije u proces restrukturiranja uložio oko 30 posto vlastitih sredstava, Agencija je rješenjem naložila Ministarstvu da Agenciji dostavi dokaze o vlastitom doprinosu uloženom u proces restrukturiranja u preostalom iznosu od 20 posto i to najkasnije do 30. travnja 2008.

S obzirom da je poduzetnik u Programu restrukturiranja predvidio i prodaju imovine u iznosu od 38 milijuna kuna, Ministarstvu je naloženo da dokaz o provedbi rečene mjere dostavi Agenciji do 31. svibnja 2007.

Također, u Programu restrukturiranja navedeno je da će poduzetnik riješiti i problematiku vezanu uz Sektor za proizvodnju tkanina Tivar i Zaštitarsku službu i službu za održavanje okoliša, stoga je Ministarstvu naloženo da Agenciji dostavi dokaze o provođenju rečenih mjera i to do 30. travnja 2008.

Osim toga, Ministarstvo je dužno Agenciji dostavljati i Godišnja izvješća o provedbi Programa restrukturiranja i godišnja financijska izvješća za 2005., 2006., 2007. i 2008. i to najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prošlu godinu.

Činjenica da se državne potpore za restrukturiranje mogu dodijeliti jednom u razdoblju od 10. godinu, poduzetniku Varteks d.d. zabranjeno je primanje državnih potpora za restrukturiranje do 4. travnja 2017.

Također, poduzetniku Varteks d.d. zabranjeno je primanje državnih potpora neovisno o njihovoj kategoriji do završetka procesa restrukturiranja, odnosno do 31. prosinca 2007.

Poduzetnik Varteks d.d. nije bio zadovoljan s rješenjem Agencije te je tužbom pokrenuo upravni spor pred Upravnim sudom. Agencija je u svom odgovoru Upravnom sudu ostala pri svim navodima iz pobijanog rješenja. Upravni spor još nije okončan. Poduzetnik je, također, od Agencije tražio odgodu izvršenja rješenja dok se upravni spor ne okonča što je Agencija rješenjem odbila.

5.3.5.2. Program restrukturiranja poduzetnika Sloga Tvornica obuće d.d. Koprivnica

Državna potpora za restrukturiranje

Na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, u svezi davanja suglasnosti na Prijedlog Odluke o stjecanju udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu poduzetnika Sloga Tvornica obuće d.d., Agencija je trebala ocijeniti sukladnost državne potpore sadržane u Odluci, a koja je temeljena na Programu restrukturiranja poduzetnika Sloga d.d.

Tijekom postupka utvrđeno je da je riječ o poduzetniku u teškoćama, te da Program restrukturiranja, sadrži uzroke i okolnosti koje su dovele poduzetnika u financijske teškoće. Također, utvrđeno je da Program restrukturiranja predviđa racionalizaciju djelatnosti na učinkovitoj osnovi koja se očituje u smanjivanju nisko profitabilnih doradnih (lohn) poslova i istodobnog povećanja proizvodnje vlastitog proizvoda koji donosi veću dobit. Osiguranju dugoročne održivosti poduzetnika na tržištu doprinosi i preseljenje sadašnjih pogona u novu proizvodnu halu prilagođenu stvarnom opsegu proizvodnje kao i smanjenju broju djelatnika. Iznos i intenzitet državne potpore ograničen je na minimum sredstava, jer vlastiti doprinos poduzetnika Sloga Tvornica obuće d.d. u konkretnom slučaju iznosi 62 posto od ukupnih troškova restrukturiranja.

U cilju izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja, tijekom procesa restrukturiranja poduzetnik Sloga Tvornica obuće d.d. predvidio je i kompenzacijske mjere, koje ukazuju da će iskorištenost ukupnih kapaciteta u zadnjoj godini restrukturiranja iznositi 39 posto od ukupnog kapaciteta. Osim toga, poduzetnik Sloga Tvornica obuće d.d. je u Programu restrukturiranja predvidio da će Republika Hrvatska kao većinski vlasnik do kraja procesa restrukturiranja, odnosno do 31. prosinca 2009., prodati svoj udjel u temeljnom kapitalu i time osigurati preuzimanje poduzetnika od strane privatnog investitora.

Slijedom navedenog, Agencija je utvrdila da je Program restrukturiranja sukladan pravilima za državne potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama, te da se na pretvaranje potraživanja u temeljni kapital sadržano u Prijedlogu Odluke, po osnovi dospjelih a neplaćenih poreza i doprinosa, može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) Zakona o državnim potporama odnosno da se radi o državnoj potpori namijenjenoj poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja.

Također, Agencija je temeljem članka 13. stavka 3. ZDP-a, zatražila od Ministarstva da Agenciji u određenim rokovima, za vrijeme trajanja procesa restrukturiranja poduzetnika, dostavlja

podatke i izvješća kao dokaz da se mjere predviđene u Programu restrukturiranja zaista i provode, sukladno rješenju Agencije.

5.3.6. Usluge od općeg gospodarskog interesa

Usluge od općeg gospodarskog interesa (članak 4. stavak 3. točka e) ZDP-a) su usluge gospodarskog karaktera od općeg značaja za državu (npr. promet, izgradnja infrastrukture, pružanje komunalnih i sličnih usluga itd.). Radi se o pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a što bi bez državnih potpora bilo nemoguće obaviti. Uvjet za dodjelu potpora za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa je da one predstavljaju isključivo naknadu za obavljanje i provedbu tih zadaća.

Financijska potpora dodijeljena određenom poduzetniku s namjerom pokrivanja troškova pružanja usluga od općeg gospodarskog interesa može se smatrati državnom potporom u smislu članka 3. stavka 1. ZDP-a. Međutim, pokrivanje troškova pružanja tih usluga neće predstavljati državnu potporu kada iznos potpore/kompenzacije pokriva samo dodatne troškove poduzetnika i ako su dolje navedena četiri kriterija kumulativno ispunjena:

- prvo, poduzetnik primatelj mora imati obvezu pružanja javne usluge, obveza mora biti jasno definirana, a davatelj državne potpore je obvezan platiti izvršenja takve obveze,
- drugo, unaprijed i na objektivan te transparentan način odrediti parametre temeljem kojih se izračunava naknada za pokrivanje troškova pružanja javne usluge,
- treće, naknada ne smije biti viša od minimalnog iznosa, za pokrivanje svih ili dijela troškova pri izvršenju obveza pružanja javne usluge, uzimajući u obzir ostvarene prihode i razumnu dobit,
- četvrto, ukoliko poduzetnik nije odabran putem javnog natječaja ili postupka javne nabave, visina naknade se određuje usporedbom s troškovima koje bi imao uspješan poduzetnik koji je opremljen za obavljanje te usluge unutar tog sektora prilikom pružanja takve iste usluge (uzimajući u obzir prihode i razumnu dobit koji nastaje izvršenjem tih obveza).

Ukoliko svi navedeni kriteriji nisu ispunjeni, predmetna mjera, sukladno članku 4. stavku 3. točka e. ZDP-a, može se odobriti ukoliko je neophodno potrebna prilikom pružanja usluga od općeg gospodarskog interesa te ne utječe značajno na trgovinu između Republike Hrvatske i država članica Europske unije.

Upravni predmeti iz ovog područja, kojima se Agencija bavila u 2007., prvenstveno se odnose na sektor zračnog i pomorskog prometa.

5.3.6.1. Rješenje o odobrenju državnih potpora poduzetniku Croatia Airlines d.d.

Potpota/kompenzacija za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka dostavilo je Agenciji zahtjev za izdavanje mišljenja o sukladnosti Mjere Očuvanje prometne povezanosti regija 2007. - 2011. (domaći linijski zračni prijevoz), vezano uz transfere financijskih sredstava putem rashodne strane Državnog proračuna Republike Hrvatske u obliku subvencije namijenjene poduzetniku Croatia Airlines d.d.

Ministarstvo je planiralo dodjelu subvencija za troškove na sljedećim linijama: linija Zagreb – Split – Zagreb, linija Zagreb – Pula – Zagreb, linija Dubrovnik – Osijek – Dubrovnik, linija Zagreb – Dubrovnik – Zagreb, linija Zagreb – Zadar – Zagreb, linija Zagreb – Brač – Zagreb, linija Split – Osijek – Split, priključno – pozicijske letove te troškove terminalne kontrole leta. Iznos subvencije planiran je temeljem gubitka poduzetnika Croatia Airlines d.d. ostvarenog na navedenim linijama u 2006. godini.

U provedenom postupku, Agencija je utvrdila kako su u konkretnom slučaju ispunjeni svi uvjeti prema kojima bi se subvencija poduzetniku Croatia Airlines d.d. smatrala kompenzacijom za obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa.

Ova odluka se temelji na činjenici da je Vlada Republike Hrvatske donijela odluku od 25. siječnja 2007., kojom je utvrđena obveza obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza poduzetniku Croatia Airlines d.d. u razdoblju od 2007. do 2011. godine, na gore navedenim linijama.

U svrhu izbjegavanja prekomjerne kompenzacije, Agencija je utvrdila da minimalni iznos naknade/kompenzacije za obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa ne prelazi iznos gubitka poduzetnika Croatia Airlines d.d. nastao održavanjem prije navedenih domaćih zračnih linija u 2006.

Kako je obveza poduzetnika Croatia Airlines d.d. održavanje razine poslovnih operacija iz 2006. u sljedećih pet godina, Ministarstvo je dužno voditi računa da u razdoblju od 2008. do 2011. troškovi poduzetnika nužno moraju biti povezani uz ostvaren broj letova na domaćim linijama iz 2006.

Osim navedenog, Ministarstvo je dužno dostaviti Agenciji dokaz o vođenju evidencije troškova i konačni obračun subvencija isplaćenih poduzetniku Croatia Airlines d.d. najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

5.3.7. Izravna primjena ZDP-a

U 2007. godini Agencija se susrela s rješavanjem predmeta na koje se nisu mogle primijeniti uobičajena pravila o državnim potporama predviđena Uredbom, jer za pojedine slučajeve ne postoje pravila o državnim potporama koja bi se mogla izravno primijeniti, te je zbog toga Agencija izravno primijenila odredbu iz članka 4. stavka 3. točke d. ZDP-a, a koja se odnosi na dodjelu državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili gospodarskih područja.

5.3.7.1. Poticaji za razvoj širokopojasnog pristupa Internetu

Izravna primjena Zakona o državnim potporama

Hrvatska agencija za telekomunikacije (dalje: HAT) dostavila je Agenciji na odobrenje Prijedlog Odluke o kriterijima i mjerilima za dodjelu poticajnih sredstava za razvoj širokopojasne infrastrukture na područjima gdje ne postoji dostatan interes za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa Internetu.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je rečenu Odluku bez prethodnog odobrenja Agencije, stoga je Agencija u konkretnom slučaju provela postupak naknadnog odobrenja Odluke sukladno članku 14. stavku 2. Zakona o državnim potporama.

Cilj dodjele subvencija je poticanje razvoja i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa Internetu u ruralnim i nedovoljno razvijenim područjima Republike Hrvatske za koje ne postoji dostatan interes poduzetnika za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa Internetu. Riječ je o naseljima iz prve, druge i treće skupine područja sukladno Zakonu o područjima od posebne državne skrbi, te nerazvijenim gradovima i općinama sukladno Zakonu o brdsko-planinskim područjima.

Subvencije koje će se dodjeljivati na temelju javnog natječaja za ciljana geografska područja, kao i subvencije za otoke koje će se dodjeljivati na temelju javnog nadmetanja, dodjeljivat će se na temelju najpovoljnije javne ponude. Iznos dodijeljene subvencije ne smije biti viši od 85 posto (ciljana geografska područja) odnosno 70 posto (otoci) od iznosa opravdanih troškova priključenja i dodatne izgradnje infrastrukture pristupa širokopojasnom Internetu.

Korisnici subvencije mogu biti poduzetnici koji su u Republici Hrvatskoj registrirani za obavljanje telekomunikacijskih usluga.

Subvencije predstavljaju državnu potporu iz članka 3. stavka 1. ZDP-a. Člankom 4. stavkom 1. ZDP-a propisana je opća zabrana davanja državnih potpora. Da bi postojala mogućnost primjene izuzeća iz članka 5. stavaka 2. i 3. ZDP-a, državne potpore moraju biti usklađene s odredbama Uredbe o državnim potporama.

Međutim, u konkretnom slučaju utvrđeno je da se na subvencije koje predstavljaju državne potpore ne mogu primijeniti odredbe Uredbe, stoga je izravno primijenjeno izuzeće predviđeno

člankom 4. stavkom 3. točkom d) ZDP-a iz kojeg proizlazi da se mogu ocijeniti sukladnim državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja. Naime, bez izravne intervencije države putem subvencija predviđenih Odlukom Vlade Republike Hrvatske izgradnja infrastrukture na ruralnim i nedovoljno razvijenim područjima Republike Hrvatske ne bi bila ekonomski isplativa za poduzetnike koji obavljaju telekomunikacijsku djelatnost.

S obzirom da se na subvencije koje mogu predstavljati državne potpore može izravno primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) ZDP-a, iste su rješenjem Agencije naknadno odobrene.

5.3.8. Ostale aktivnosti Agencije u svezi državnih potpora

Predstavnici Agencije, temeljem zahtjeva davatelja državnih potpora sudjelovali su u radu skupina zaduženih za usklađivanje akata i programa prema postojećim pravilima o državnim potporama. Ovo se naročito odnosi na radne skupine zadužene za izmjene Zakona o slobodnim zonama te o izradi strategije i jačanja kapaciteta za regionalni razvoj.

U prvom tromjesečju 2007. godine uspješno je završio Twinning projekt CARDS 2002 koji se odnosio na pomoć Agenciji prilikom primjene pravila o državnim potporama. Savezna Republika Njemačka i Republika Slovenija bile su zadužene za izvođenje projekta.

U drugom tromjesečju 2007. godine otpočeo je novi Twinning projekt PHARE 2005 u kojemu se praktički nastavlja rad na osposobljavanju Agencije za rad na državnim potporama. Savezna Republika Njemačka je zadužena za izvođenje projekta.

U okviru jednog i drugog projekta organizirani su brojni seminari za davatelje i korisnike državnih potpora u kojima su predavači, osim vanjskih stručnjaka, bili i djelatnici Agencije.

U 2007. godini nastavljen je rad na izradi sveobuhvatne baze podataka o državnim potporama te su obavljena posljednja testiranja njezinog rada.

6. MEĐUNARODNA SURADNJA

U 2007. godini Agencija je u dijelu svojih međunarodnih aktivnosti nastavila dobru suradnju s Europskom komisijom, između ostaloga kroz stažiranje dviju djelatnica u Općoj upravi za tržišno natjecanje te je, s druge strane, dodatno ojačala suradnju s mjerodavnim tijelima zemalja regije.

Dovršena je provedba najvećeg dijela CARDS projekata pomoći Europske unije, a započeo je PHARE projekt u području tržišnog natjecanja i državnih potpora. Edukacija stručne službe Agencije i ostalih dionika u sustavu tržišnog natjecanja nastavljena je kako u okviru projekata, tako i kroz organizacije nadležne za pitanja u ovom području: OECD, ICN, UNCTAD i sl.

Najznačajniji međunarodni događaj u radu Agencije protekle godine bila je organizacija „Dana tržišnog natjecanja” 13. studenoga 2007. - međunarodne konferencije povodom desete obljetnice osnivanja Agencije kao samostalnog i neovisnog tijela odlukom Hrvatskog sabora. Uz hrvatske stručnjake za zaštitu tržišnog natjecanja i predstavnike hrvatskih institucija, skupu su prisustvovali i predstavnici Europske komisije (Opće uprave za tržišno natjecanje), tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije (Njemačke, Slovenije, Mađarske, Bugarske i Rumunjske) i zemalja regije (Albanije, Makedonije, Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine).

6.1. Europska unija

Po prvi puta u praksi Agencije, članovi stručne službe dobili su priliku stažirati u odgovarajućim službama Opće uprave za tržišno natjecanje Europske komisije. Nakon što je u Bruxellesu obavljen odabir kandidata, dvije djelatnice Sektora za tržišno natjecanje boravile su u navedenoj Općoj upravi na tromjesečnom stažu, u Odjelu za trgovinu i druge distribucijske usluge odnosno u Odjelu za koncentracije. Djelatnice su bilo izravno uključene u svakodnevni rad svojih odjela i ujedno su pohađale treninge koji se uobičajeno provode za stažiste u Europskoj komisiji. Na taj su način stekle uvid u način rada pojedinih službi, način postupanja u određenim predmetima i donošenja odluka. S obzirom na ograničenost proračunskih sredstava Agencije, stažiranja su financirana uz izravnu pomoć britanskog veleposlanstva u Zagrebu.

6.1.1. Projekti tehničke pomoći Europske unije

U području tržišnog natjecanja u izvještajnoj je godini dovršena provedba projekta CARDS 2003 „Daljnje jačanje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja i provedbe prava i politike tržišnog natjecanja“, započetog u listopadu 2005. godine. Projekt je tijekom 16 mjeseci vodio talijanski konzorcij koji je okupio stručnjake iz nekoliko europskih zemalja. Rezultati projekta ocijenjeni su iznimno uspješnima. U okviru dviju osnovnih komponenti, edukacije stručne službe Agencije i jačanja javne svijesti o pitanjima zaštite tržišnog natjecanja, održan je niz seminara kako unutar Agencije, tako i izvan nje (u regulatornim tijelima, gospodarskim komorama, na sveučilištima), izdana je informativna brošura namijenjena poslovnoj zajednici, a tijekom čitavog projekta

Agenciji je pružana stručna pomoć u svakodnevnom radu kroz savjetovanja o predmetima u tijeku.

Na rezultate ovoga projekta nadovezuje se jedna od komponenti projekta PHARE 2005 „Jačanje kapaciteta za upravljanje i provođenje EU politika tržišnog natjecanja i državnih potpora“, koji je u suradnji sa SR Njemačkom započeo u travnju te će se odvijati tijekom nepunih 20 mjeseci. Sveobuhvatni cilj ovog *twinning* projekta jest ojačati tržišno gospodarstvo jačanjem kapaciteta za upravljanje i provedbu europskih propisa koji se odnose na ovo područje. Posebice je usmjeren na Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, zaposlene u državnoj upravi i sudstvu s ciljem provedbe pravila o zaštiti tržišnog natjecanja i državnim potporama. Osim toga, svrha je projekta ojačati svijest o državnim potporama te poboljšati kontrolu i provedbu u tijelima državne uprave, regionalne i lokalne samouprave, kao i u sudstvu i poslovnom sektoru. U području državnih potpora projekt se nadograđuje na rezultate netom prije završenog *twinning* projekta CARDS 2002. Projektni partner je Ministarstvo gospodarstva i tehnologije Savezne Republike Njemačke, koje u komponenti tržišnog natjecanja ima podršku njemačkog Ureda za karte.

U području brodogradnje u Agenciji se tijekom godine provodio CARDS projekt za pružanje pomoći u procesu restrukturiranja hrvatske brodogradnje. Cilj je projekta bio da neovisni konzultanti s dugogodišnjim međunarodnim iskustvom rada u brodogradilištima, kao i na projektima restrukturiranja toga sektora u mnogim zemljama, prvenstveno Agenciji, a isto tako i Europskoj komisiji, pruže stručnu pomoć pri ocjenjivanju svih aspekata pojedinačnih planova restrukturiranja hrvatskih brodogradilišta prije njihova odobrenja.

Krajem 2007. godine započeo je PHARE projekt „Hrvatski pomorski sektor: državne potpore i pristup tržištu“, koji se provodi pri nadležnom ministarstvu, a Agencija je zbog komponente državnih potpora uključena kao sukorisnica.

6.2. Multilateralna i bilateralna suradnja

Uz redovnu bilateralnu suradnju s nadležnim tijelima država članica EU, Agencija je sklopila još jedan sporazum o suradnji (Republika Makedonija) te se tijekom godine intenzivno angažirala na multilateralnom planu (OECD).

6.2.1. Multilateralna suradnja

U lipnju 2007. godine Hrvatska je uz podršku mađarske Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja podnijela zahtjev za status promatrača u OECD-ovom Odboru za tržišno natjecanje, za sljedeće dvogodišnje razdoblje (2008-2009. godina). Mada su uslijedili intenzivni kontakti sa srodnim tijelima država članica OECD-a u cilju dobivanja njihove podrške, ipak spomenuta kandidatura takvu podršku nije dobila.

Od ostalih aktivnosti valja spomenuti dovršetak regionalnog CARDS 2003 projekta koji su tijekom nekoliko godina provodili talijanski stručnjaci sa sjedištem u Makedoniji. Projekt je,

između ostaloga, bio usmjeren na edukaciju sudaca i pomoć u reformama pravosuđa. Program u Hrvatskoj dovršen je održavanjem regionalnog okruglog stola o pravu tržišnog natjecanja i intelektualnog vlasništva u Zagrebu.

6.2.2. Bilateralna suradnja

Na Ohridu je u listopadu 2007. održana Regionalna konferencija o tržišnom natjecanju u organizaciji njemačkog Društva za tehničku suradnju (GTZ), koja je okupila predstavnike nadležnih tijela Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Makedonije i Srbije. Središnja tema bila je provedba politike i prava tržišnog natjecanja i državnih potpora, uključujući zakonska rješenja na području izricanja kazni u pojedinim državama. Na marginama konferencije, predstavnici Agencije i makedonske Komisije za tržišno natjecanje potpisali su Sporazum o suradnji dvaju tijela za zaštitu tržišnog natjecanja. Sporazumom se predviđaju različiti oblici međusobne suradnje na području zaštite tržišnog natjecanja kao što su razmjena stručnjaka, održavanje seminara i organizacija studijskih posjeta, organizacija sastanaka na stručnoj i visokoj razini, stručno usavršavanje i razmjena literature i informacija o konkretnim slučajevima iz prakse obaju tijela. Sličan sporazum Agencija već provodi s rumunjskim Vijećem za tržišno natjecanje i s Vijećem za konkurenciju Bosne i Hercegovine.

Od ostalih bilateralnih susreta treba spomenuti posjet predsjednika slovenskog Ureda za zaštitu tržišnog natjecanja, kao i sastanak s pomoćnikom ministra za unutarnju trgovinu i konkurenciju te pomoćnikom ministra za industriju i poduzetništvo Republike Crne Gore. Također, u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Agenciju je posjetila delegacija Republike Albanije, sastavljena od jedanaest viših državnih službenika koji se bave usklađivanjem propisa s različitim područja pravne stečevine EZ-a.

6.3. Stručno usavršavanje kroz sudjelovanje na međunarodnim skupovima

Kao i prethodnih godina, Agencija je u cilju razvoja svojih ograničenih ljudskih resursa nastojala sudjelovati na svim važnijim seminarima i skupovima u cilju praćenja razvoja prava i politike zaštite tržišnog natjecanja u globalnim okvirima. Stoga čelnici Agencije, kao i predstavnici stručne službe, sukladno financijskim mogućnostima sudjeluju na stručnim skupovima i sastancima.

Primjerice, sudjelovanje u radu regionalnog centra za tržišno natjecanje OECD-a u Budimpešti koji tradicionalno okuplja čelnike mjerodavnih tijela država regije na redovnoj godišnjoj konferenciji. U 2007. godini glavna je tema bila sankcioniranje kartela. S obzirom na ključnu važnost ove teme u uspostavi učinkovitog tržišnog natjecanja, ona je obrađena i kroz seminar Regionalnog centra za predstavnike stručnih službi mjerodavnih tijela. Svrha seminara bila je upoznati djelatnike tijela za zaštitu tržišnog natjecanja s istražnim i analitičkim postupcima koji se primjenjuju u slučajevima kartela, i to kroz predavanja i rad na slučajevima. Krajem godine uslijedio je još jedan ovakav seminar, na temu zlouporabe vladajućeg položaja.

Značajniji takvi događaji na svjetskoj razini su redovni godišnji sastanak Odjela za tržišno natjecanje pri Američkoj odvjetničkoj komori, odnosno godišnja konferencija o međunarodnom pravu i politici tržišnog natjecanja u organizaciji Fordham instituta za tržišno natjecanje. Takvi su skupovi tematski usmjereni na najnovija kretanja u tržišnom natjecanju iz perspektiva različitih zemalja odnosno njihovih zakonskih rješenja.

7. IZVIJEŠĆE EUROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU HRVATSKE 2007. – dio koji se odnosi na tržišno natjecanje i državne potpore (*prijevod AZTN*)

Poglavlje 8: Politika tržišnog natjecanja²⁹

U području tržišnog natjecanja u užem smislu (*anti-trust*), nije se započelo s rješavanjem nedostataka utvrđenih u 2006. godini. Najavljene izmjene zakonodavstva koje su potrebne u svrhu bolje efikasnosti sustava zaštite tržišnog natjecanja u području *anti-trusta* nisu donesene. Posebno se ovdje misli na učinkovit sustav izricanja kazni kojim bi se odlukama Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja osigurao potreban učinak sprječavanja i odvratanja od postupanja suprotnih pravilima o tržišnom natjecanju, na nepostojeći sustav davanja imuniteta ili ublažavanja kazni za tzv. pokajnike u slučaju kartela te postojeći sustav sudske zaštite. Isto tako, članak 266. Zakona o općem upravnom postupku kojim se dopušta vladi da ukine rješenje Agencije nije stavljen izvan snage. Potrebno je osigurati i jedinstvenu primjenu hrvatskog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja od strane svih tijela, osim Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, koja imaju ovlasti u području *anti-trusta* i kontrole koncentracija u posebnim sektorima.

U odnosu na administrativne kapacitete, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja nastavlja ostvarivati napredak u smislu vođenja postupaka i izrade analiza. Međutim, taj je napredak usporen zbog nedostatnih sredstava koja se u obliku proračuna dodjeljuju Agenciji, nedostatka ovlasti za izricanje kazni, nepostojanja sustava oslobođenja ili smanjenja kazni te učinkovitog žalbenog sustava koji koče njezinu cjelokupnu efikasnost.

Provedbena evidencija Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja koja se odnosi na predmete iz područja *anti-trusta* obuhvaća u 2006. godini (zajedno s Hrvatskom narodnom bankom u bankarskom sektoru) 93 donesene meritorne odluke, od kojih se 5 odnosi na ograničavajuće sporazume, 3 na zlouporabu vladajućeg položaja, 26 na kontrolu koncentracija i 59 mišljenja na zakone i druge akte. Provedbu je potrebno više usredotočiti na sprječavanje najozbiljnijih oblika narušavanja tržišnog natjecanja, posebno u području zabrane ograničavajućih horizontalnih sporazuma i zlouporabe vladajućeg položaja.

U području **državnih potpora** zabilježen je stanoviti napredak. Izmjene Uredbe o državnim potporama u 2006. godini čine zadovoljavajući temelj u području provedbe. Glavni zakonodavni i administrativni izazov sada predstavlja potrebno usklađivanje propisa u srodnim područjima zakonodavstva (fiskalni zakoni i zakonodavstvo posebnih sektora) s pravnom stečevinom EZ-a koji pretpostavljaju aktivnu suradnju davatelja potpora i jaku političku potporu, sve u cilju osiguranja ranog uključivanja Agencije u usklađivanje postojećih i izradu novih programa potpora.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je nacionalno tijelo nadležno za nadzor i kontrolu državnih potpora. Na području administrativnih kapaciteta Agencija je ostvarila napredak u smislu ostvarivanja dijaloga s davateljima držanih potpora, državnom upravom i jedinicama

²⁹ Izvješće o napretku (*Progress Report*)

lokalne uprave. No, daljnja značajna poboljšanja koče mali broj zaposlenih i ograničenost izvora financiranja koji su namijenjeni poboljšanju sustava kontrole državnih potpora.

U odnosu na *provedbenu evidenciju državnih potpora* učinjen je stanovit napredak. U 2006. godini Agencija je riješila 91 predmet iz područja državnih potpora (rješenja i mišljenja). U većini predmeta radilo se ili o potporama koje u smislu Zakona ne predstavljaju državnu potporu ili o odobrenim odnosno dopuštenim potporama. U samo četiri slučaja radilo se o nedopuštenim potporama odnosno potporama koje nisu u skladu s odredbama Zakona.

Kada je riječ o fiskalnim potporama, ključnom elementu u pregovorima o pristupanju, učinjen je stanovit napredak. Prijedlog Zakona o slobodnim zonama nije usklađen s pravnom stečevinom EZ-a (*acquis*) dok su novi Zakon o poticanju ulaganja i u njemu sadržana provedbena pravila usklađena s pravnom stečevinom EZ-a stupili na snagu u 2007. godini. Međutim, stvarna isplata potpora temeljem ovakvih programa zahtijeva i usvajanje karte regionalnih potpora, što je uvjet koji nije ispunjen.

U sektoru *brodogradnje*, koji predstavlja ključni element pregovora o pristupanju, Hrvatska je ostvarila blag napredak. Najveća brodogradilišta nalaze se u teškoćama, a ekonomsku prednost ostvaruju iz državnih potpora u obliku otpisa dugova, operativnih potpora i znatnih jamstava koja predstavljaju kršenje odredbi članka 70. SSP-a. U veljači 2007. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGO) prijavilo je Agenciji potpore namijenjene restrukturiranju pet brodogradilišta u teškoćama. Prijedlozi pojedinačnih programa restrukturiranja brodogradilišta također su poslani na uvid Europskoj komisiji. Tim programima restrukturiranja trebale bi se utvrditi mjere koje su potrebne za ponovnu uspostavu dugoročne održivosti, definirati vlastiti doprinosi poduzetnika u restrukturiranju te kompenzacijske mjere u omjeru primljene potpore. Budući da se brodogradilišta smatraju poduzetnicima u teškoćama i da se njihovo poslovanje održava zahvaljujući operativnim potporama, spomenute programe restrukturiranja treba dovršiti što je moguće prije i uvrstiti ih u nacionalni program restrukturiranja koji će usvojiti Vlada RH.

U sektoru čelika ostvaren je stanovit napredak. Vlada RH usvojila je u veljači 2007. Nacionalni program restrukturiranja industrije čelika, koji također predstavlja ključni element u pregovorima o pristupanju. Iako su time ispunjeni formalni kriteriji iz SSP-a, kada je riječ o konačnoj potpori za restrukturiranje sektora čelika unutar zadanog roka, preostaju dijelovi koje je potrebno dovršiti nakon provedene privatizacije Splitske i Sisačke željezare u srpnju 2007. Navedeno uključuje dovršenje njihovih pojedinačnih planova poslovanja i sukladno tomu potrebne izmjene Nacionalnog programa restrukturiranja industrije čelika koje će po normalnim tržišnim uvjetima voditi dugoročnoj održivosti i neće imati za posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja.

Zaključak

U ovom poglavlju ostvaren je stanovit napredak, kako na području anti-trusta, tako i na području državnih potpora. Međutim, potrebno je daljnje usklađivanje zakonodavstva i jačanje administrativnih kapaciteta. Usklađivanje s pravnom stečevinom EZ-a je u tijeku, no značajne napore još uvijek treba uložiti posebno u dijelu koji se odnosi na restrukturiranje sektora čelika i brodogradilišta u teškoćama.

8. ODLUKA VIJEĆA EU OD 12. VELJAČE 2008. O NAČELIMA, PRIORITETIMA I UVJETIMA SADRŽANIM U PRISTUPNOM PARTNERSTVU S HRVATSKOM KOJOM SE UKIDA ODLUKA 2006/145/EZ – dio koji se odnosi na tržišno natjecanje i državne potpore (*prijevod AZTN*)

Europska komisija objavila je 6. studenoga 2007. godine Prijedlog revidiranog Pristupnog partnerstva za Hrvatsku, a 12. veljače 2008. godine Vijeće Europske unije ga je usvojilo Odlukom o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Pristupnom partnerstvu s Hrvatskom. Pristupno partnerstvo sadržava kratkoročne i srednjoročne prioritete u cilju ispunjavanja kriterija za članstvo Republike Hrvatske u EU, a bazira se na rezultatima iz Izvješća Europske komisije o napretku Hrvatske za 2007. godinu. Uz to što navodi prioritete u procesu pristupanja za koje Hrvatska treba odrediti odgovarajuće rokove i mjere provedbe zadanih prioriteta, Pristupno partnerstvo služi i kao svojevrsni vodič pri programiranju predpristupne financijske pomoći Europske unije Republici Hrvatskoj.

Za potrebe Godišnjeg izvješća o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2007. godinu ovdje donosimo prijevod dijela predmetne odluke Vijeća koji se odnosi na preuzimanje obveza iz Poglavlja 8.: Politika tržišnog natjecanja.

Poglavlje 8: Politika tržišnog natjecanja

Ključni prioriteti u području tržišnog natjecanja su:

- *Donošenje Nacionalnog programa restrukturiranja industrije čelika u Republici Hrvatskoj kojim će se osigurati tržišna održivost i poštivanje pravila EU o državnim potporama. Donošenje pojedinačnih planova restrukturiranja za svako od brodogradilišta u teškoćama i uključivanje tih planova u Nacionalni program restrukturiranja, u skladu s pravilima o državnim potporama koja vrijede u EU.*
- *Cjelovito usklađivanje zakonodavstva s propisima o državnim potporama koja vrijede u EU u području fiskalnih potpora te usklađivanje svih preostalih programa potpora navedenih u popisu državnih potpora koji nisu usklađeni s relevantnim propisima u EU. Donošenje karte regionalnih državnih potpora.*
- *Donošenje zakonskih rješenja kojima će se omogućiti djelotvorna kontrola tržišnog natjecanja, posebno kada je riječ o izricanju kazni i sudskoj zaštiti.*

9. AGENCIJA – 2007. U BROJKAMA

- 40 djelatnika
- 5 članova Vijeća
- 302 ukupno zaprimljena predmeta
- 229 ukupno zaprimljena predmeta iz područja tržišnog natjecanja
- 73 ukupno zaprimljena predmeta iz područja državnih potpora
- 270 ukupno riješena predmeta
- 217 ukupno riješenih predmeta iz područja tržišnog natjecanja
 - 2 rješenja o ograničavajućim sporazumima
 - 3 rješenja o zlouporabi vladajućeg položaja
 - 25 odobrenih koncentracija
 - 29 mišljenja na nacрте zakona i po zahtjevu stranaka
 - 10 internih akata i publikacija Agencije
 - 41 statističko izvješće i međunarodni projekt
 - 8 istraživačkih projekata
 - 99 neupravnih predmeta (ustupi nadležnosti i sl.)
- 53 ukupno riješenih predmeta iz područja državnih potpora
 - 10 rješenja o odobrenju državnih potpora
 - 3 rješenja da mjere ne sadržavaju državnu potporu
 - 3 mišljenja
 - 6 zaključka o obustavi / odbacivanju
 - 31 nepravni predmet (odgovori davateljima državnih potpora)
- 7 odluka Upravnog suda RH
 - 6 - potvrđena odluka Agencije
 - 1 - usvojena tužba
- 20 zahtjeva za pokretanjem prekršajnog postupka
- 427 članaka i priloga u medijima o Agenciji i/ili o zaštiti tržišnog natjecanja
 - 390 pozitivnih/neutralnih
 - 37 negativnih

Prilog 1. Popis važećih zakona, propisa i uputa za primjenu propisa kojima je uređena zaštita tržišnog natjecanja i kontrola državnih potpora u Republici Hrvatskoj³⁰

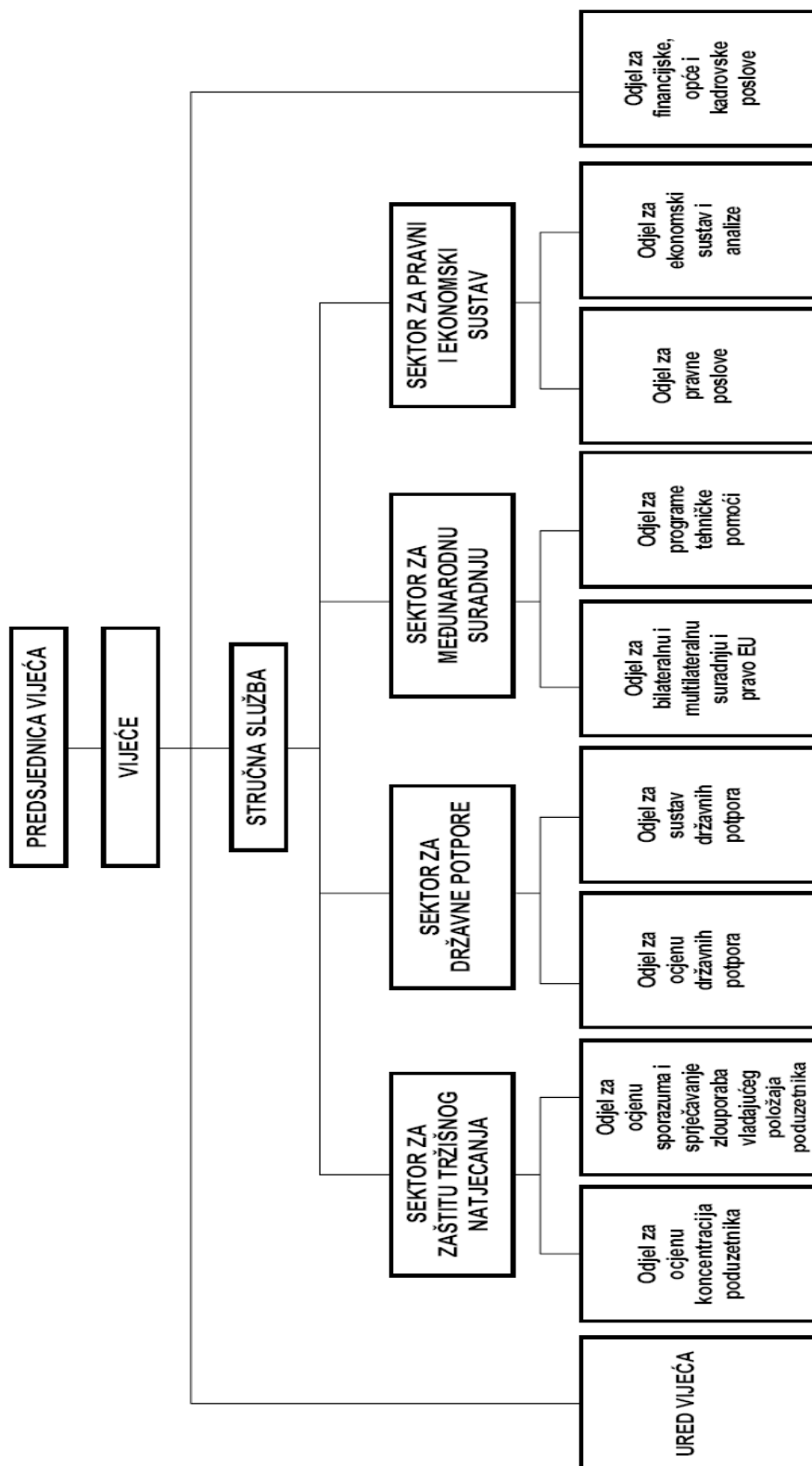
Naziv	Objava
Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja	NN, broj: 122/03
Uredba o načinu prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija poduzetnika	NN, broj: 51/04
Uredba o načinu utvrđivanja mjerodavnog tržišta	NN, broj: 51/04
Uredba o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije	NN, broj: 51/04
Uredba o sporazumima male vrijednosti	NN, broj: 51/04
Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila	NN, broj: 105/04
Uredba o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije	NN, broj: 158/04
Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije	NN, broj: 2/05
Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju	NN, broj: 54/05
Naputak u svezi s postupkom ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika	www.aztn.hr
Naputak u svezi s postupkom ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika na tržištu elektroničkih medija	www.aztn.hr
Naputak u svezi s postupkom ocjene dopuštenosti horizontalnih koncentracija poduzetnika	www.aztn.hr

Zakon o državnim potporama	NN, broj: 140/05
Uredba o državnim potporama	NN, broj: 121/03

³⁰ stanje na dan izrade ovog izvješća

Uredba o državnim potporama	NN, broj: 50/06
Pravilnik o obliku i sadržaju, te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora	NN, broj: 11/05
Odluka o objavljivanju popisa pravila o državnim potporama (<i>svaki od propisa iz rečenog popisa stupa na snagu danom objave prevedenog teksta u „Narodnim novinama“</i>)	NN, broj: 121/06
Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje	NN, broj: 20/07
Odluka o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti	NN, broj: 45/07
Odluka o objavljivanju pravila o potporama za istraživanje i razvoj i inovacije	NN, broj: 84/07
Odluka o objavljivanju pravila o potporama za zaštitu okoliša	NN, broj: 98/07
Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori u obliku jamstva	NN, broj: 13/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori u obliku naknade za javne usluge	NN, broj: 39/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za male i srednje poduzetnike	NN, broj: 39/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori za osiguranje kratkoročnih izvoznih kredita	NN, broj: 39/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori kinematografskoj i ostaloj audiovizualnoj djelatnosti	NN, broj: 46/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori u poštanskim uslugama	NN, broj: 46/08
Odluka o objavljivanju pravila o primjeni propisa o državnim potporama na mjere koje se odnose na izravno oporezivanje poduzetnika	NN, broj: 46/08
Odluka o karti regionalnih potpora	NN, broj: 52/08
Odluka o objavljivanju pravila o potporama u obliku financijskih transfera javnim poduzetnicima	NN, broj: 58/08
Odluka o objavljivanju pravila o regionalnim potporama	NN, broj: 58/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za javne radiodifuzijske usluge	NN, broj: 68/08
Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za zapošljavanje	NN, broj: 68/08
Odluka o objavljivanju pravila o potporama za usavršavanje	NN, broj: 68/08

Prilog 2. Shematski prikaz unutarnjeg ustrojstva Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja



Prilog 3. Proračun Agencije u 2007. godini i u razdoblju od 2004. do 2007. godine

Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije osiguravaju se iz proračuna Republike Hrvatske.³¹ Planirani proračun Agencije za 2007. godinu iznosio je 21.276.394,00 kuna, a ostvaren je u iznosu od 15.223.146,23 kuna što je za 28,5% manje od plana iz razloga što su planirana sredstva u okviru PHARE 2005 i ostala sredstva pomoći izvršena u iznosu od 47,4%. Naime, u dijelu projekta PHARE 2005 koji se odnosi na nabavu informatičke opreme i programske podrške, zbog dugotrajne pripremne i natječajne procedure dobavljači su odabrani tek krajem 2007. godine. U 2008. godini glavnina tog dijela projekta već je provedena te je shodno tome započelo i izvršenje planiranih sredstava pomoći.

Tablica 3. Plan i izvršenje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu u odnosu na Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja

		2007.		
		Planirano	Izvršeno	Postotak izvršenja
UKUPNO		21.276.394,00	15.228.088,43	71,57%
REDOVNE AKTIVNOSTI AGENCIJE		10.533.000,00	10.140.570,81	96,27%
	Zaštita tržišnog natjecanja i provođenje državnih potpora	10.400.000,00	10.048.640,04	96,62%
	Informatizacija Agencije	77.000,00	38.449,25	49,93%
	Opremanje Agencije	56.000,00	53.481,52	95,50%
PHARE 2005 i sredstva pomoći		10.743.394,00	5.087.517,62	47,35%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Odjel za financijske, opće i kadrovske poslove

³¹ Članak 30. stavak 7. ZZTN

Tablica 4. Plan i izvršenje Državnog proračuna Republike Hrvatske u razdoblju od 2004. do 2007. godine u odnosu na Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja

	2004.			2005.			2006.			2007.		
	Planirano	Izvršeno	Postotak izvršenja	Planirano	Izvršeno	Postotak izvršenja	Planirano	Izvršeno	Postotak izvršenja	Planirano	Izvršeno	Postotak izvršenja
UKUPNO	6.583.685,00	6.557.225,60	99,60%	9.325.000,00	8.552.596,92	91,72%	12.938.050,00	9.053.830,50	69,98%	21.276.394,00	15.228.088,43	71,57%
REDOVNE AKTIVNOSTI AGENCIJE	6.583.685,00	6.557.225,60	99,60%	9.325.000,00	8.552.596,92	91,72%	9.700.000,00	9.053.830,50	93,34%	10.533.000,00	10.140.570,81	96,27%
Zaštita tržišnog natjecanja i provođenje državnih potpora	6.382.076,00	6.365.152,72	99,73%	9.070.000,00	8.313.694,65	91,66%	9.488.000,00	8.862.225,02	93,40%	10.400.000,00	10.048.640,04	96,62%
Informatizacija Agencije	161.104,00	151.953,62	94,32%	135.000,00	119.029,99	88,17%	72.000,00	55.529,68	77,12%	77.000,00	38.449,25	49,93%
Opremanje Agencije	40.505,00	40.119,26	99,05%	120.000,00	119.872,28	99,89%	140.000,00	136.075,80	97,20%	56.000,00	53.481,52	95,50%
PHARE 2005 i sredstva pomoći	-	-	-	-	-	-	3.238.050,00	0,00	0,00%	10.743.394,00	5.087.517,62	47,35%

Izvor: Godišnji obračun Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2004., 2005. i 2006. godinu („Narodne novine“, broj: 83/2005, 80/2006, 70/2007), Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Odjel za financijske, opće i kadrovske poslove

Prilog 4. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini i u razdoblju od 2004. do 2007. godine

Tablica 5. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini

Kvalifikacija predmeta	Broj zaprimljenih predmeta u 2007.	Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo) u 2007.
I. UPRAVNI PREDMETI:		
1. SPORAZUMI	4	5
2. ZLOUPORABE	12	14
3. KONCENTRACIJE	29	28
Ukupno:	45	47
II. MIŠLJENJA:		
1. IZDANA MIŠLJENJA NA ZAKONE I DRUGE AKTE	13	12
2. OSTALA STRUČNA MIŠLJENJA NA ZAHTJEV STRANKE	16	17
Ukupno:	29	29
Ukupno UPRAVNI + MIŠLJENJA (I.+II.)	74	76
III. OSTALI NEUPRAVNI PREDMETI	87	73
IV. RAZNA STATISTIČKA IZVJEŠĆA, MEĐUNARODNI PROJEKTI I PREDMETI SURADNJE (međunarodna suradnja; suradnja s tijelima državne uprave i ostalim institucijama)	58	58
V. INTERNI AKTI I PUBLIKACIJE AGENCIJE	10	10
SVEUKUPNO (I.-V.)	229	217

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

Napomena: broj donesenih odluka uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a za koje je donesena odluka (rješenje, mišljenje, zaključak o odbacivanju / obustavi) u 2007. godini; uključena i jedna privremena mjera (ocjena sporazuma - zahtjev stranke za donošenjem privremene mjere koji je Agencija rješenjem odbila)

Tablica 6. Ukupan broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine

Kvalifikacija predmeta	2004. godina ³¹		2005. godina ³²		2006. godina		2007. godina	
	Broj zaprimljenih predmeta	Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)	Broj zaprimljenih predmeta	Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)	Broj zaprimljenih predmeta	Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)	Broj zaprimljenih predmeta	Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)
I. UPRAVNI PREDMETI:								
1. SPORAZUMI	7	27	4	9	31	22	4	5
2. ZLOUPORABE	50	60	21	27	21	27	12	14
3. KONCENTRACIJE	25	42	30	31	30	28	29	28
Ukupno:	82	129	55	67	82	77	45	47
II. MIŠLJENJA:								
1. IZDANA MIŠLJENJA NA ZAKONE I DRUGE AKTE	24	25	15	9	13	13	13	12
2. OSTALA STRUČNA MIŠLJENJA NA ZAHTJEV STRANKE	68	69	42	50	29	28	16	17
Ukupno:	92	94	57	59	42	41	29	29
Ukupno UPRAVNI + MIŠLJENJA (I.+II.)	174	223	112	126	124	118	74	76
III. OSTALI NEUPRAVNI PREDMETI	65	60	67	58	68	53	87	73
IV. RAZNA STATISTIČKA IZVJEŠĆA, MEĐUNARODNI PROJEKTI I PREDMETI SURADNJE (međunarodna suradnja; suradnja s tijelima državne uprave i ostalim institucijama)	60	33	53	53	68	68	58	58
V. INTERNI AKTI I PUBLIKACIJE AGENCIJE	-	-	-	-	7	7	10	10
SVEUKUPNO (I.-V.)	299	316	232	237	267	246	229	217

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

Napomena: broj donesenih odluka uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a za koje je donesena odluka (rješenje; mišljenje; zaključak o odbacivanju / obustavi; privremena mjera – vrijedi za 2006. i 2007. godinu) u promatranoj godini

³¹ za razliku od ostalih promatranih razdoblja, za 2004. vrijedi da su, prema tadašnjoj metodologiji izrade izvješća, pod III. Ostali nepravni predmeti evidentirani svi nepravni predmeti koji obuhvaćaju razna statistička izvješća (upitnici i sl.) i suradnju s tijelima državne uprave i ostalim institucijama (seminari, radne grupe); također vrijedi da se nije vodila evidencija predmeta pod V. Interni akti i publikacije Agencije

³² radi usporedivosti, pridodani su upravni predmeti okončani zaključcima o odbacivanju / obustavi (metodologija Europske komisije), jer u službenom Godišnjem izvješću o radu AZTN za 2005. isti nisu bili uvršteni (ukupan broj je 204; vidjeti prilog 2. navedenog izvješća)

Prilog 5. Usporedba broja zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja i područja državnih potpora u razdoblju od 2004. do 2007. godine

Tablica 7. Usporedba broja zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2004. do 2007. godine

	2004.	2005.	2006.	2007.
ukupan broj zaprimljenih predmeta	299	232	267	229
ukupan broj riješenih predmeta	316	237	246	217

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

Napomena: broj riješenih predmeta uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a za koje je donesena odluka (rješenje, mišljenje, zaključak o odbacivanju / obustavi; privremena mjera – vrijedi za 2006. i 2007. godinu) u promatranoj godini, te je stoga u nekim godinama postotak riješenih predmeta veći od broja zaprimljenih.

Tablica 8. Broj zaprimljenih i riješenih predmeta iz područja zaštite tržišnog natjecanja i područja državnih potpora u razdoblju od 2004. do 2007. godine po vrstama predmeta

Vrsta predmeta	Ukupan broj zaprimljenih predmeta											
	2004.			2005.			2006.			2007.		
	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ
I. UPRAVNI PREDMETI:	82	41	123	55	26	81	82	56	138	45	34	79
II. MIŠLJENJA:	92	44	136	57	32	89	42	18	60	29	3	32
SVEUKUPNO:	174	85	259	112	58	170	124	74	198	74	37	111

Vrsta predmeta	Ukupan broj riješenih predmeta											
	2004.			2005.			2006.			2007.		
	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ
I. UPRAVNI PREDMETI:	56	9	65	37	13	50	40	37	77	33	19	52
II. MIŠLJENJA:	83	11	94	49	22	71	33	17	50	29	3	32
SVEUKUPNO:	139	20	159	86	35	121	73	54	127	62	22	84

Vrsta predmeta	Postotak riješenih predmeta											
	2004.			2005.			2006.			2007.		
	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ	T.N.	D.P.	Σ
I. UPRAVNI PREDMETI:	68,3%	22,0%	52,8%	67,3%	50,0%	61,7%	48,8%	66,1%	55,8%	73,3%	55,9%	65,8%
II. MIŠLJENJA:	90,2%	25,0%	69,1%	86,0%	68,8%	79,8%	78,6%	94,4%	83,3%	100,0%	100,0%	100,0%
SVEUKUPNO:	79,9%	23,5%	61,4%	76,8%	60,3%	71,2%	58,9%	73,0%	64,1%	83,8%	59,5%	75,7%

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

Napomena: za razliku od prethodnih tablica, broj riješenih predmeta ne uključuje i predmete zaprimljene u prethodnim godinama, a za koje je donesena odluka u promatranoj godini (kriterij iz prethodna dva godišnja izvješća koja su se odnosila na 2005. i 2006. godinu)

Prilog 6. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini i u razdoblju od 2005. do 2007. godine prema metodologiji Europske komisije

Tablica 9. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini prema metodologiji Europske komisije

Kvalifikacija predmeta		Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)
1.	Ograničavajući sporazumi	2
1.1.	Rješenje kojim je ocjenjeno da je sporazum u suprotnosti s odredbama ZZTN (zabranjeni sporazumi)	1
1.2.	Privremena mjera - prijedlog odbijen	1
2.	Zlouporebe vladajućeg položaja	3
2.1.	Rješenje kojim se ne utvrđuje zlouporeba ili rješenje o odbijanju zahtjeva	1
2.2.	Rješenje kojim se utvrđuje zlouporeba	2
3.	Koncentracije	25
3.1.	Odobrene koncentracije (1. i 2. razina)	24
	- 1. razina*:	23
	- 2. razina:	1
3.2.	Uvjetno odobrene koncentracije	1
4.	Mišljenja	29
4.1.	Mišljenja na nacrt zakona i akata	12
4.2.	Ostala stručna prethodna mišljenja	17
	UKUPAN BROJ SUPSTANCIJALNIH ODLUKA, uklj. privremene mjere i predmete okončane zaključkom o obustavi (vrijedi za predmete pokrenute po službenoj dužnosti; 1. - 4.):	59
5.	Ostali predmeti (upravni, neupravni, međunarodna suradnja, interni)	158
5.1.	Uredbe, naputci i smjernice koje je donijela Agencija	0
5.2.	Upravni predmeti okončani Zaključcima o odbijanju i radi odustanka stranke	17
5.3.	Neupravni predmeti (ustupanja nadležnosti, okončano dopisom)	82
5.4.	Istraživački projekti (tržište trgovine na malo, elektroničkih medija, autobusnog prijevoza, tiska, telekomunikacija itd.)	8
5.5.	Statistička izvješća, međunarodni projekti i predmeti suradnje (međunarodna, na području RH)	41
5.6.	Interni akti i publikacije Agencije (podzakonski akti, katalog informacija itd.)	10
	UKUPNA AKTIVNOST U 2007. (1. - 5.):	217
6.	Broj održanih sjednica Vijeća u 2007. godini	20

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

*ukupan broj koncentracija prema Zakonu o elektroničkim medijima: 12

Tablica 10. Broj donesenih odluka iz područja zaštite tržišnog natjecanja u razdoblju od 2005. do 2007. godine prema metodologiji Europske komisije

Kvalifikacija predmeta		Broj donesenih odluka (rješenja, mišljenja, zaključci, privremene mjere i ostalo)		
		2005.	2006.	2007.
1.	Ograničavajući sporazumi	5	19	2
1.1.	Pojedinačna izuzeća - sporazum nije u suprotnosti s odredbama ZZTN (nije zabranjen sporazum)	1	1	0
1.2.	Rješenje kojim je ocijenjeno da je sporazum u suprotnosti s odredbama ZZTN (zabranjeni sporazumi)	4	0	1
1.3.	Privremena mjera	0	18	1
	- prijedlog prihvaćen:	0	18	0
	- prijedlog odbijen:	0	0	1
2.	Zlouporebe vladajućeg položaja	3	9	3
2.1.	Rješenje kojim se ne utvrđuje zlouporaba ili rješenje o odbijanju zahtjeva	2	1	1
2.2.	Rješenje kojim se utvrđuje zlouporaba	1	4	2
2.3.	Predmeti okončani Zaključkom o obustavi jer nije utvrđena zlouporaba (a koji su pokrenuti po službenoj dužnosti)	0	3	0
2.4.	Privremena mjera - prijedlog prihvaćen	0	1	0
3.	Koncentracije	26	26	25
3.1.	Odobrene koncentracije (1. i 2. razina)	26	26	25
	- 1. razina*:	23	24	23
	- 2. razina:	1	2	1
	Uvjetno odobrene koncentracije (2. razina)	2	0	1
4.	Mišljenja	59	41	29
4.1.	Mišljenja na nacrt zakona i akata	9	13	12
4.2.	Ostala stručna prethodna mišljenja	50	28	17
	UKUPAN BROJ SUPSTANCIJALNIH ODLUKA, uklj. privremene mjere i predmete okončane zaključkom o obustavi (vrijedi za predmete pokrenute po službenoj dužnosti; 1. - 4.):	93	95	59
5.	Ostali predmeti (upravni, nepravni, međunarodna suradnja, interni)	144	151	158
5.1.	Uredbe, naputci i smjernice koje je donijela Agencija	3	0	0
5.2.	Upravni predmeti okončani Zaključcima o odbacivanju zahtjeva jer nema uvjeta za pokretanje postupka, ili Zaključcima o obustavi postupka radi odustanka stranke	33	23	17
5.3.	Nepravni predmeti (ustupanja nadležnosti, okončano dopisom)	38	42	82
5.4.	Istraživački projekti (tržište trgovine na malo, elektroničkih medija, autobusnog prijevoza, tiska, telekomunikacija itd.)	17	11	8
5.5.	Statistička izvješća, međunarodni projekti i predmeti suradnje (međunarodna, na području RH)	53	68	41
5.6.	Interni akti i publikacije Agencije (podzakonski akti, katalog informacija itd.)	0	7	10
	UKUPNA AKTIVNOST 2005. - 2007. (1. - 5.):	237	246	217
6.	Broj održanih sjednica Vijeća	21	22	20

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

*uključujući i koncentracije prema Zakonu o elektroničkim medijima (ukupno 50), i to: 18 (2005. god.), 20 (2006. god.), 12 (2007. god.)

Prilog 7. Popis odluka Agencije iz područja zaštite tržišnog natjecanja u 2007. godini

R.br.	Datum donošenja Rješenja/Mišljenja/ Zaključka o obustavi/ Privremene mjere	Naziv predmeta	Kvalifikacija predmeta: -ocjene sporazuma (vertikalni/horizontalni); -zlouporabe vladajućeg položaja, -koncentracije, -mišljenja (na zakone i akte (ostala mišljenja)	Opis	Način pokretanja postupka: -na zahtjev stranke -po službenoj dužnosti	Odluka Agencije (rješenja, izdana mišljenja, ostalo)
1.	24. rujna 2007.	AZTN protiv AUTOBUSNIH PRIJEVOZNIKA	Kartelni sporazum	kartelni sporazum između 14 autobusnih prijevoznika (izričit dogovor odnosno usklađeno djelovanje)	Po službenoj dužnosti	Zabranjeni sporazum
2.	2. srpnja 2007.	BASIC d.o.o., Šibenik, protiv CITROEN HRVATSKA d.o.o., Zagreb	Ocjena sporazuma	ugovor o distribuciji novih vozila; ugovor o distribuciji rezervnih dijelova, opreme, pribora i drugih proizvoda	Zahtjev stranke	Rješenje o odbijanju prijedloga za donošenjem privremene mjere jer nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti za donošenje privremene mjere.
3.	5. veljače 2007.	VIPNET d.o.o., Zagreb, protiv HT-HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d., Zagreb, i T-MOBILE HRVATSKA d.o.o., Zagreb	Ocjena 18 sporazuma u jedinstvenom postupku	ugovori o pružanju telekomunikacijskih usluga (okvirni ugovori)	Zahtjev stranke	Zaključak o obustavi postupka zbog odustanka stranke.
4.	18. siječnja 2007.	KRIZANTEMA, OBRT, Slavonski Brod, protiv KOMUNALAC d.o.o., Slavonski Brod	Zlouporeba vladajućeg položaja	uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih stranaka na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u nikakvoj vezi s predmetom tih ugovora	Zahtjev stranke	Rješenje o odbijanju zahtjeva
5.	12. srpnja 2007.	VIPNET d.o.o., Zagreb, protiv HT-HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d., Zagreb, i T-MOBILE HRVATSKA d.o.o., Zagreb	Zlouporeba vladajućeg položaja	uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih stranaka na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u nikakvoj vezi s predmetom tih ugovora	Zahtjev stranke	Rješenje o utvrđenoj zlouporabi vladajućeg položaja (veza: predmet r. br. 3)
6.	15. listopada 2007.	MEDIA-IDEJA d.o.o., protiv TISAK d.d., Zagreb, i DISTRI-PRESS d.o.o., Zagreb	Zlouporeba vladajućeg položaja	primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju	Zahtjev stranke	Rješenje o utvrđenoj zlouporabi zajedničkog vladajućeg položaja
7.	7. veljače 2007.	KRIZANTEMA, OBRT, Slavonski Brod, protiv KOZALA d.o.o., Rijeka	Zlouporeba vladajućeg položaja	primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju	Zahtjev stranke	Zaključak o obustavi postupka zbog odustanka stranke.
8.	15. veljače 2007.	KRIZANTEMA, OBRT, Slavonski Brod, protiv MONTE GIRO d.o.o., Pula	Zlouporeba vladajućeg položaja	primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju	Zahtjev stranke	Zaključak o obustavi postupka zbog odustanka stranke.
9.	15. veljače 2007.	ERSTE BANK DER OESTERREISCHISCHEN SPARKASSEN AG, Austria / DINERS CLUB ADRIATIC d.d., Zagreb	Koncentracija	stjecanje 100%-tnog udjela i prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
10.	2. srpnja 2007.	KONZUM d.d., Zagreb / JADRANTRGOVINA d.o.o., Rovinj	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
11.	2. srpnja 2007.	MERCATOR - H d.o.o., Velika Gorica / PRESOFLEX d.o.o., Požega	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
12.	12. srpnja 2007.	W2005, Nizozemska / DVADESET OSAM d.o.o., Zagreb, zastupan po punomoćniku MARIJU MARKOVIĆU, Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)

13.	12. srpnja 2007.	DOCU GROUP DEUTSCHE HOLDING GmbH, Njemačka / SPRINGER SCIENCE+BUSINESS MEDIA DEUTSCHLAND GmbH, Njemačka (zastupan po ODVJETNIČKOM UREDU VUKMIR I SURADNICI, Zagreb)	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
14.	2. kolovoza 2007.	RASPERIA TRADING LTD, Cipar / RAIFFEISEN-HOLDING NIEDERÖSTERREICH-WIEN reg. Gen.m.b.H., Austrija/ UNIQA Versicherungen AG, Austrija/ STRABAG SE, Austrija	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
15.	2. kolovoza 2007.	ADRIS GRUPA d.d., Rovinj / DUHAN d.d., Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
.	2. kolovoza 2007.	AGROKOR d.d., Zagreb / UNEX MPG d.o.o., Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
17.	2. kolovoza 2007.	COLAS S.A., Francuska / CESTA-VARAŽDIN d.d., Varaždin	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
18.	24. rujna 2007.	MOL Ltd, Mađarska / TIFON d.o.o., Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
19.	23. studenog 2007.	PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & Co KG, Njemačka / Unipharm d.o.o., Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
20.	15. ožujka 2007.	AGROKOR d.d, Zagreb / TISAK d.d., Zagreb	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Rješenje o uvjetno dopuštenju koncentraciji (na 2. razini)
21.	9. studenog 2007.	SLOBODNA DALMACIJA d.d., Split / ŠIBENSKI LIST d.o.o., Šibenik	Koncentracija	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Rješenje o dopuštenju koncentraciji (na 2. razini)
22.	15. veljače 2007.	REFUL RADIO d.o.o., Rijeka (koncesionar SVID RADIO d.o.o., Rijeka)	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
23.	15. veljače 2007.	ZAGREBAČKI RADIO d.o.o., Zagreb	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
24.	15. veljače 2007.	RADIO IVANEC d.o.o., Ivanec	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
25.	15. veljače 2007.	RADIO KOPRIVNICA d.o.o., Koprivnica	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
26.	15. ožujka 2007.	RADIO STAR TV d.o.o., Umag	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
27.	15. ožujka 2007.	INFANTINFO d.o.o., Pula	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
28.	15. ožujka 2007.	ARENA RADIO d.o.o., Pula	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
29.	4. travnja 2007.	RADIO DRAVA d.o.o., Koprivnica	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
30.	9. svibnja 2007.	ZAGREBAČKI RADIO d.o.o., Zagreb	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
31.	24. svibnja 2007.	RADIO PITOMAČA d.o.o., Koprivnica	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
32.	2. srpnja 2007.	RADIO IVANEC d.o.o., Ivanec	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)
33.	12. srpnja 2007.	RADIO MREŽNICA d.o.o., Duga Resa	Koncentracija prema zakonu o medijima*	stjecanje većinskog udjela i većinskog prava odlučivanja	Zahtjev stranke	Obavijest o odobrenju koncentraciji (na 1. razini)

34.	1. veljače 2007.	MINISTARSTVO KULTURE: zahtjev za davanjem mišljenja na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
35.	1. ožujka 2007.	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA: zahtjev za davanjem mišljenja na Prijedlog odluke o poslovima izrade državnih dokumenata i drugih tiskovina koji zahtijevaju posebnu zaštitu radi očuvanja bitnih interesa države	Mišljenje na zakone i akte	izrada državnih dokumenata i drugih tiskovina s posebnom zaštitom; Republika Hrvatska	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
36.	15. ožujka 2007.	MINISTARSTVO KULTURE: zahtjev za davanjem mišljenja na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
37.	4. travnja 2007.	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA: zahtjev za davanjem mišljenja na Odluku o postojanju bitnih interesa države u pružanju usluga zaštite objekata tijela državne vlasti i Odluka o postojanju bitnih interesa države u obavljanju poslova kovanja kovanog novca RH i izradi registarskih pločica	Mišljenje na zakone i akte	zaštita objekata tijela državne vlasti; kovanje kovanog novca RH i izrada registarskih pločica; Republika Hrvatska	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
38.	24. svibnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA : zahtjev za davanjem mišljenja na nacrt Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energiji	Mišljenje na zakone i akte	reguliranje energetskog sektora	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
39.	24. svibnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA : zahtjev za davanjem mišljenja na nacrt Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije	Mišljenje na zakone i akte	reguliranje energetskog sektora	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
40.	24. svibnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA : zahtjev za davanjem mišljenja na nacrt Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti	Mišljenje na zakone i akte	reguliranje energetskog sektora	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
41.	13. lipnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA : zahtjev za davanjem mišljenja na nacrt Prijedloga Zakona o posredovanju u prometu nekretnina	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
42.	13. lipnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA : zahtjev za davanjem mišljenja na prijedlog Odluke o cijeni za dobavu plina dobavljaču plina za opskrbljivače tarifnih kupaca	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
43.	2. srpnja 2007.	MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA: zahtjev za davanjem mišljenja na Nacrt Prijedloga Zakona o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga	Mišljenje na zakone i akte	reguliranje željezničkih (transportnih) usluga; Republika Hrvatska	Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje

44.	2. srpnja 2007.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA: zahtjev za davanjem mišljenja na Nacrt Prijedloga Zakona o Fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva nuklearne elektrane Krsko, Slovenija	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
45.	6. rujna 2007.	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA: zahtjev za mišljenjem na prijedlog Zakona o preradi i uporabi drva i proizvoda od drva	Mišljenje na zakone i akte		Suradnja pri izradi nacrt zakona	Stručno mišljenje
46.	18. siječnja 2007.	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA: zahtjev za davanjem mišljenja na prijedlog Pravilnika o minimalnim izračunskim elementima cijene sata zaštitarskih usluga u djelatnosti privatne zaštite	Mišljenje na zahtjev stranke	utvrđivanje minimalne cijene	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
47.	1. veljače 2007.	EKO-OZRA, Zagreb: zahtjev za davanjem mišljenja na Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
48.	15. veljače 2007.	INSTITUT ZA SIGURNOST ZAGREB d.d., Zagreb: zahtjev za tumačenjem odredbi ZZTN	Mišljenje na zahtjev stranke	obveza prijave namjere provedbe koncentracije (Odluka Vlade RH o prijenosu 50% dionica Instituta za Sigurnost Zagreb, d.d., u vlasništvo Zavoda za istraživanje i razvoj d.d.)	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
49.	15. ožujka 2007.	CIK "DR. BOŽO MILANOVIĆ" d.o.o., Pazin - povezivanje 5 radio postaja u radijsku mrežu i mrežu oglašavanja: zahtjev za tumačenjem odredbi ZZTN	Mišljenje na zahtjev stranke	obveza prijave namjere provedbe koncentracije	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
50.	15. ožujka 2007.	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA: zahtjev za davanjem mišljenja na Radni nacrt prijedloga pregovaračkog stajališta Republike Hrvatske za poglavlje 26. Zaštite potrošača i zdravlja	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
51.	15. ožujka 2007.	A.K. CULAK, Vrbovec: zahtjev za davanjem mišljenja vezano uz primjedu Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila	Mišljenje na zahtjev stranke	skupna izuzeća	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
52.	15. ožujka 2007.	PARKOVI PLUS d.o.o, Rijeka: zahtjev za davanjem mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
53.	15. ožujka 2007.	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA - ZAJEDNICA NAKLADNIKA I KNJIŽARA, Zagreb: zahtjev za davanjem mišljenja na Prijedlog nacrt Sporazuma o jedinstvenoj cijeni knjige	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
54.	9. svibnja 2007.	UDRUGA HRVATSKIH TRŽNICA, Zagreb; zahtjev za davanjem mišljenja o sukladnosti postupanja poduzetnika HEP d.d. s odredbama ZZTN	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje

55.	9. svibnja 2007.	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA, Zagreb: zahtjev za davanje mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke	nacrt sporazuma kino prikazivača i kino distributera; Republika Hrvatska	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
56.	24. svibnja 2007.	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA - predstavka UDRUGE SERVISERA VATROGASNIH APARATA: zahtjev za davanje mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
57.	12. lipnja 2007.	HRVATSKA AGENCIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE: zahtjev za davanje mišljenja na uslugu Vodafone Homebox	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
58.	20. srpnja 2007.	PHOENIX FARMACIJA d.d., Zagreb, PO ODVJETNIČKOM DRUŠTVU ČAČIĆ & PARTNERS: zahtjev za davanje mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke	obveza prijave namjere provedbe koncentracije PHOENIX FARMACIJA d.d., Zagreb / JADRAN-PHARMA d.o.o., Rijeka	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
59.	24. rujna 2007.	ONE2PLAY d.o.o., Zagreb: zahtjev za davanje mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke	sukob nadležnosti - zaštita robnog žiga (označavanje i prodaja igračaka za djecu)	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
60.	31. listopada 2007.	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA: zahtjev za davanje mišljenja na Prijedlog nacrtu Zakona o privatnoj zaštiti	Mišljenje na zahtjev stranke		Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
61.	28. prosinca 2007.	PLIVA d.d., Zagreb: zahtjev za davanje mišljenja	Mišljenje na zahtjev stranke	namjera osnivanja društva za dobrovoljno zdravstveno osiguranje (dopunsko zdravstveno osiguranje)	Tumačenje zakona	Stručno mišljenje
62.	28. prosinca 2007.	MICROSOFT HRVATSKA d.o.o., Zagreb	Izjava poduzetnika Microsoft Hrvatska d.o.o.	Na poziv Agencije poduzetnik Microsoft Hrvatska d.o.o. obvezao se na postupanje, sukladno uvjetima i obvezama iz odluke Europske komisije br. 2007/53 EC od 24. ožujka 2004., kojom je utvrđena zlouporaba vladajućeg položaja rečenog poduzetnika na europskom tržištu i određene mjere za postupanje rečenog poduzetnika na europskom tržištu. Iako odluka Europske komisije nema izravni učinak na hrvatskom tržištu, poduzetnik Microsoft Hrvatska d.o.o. se na izričit poziv Agencije obvezao, bez vođenja zasebnog postupka, da će i na hrvatskom tržištu djelovati u skladu sa spomenutom odlukom Europske komisije, poštujući istovremeno temeljna načela prava tržišnog natjecanja Republike Hrvatske.	Na inicijativu AZTN	Obvezujuća izjava poduzetnika Microsoft Hrvatska d.o.o. o daljnjem postupanju na tržištu Republike Hrvatske

Izvor: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Sektor za pravni i ekonomski sustav

*Ovaj popis sadrži samo predmete iz uže nadležnosti Agencije, tj. predmete u kojima su se ocjenjivali sporazumi poduzetnika, utvrđivale zlouporabe vladajućeg položaja, ocjenjivale dopuštene koncentracije, kao i davala mišljenja o sukladnosti zakona i drugih pravnih akata s odredbama ZZTN.

Prilog 8. Popis odluka Agencije iz područja državnih potpora u 2007. godini

Klasa	430-01/2007-03/09
Davatelj	Ministarstvo kulture
Naziv	Nacrt prijedloga Zakona o audiovizualnim djelatnostima
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	
Datum i način pokretanja postupka	05.03.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Audiovizualna djelatnost (kultura)
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Stručno mišljenje od 15.03.2007. Uvidom u odredbe Nacrta prijedloga Zakona o audiovizualnim djelatnostima utvrđeno je da isti ne sadrži posebne mjere državnih potpora. Budući da je u članku 15. propisano donošenje Pravilnika o postupku i kriterijima za provedbu Nacionalnog programa, posebni kriteriji koji moraju biti razrađeni u rečenom Pravilniku i drugim aktima su: da je sadržaj produkcije značajan za razvoj hrvatske kulture; nositelj prava može utrošiti do 20 posto proračuna produkcije izvan Republike Hrvatske; intenzitet državne potpore ograničen je na 50 posto ukupnog proračuna produkcije.

Klasa	430-01/2007-02/12
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Nacrt konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	
Datum i način pokretanja postupka	06.04.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Mali i srednji poduzetnici
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Stručno mišljenje o sukladnosti od 18.04.2007. Uvidom u odredbe nacrta Konačnog prijedloga Zakona utvrđeno je kako isti ne sadrži odredbe koje su u suprotnosti s odredbama Zakona o državnim potporama. Radi izbjegavanja mogućih nejasnoća, Agencija predlaže da se odredba u Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva, koja upućuje kako će se sve poticajne mjere iz predmetnog Zakona, koje predstavljaju državne potpore, dodjeljivati u skladu s propisima o državnim potporama, izdvoji u poseban članak. U predloženom članku potrebno je također navesti da je sve takve programe ili pojedinačne potpore prije njihovog usvajanja potrebno dostaviti Agenciji na ocjenu.

Klasa	430-01/2007-02/25
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Konačni prijedlog Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	
Datum i način pokretanja postupka	18.07.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Usavršavanje (regionalne)
Instrument	A2 - porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Prethodno obvezujuće mišljenje od 24.09.2007. Konačni prijedlog Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu ne sadrži odredbe koje su u suprotnosti s odredbama Zakona o državnim potporama. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da je Ministarstvo prilikom izrade Konačnog prijedloga Zakona primijenilo pravila za državne potpore za usavršavanje iz Uredbe o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 121/03), te da su intenzitet državne potpore i opravdani troškovi usklađeni s intenzitetom državne potpore za usavršavanje iz Uredbe. S obzirom da je u Konačnom prijedlogu Zakona predviđeno dodatno smanjivanje osnovice poreza na dobit ili na dohodak ukoliko se korisnik državne potpore nalazi u regiji koja ima pravo na regionalnu državnu potpore, napominje se da je temeljna pretpostavka za primjenu pravila o regionalnim državnim potporama postojanje regionalne karte državnih potpora.

Klasa	UP/I 430-01/2007-04/03
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Odobrenje za davanje državnog jamstva na kreditno zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. u iznosu od 100 milijuna eura (u kunsjoj protuvrijednosti) u korist Privredne banke d.d.
Korisnik	Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	10.01.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Izgradnja objekata niskogradnje (infrastruktura)
Instrument	Jamstvo
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	100.000.000,00
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o odbacivanju od 01.02.2007. Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva u korist Privredne banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d. za kreditno zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. radi financiranja izgradnje autocesta iz Plana građenja i održavanja autocesta u 2007. ne predstavlja državnu potporu sukladno Zakonu o državnim potporama. Odluka je temeljena na činjenici da se sredstva kredita pokrivenog državnim jamstvom koriste za izgradnju autoceste koja služi općem dobru i poduzetniku ne donose ekonomsku korist. Također, odobravanjem jamstva ne može se narušiti tržišno natjecanje u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske.

Klasa	UP/I 430-01/2007-01/05
Davatelj	Ministarstvo financija
Naziv	Zahtjev za odobrenje državne potpore poduzetniku Hvidra d.o.o., Split
Korisnik	Hvidra d.o.o., Split
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	19.01.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Uslužne djelatnosti (financijsko restrukturiranje)
Instrument	Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	4.906.339,20
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenjem od 13.06.2007. utvrđeno je da se prijedlog državne potpore za restrukturiranje poduzetniku Hvidra d.o.o. ne odnosi na državnu potporu temeljem Zakona o državnim potporama, jer u konkretnom slučaju riječ je o poduzetniku čija djelatnost je ograničena isključivo na grad Split te je isključena mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja između Republike Hrvatske i Europske unije.

Klasa	UP/I 430-01/2007-04/20
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Pretvaranje dugovanja s osnova zateznih kamata u ulog u temeljnom kapitalu poduzetnika ACI d.d., Opatija, klasa: 342-01/06-01/751, urbroj: 530-04-07-4, od 19. ožujka 2006.
Korisnik	ACI d.d., Opatija
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	22.03.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Djelatnost marina (financijsko restrukturiranje)
Instrument	Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	5.389.661,72
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 20.07.2007. Poduzetnik ACI d.d. je 10. studenog 1998. sklopio ugovore o koncesiji pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luka nautičkog turizma u Cresu, Umagu, Pomeru, Jezerima, Splitu, Dubrovniku, Opatiji, Supetarskoj Dragi, Vodicama i Rovinju, temeljem ovlaštenja danog Odlukom Vlade Republike Hrvatske o koncesijama pomorskog dobra za navedene luke posebnih namjena. Poduzetnik nije podmirio dug, nastao temeljem obveza iz dodijeljene koncesije, u iznosu od 5.389.661,72 kuna. Budući da Agencija nije zaprimila zatraženu dokumentaciju i pojašnjenja, temeljem članka 9. stavka 3. Zakona o državnim potporama, donesen je zaključak o obustavi postupka, jer se smatra da je nedostavljanjem dokumentacije Ministarstvo odustalo od prijedloga za odobrenje državne potpore.

Klasa	UP/I 430-01/2006-02/32
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Zahtjev za davanje odobrenja na prijedlog odluke o stjecanju udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu poduzetnika Sloga d.d. tvornica obuće, Koprivnica
Korisnik	Sloga d.d. tvornica obuće, Koprivnica
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	13.06.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Serijska proizvodnja obuće (restrukturiranje)
Instrument	Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	27.228.450 kuna
Iznos u eurima	3.729.924 EUR
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 04.04.2007. Sukladno članku 7. Zakona o državnim potporama i članku 131. stavku 1. Zakona o opće upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91 i 103/96), donesen je zaključak kojim se obustavlja postupak pokrenut na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva radi davanja odobrenja na Prijedlog Odluke o stjecanju udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu poduzetnika Sloga Tvornica obuće d.d., Koprivnica iz razloga što je poduzetnik dostavio novi izmijenjeni Program restrukturiranja. O novom Programu restrukturiranja, Agencija je donijela rješenje u postupku koji se vodi pod poslovnim brojem, klase: UP/I 430-01/2007-02/22.

Klasa	UP/I 430-01/2007-02/22
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Zahtjev za donošenje rješenja na Prijedlog Odluke o stjecanju udjela Republike Hrvatske u kapitalu poduzetnika Sloga tvornica obuće d.d., Koprivnica
Korisnik	Sloga tvornica obuće d.d., Koprivnica
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	27.03.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Serijska proizvodnja obuće (restrukturiranje)
Instrument	B1 - Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	32.608.030,00
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 09.05.2007. Odobrena je državna potpora za restrukturiranje poduzetniku Sloga tvornica obuće d.d. iz Koprivnice. Potraživanja Republike Hrvatske pretvaraju se u vlasnički udjel Republike Hrvatske u poduzetniku. Na temelju dostavljene dokumentacije utvrđeno je da Plan restrukturiranja omogućuje dugoročnu održivost poduzetnika. Odobrenje potpore uvjetovano je ispunjenjem posebnih uvjeta i rokova.

Klasa	UP/I 430-01/2007-04/30
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Postupak preuzimanja temeljnog uloga temeljem ulaganja sredstava državnog proračuna u poduzetnika Aerodrom Brač d.o.o., Supetar
Korisnik	Aerodrom Brač d.o.o., Supetar
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	04.06.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Usluge u zračnim lukama
Instrument	Kapitalna ulaganja
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	2.439.817,86
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje od 02.07.2007. Utvrđeno je da je u konkretnom slučaju riječ o ulaganju iz državnog proračuna za sredstva namijenjena za sigurnost i zaštitu zračnog prometa. Doneseno je rješenje o odbacivanju, jer se u konkretnom slučaju ne radi o državnoj potpori, sukladno članku 13. stavku 4. Zakona o državnim potporama.

Klasa	UP/I 430-01/2007-02/33
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Program restrukturiranja poduzetnika Razvitak d.d., Ilok
Korisnik	Razvitak d.d., Ilok
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	20.07.2007. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Proizvodnja opeke, crijepa i slično (restrukturiranje)
Instrument	Oprost duga
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	15.391.228,00
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 09.11.2007. Kako dostavljena dokumentacija Agenciji nije bila dostatna za donošenje meritorne odluke, Agencija je od Ministarstva, zahtjevom, sukladno članku 9. stavcima 1. i 2. Zakona o državnim potporama, zatražila dostavu dodatne dokumentacije i očitovanja u roku od 30 dana od dana zaprimanja rečenog zahtjeva. Kako Agencija u navedenom roku nije zaprimila zatraženo, Ministarstvu je ponovno upućen zahtjev. Međutim, ni nakon ponovljenog zahtjeva Agencije, Ministarstvo nije dostavilo zatraženu dokumentaciju. S obzirom da zatražena dokumentacija nije dostavljena u zatraženom roku, Agencija je donijela zaključak o obustavi postupka sukladno članku 9. stavku 3. Zakona o državnim potporama.

Klasa	UP/I 430-01/2007-73/42
Davatelj	Ministarstvo kulture
Naziv	RTL Televizija (RTL Hrvatska d.o.o., Zagreb) - zahtjev za pokretanje postupka pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz emitiranje programa Hrvatske radiotelevizije
Korisnik	Hrvatska radiotelevizije
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	20.12.2007. na prijedlog osobe koja ima pravni interes
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Djelatnosti radija i televizije (radiotelevizijsko emitiranje)
Instrument	Radiotelevizijska pristojba
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	1,5% prosječne neto mjesečne plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj po vlasniku radijskog i televizijskog prijamnika
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o odbacivanju od 31.01.2008. Nije prihvaćen zahtjev poduzetnika RTL Hrvatska d.o.o. za pokretanje postupka protiv Hrvatske radiotelevizije (HRT) vezan uz najavljeno pokretanje televizijskih kanala HRT3 i HRT4. Utvrđeno je da u konkretnom slučaju nije riječ o nekom od oblika narušavanja tržišnog natjecanja po propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Agencija je istodobno izvijestila RTL Hrvatsku da će njegove tvrdnje u dijelu koji se odnose na financiranje HRT-a iz obveznih pristojbi za emitiranje, što bi moglo sadržavati elemente državne potpore i na taj način dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja, razmotriti u posebnom postupku koji se vodi pred Agencijom.

Klasa	UP/I 430-01/2007-03/01
Davatelj	Ministarstvo kulture
Naziv	Prijedlog Programa za financiranje nakladništva u 2007.
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	08.01.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Pravilnik o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (NN, broj: 7/01); Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN, broj: 47/90 i 27/93)
Sektor, kategorija i namjena	Kultura, nakladništvo
Instrument	A1 - Subvencija
Trajanje	2007.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	41.000.000,00
Iznos u kunama	41.000.000,00
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 18.01.2007. Utvrđeno je da Prijedlog Programa kojim su predviđene državne potpore za izdavanje knjiga i časopisa te potpore za književne manifestacije predstavlja program državne potpore iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama te da se na državne potpore sadržane u Prijedlogu može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke b) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama namijenjenim promicanju kulture i zaštiti baštine.

Klasa	UP/I 430-01/2007-08/02
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Program „Razvoj i nove tehnologije“
Korisnik	Mali i srednji poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	09.01.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja maloga gospodarstva (NN, broj: 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	Istraživanje i razvoj, inovacije
Instrument	Jamstvo
Trajanje	-
Plan u kunama u DPRH za 2007.	-
Iznos u kunama	-
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 04.04.2007. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo nije dostavila očitovanje nakon ponovljenog zahtjeva Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pa se smatralo da je odustala od zahtjeva za davanjem odobrenja na program „Razvoj i nove tehnologije“ te je primjenjujući odredbu članka 9. stavka 3. Zakona o državnim potporama donesen zaključak o obustavi postupka.

Klasa	UP/I 430-01/2007-02/04
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007.
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	19.01.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN, broj: 32/02, 86/02, 114/03 i 151/03), Nacionalni akcijski plan zapošljavanja za razdoblje 2005. do 2008. usvojen Zaključkom Vlade RH od 02. prosinca 2004. godine, Klasa: 100-01/04-02/04, Urbroj: 5030108-04-1, Zakon o poticanju ulaganja (NN, broj: 138/06)
Sektor, kategorija i namjena	Zapošljavanje, usavršavanje
Instrument	A1 – Subvencija, C1 – Povoljniji zajmovi
Trajanje	2007.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	523.995.116,00
Iznos u kunama	523.995.116,00
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 01.03.2007. Utvrđeno je da su državne potpore za zapošljavanje i usavršavanje sadržane u Godišnjem planu za poticanje zapošljavanja za 2007. sukladne Zakonu o državnim potporama. U slučaju državnih potpora za zapošljavanje, Vijeće je uputilo Ministarstvo i na mogućnost da se državne potpore za zapošljavanje osoba koje se teže zapošljavaju mogu odrediti i u većoj razini od Programom predviđene, odnosno do razine od 50 posto opravdanih troškova zapošljavanja.

Klasa	UP/I 430-01/2007-03/10
Davatelj	Ministarstvo kulture
Naziv	Prijedlog Programa za financiranje filma i kinematografije u 2007.
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	20.02.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Pravilnik o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (NN, broj: 7/01); Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN, broj: 47/90 i 27/93); Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje programa javnih potreba u području filma i njihovom financiranju (NN, broj: 62/03)
Sektor, kategorija i namjena	Kultura, audiovizualna i filmska industrija
Instrument	A1 - subvencija
Trajanje	2007.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	39.000.000,00
Iznos u kunama	39.000.000,00
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 15.03.2007. Utvrđeno je da Prijedlog Programa predstavlja program državne potpore iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama te da se na državne potpore sadržane u Prijedlogu Programa može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke b) Zakona o državnim potporama, odnosno da su namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine.

Klasa	UP/I 430-01/2007-01/17
Davatelj	Ministarstvo financija
Naziv	Nacrt prijedloga Uredbe o osiguranju izvoza
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	05.03.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Konsenzus Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj
Sektor, kategorija i namjena	Izvoz
Instrument	osiguranje izvoza
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o odbacivanju od 04.04.2007. Utvrđeno je da se ne radi o državnim potporama u smislu Zakona o državnim potporama, već je riječ o primjeni pravila kreditiranja izvoza roba i usluga s rokom otplate od dvije i više godina određenih Konsenzusom Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj što nije u nadležnosti Agencije.

Klasa	UP/I 430-01/2007-02/19
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog Uredbe o poticanju ulaganja
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	21.03.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o poticanju ulaganja (NN, broj: 138/06)
Sektor, kategorija i namjena	Regionalni razvoj (poticanje ulaganja)
Instrument	A1 – subvencija, A2 – porezne olakšice
Trajanje	2007.-2013.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	19.500.000,00
Iznos u kunama	149.500.000,00 (za razdoblje 2007.-2010.)
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 04.04.2007. Utvrđeno je da Prijedlog Uredbe, zajedno sa Zakonom o poticanju ulaganja, predstavlja program državne potpore iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama, te da su kategorije državnih potpora, intenziteti i opravdani troškovi sukladni sa Zakonom o državnim potporama, odnosno predviđene su državne potpore za otvaranje novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, za usavršavanje povezano s ulaganjem, za osnivanje i razvoj tehnološko razvojno - inovacijskih centara i strateških aktivnosti poslovne podrške te za velike projekte ulaganja – „Projekt ulaganja od značajnog gospodarskog interesa“.

Klasa	UP/I 430-01/2007-08/21
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog Pravilnika o dodjeli jamstava HAMAG-a
Korisnik	Mali i srednji poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	23.03.2007. , na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN, broj: 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	Mali i srednji poduzetnici, regionalne potpore, zapošljavanje
Instrument	D1 - jamstvo
Trajanje	1.6.2007. – 31.12.2009.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	500.000.000,00 (za razdoblje 2008.-2009.)
Iznos u eurima	65.789.474,00
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 24.05.2007. Utvrđeno je da Prijedlog Pravilnika predstavlja program državne potpore iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama, te da se na državne potpore za male i srednje poduzetnike te regionalne državne potpore mogu primijeniti izuzeća iz članka 4. stavka 3. točke d) i članka 4. stavka 3. točke a) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama namijenjenim poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, te državnim potporama koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti.

Klasa	UP/I 430-01/2007-02/23
Davatelj	Hrvatska agencija za telekomunikacije
Naziv	Prijedlog Odluke o kriterijima i mjerilima za dodjelu poticajnih sredstava za razvoj širokopojasne infrastrukture na područjima gdje ne postoji dostatan interes za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa Internetu
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	23.03.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zaključak Vlade RH o prihvaćanju Operativnog plana provedbe programa e-Hrvatska 2007. za 2006. Klasa: 650-05/06-01/03, urbroj: 5030108-06-21, od 13. travnja 2006., Zaključak Vlade RH o prihvaćanju Strategije razvoja širokopojasnog pristupa Internetu u Republici Hrvatskoj do 2008. i Akcijskog plana provedbe Strategije razvoja širokopojasnog pristupa Internetu u Republici Hrvatskoj za 2007., klasa: 650-01/06-02/05, urbroj: 5030116-06-01, od 13. listopada 2006.
Sektor, kategorija i namjena	Telekomunikacijska infrastruktura
Instrument	A1 - subvencija
Trajanje	16.5.2007. – 31.12.2008.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	32.736.263,76
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o naknadnom odobrenju od 24.05.2007. Utvrđeno je da se na državnu potporu u obliku subvencije sadržanu u Odluci može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) Zakona o državnim potporama odnosno da se radi o državnim potporama namijenjenim poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja.

Klasa	UP/I 430-01/2007-03/25
Davatelj	Ministarstvo kulture
Naziv	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	15.12.2006., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN, broj: 47/90 i 27/93); Javni poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2007.
Sektor, kategorija i namjena	Kultura (nakladništvo, audiovizualna djelatnost)
Instrument	A1 - Subvencija
Trajanje	-
Plan u kunama u DPRH za 2007.	-
Iznos u kunama	-
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o naknadnom odobrenju od 24.05.2007., klasa: 430-01/2007-03/25, urbroj: 580-03-07-43-12. Utvrđeno je da se na državne potpore za poticanje kulture i zaštitu baštine te za poticanje audiovizualne industrije sadržane u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi od 5. prosinca 2006. i 26. veljače 2007. može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke b) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama namijenjenim promicanju kulture i zaštiti baštine.

Klasa	UP/I 430-01/2007-05/28
Davatelj	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Naziv	Prijedlog zaključka Vlade RH o prihvaćanju izmjena i dopuna Smjernica za poticanje inovacijskog tehnološkog sustava
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	14.05.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Zakon o potvrđivanju ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Hrvatski projekt tehnološkog razvoja (NN – Međunarodni ugovori, broj: 12/05)
Sektor, kategorija i namjena	Usluge od općeg gospodarskog interesa (istraživanje i razvoj)
Instrument	A1 – Subvencija, C1 – zajam pod povoljnijim uvjetima
Trajanje	11.06.2007. - 11.06.2010.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	77.885.763,00 (za razdoblje 2007.-2010.)
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 23.11.2007. Utvrđeno je da se na regionalne državne potpore te državne potpore za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa sadržane u Prijedlogu izmjena i dopuna Smjernica za poticanje inovacijskog tehnološkog sustava može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točaka a), d) i e) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti, državnim potporama namijenjenim poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, te državnim potporama pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaća, uz uvjet da državne potpore predstavljaju isključivo naknadu za obavljanje i provedbu tih zadaća.

Klasa	UP/I 430-01/2007-70/31
Davatelj	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
Naziv	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama
Korisnik	Fizičke osobe
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	05.07.2007., vlastita inicijativa
Pravni temelj	Pravilnik o imovinsko-pravnim tražbinama, klasa: 140-03/02-01/7070, urbroj: 341-99-01-01/6, od 11. prosinca 2002.
Sektor, kategorija i namjena	-
Instrument	Otpis potraživanja
Trajanje	-
Plan u kunama u DPRH za 2007.	-
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	

Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odbacivanju od 02.08.2007. Utvrđeno je da Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama ne sadrži državnu potporu temeljem Zakona o državnim potporama, jer se radi o fizičkim osobama koji ne obavljaju gospodarsku djelatnost odnosno ne sudjeluju u prometu roba i usluga, stoga se temeljem članka 2. stavka 2. ZDP-a, ne smatraju korisnicima državne potpore, a izmijenjeni članak 26. stavak 1. Pravilnika odnosi se samo na cjeloviti ili djelomični otpis tražbina nastalih do 31. prosinca 2002. Tražbine po osnovi doprinosa za mirovinsko osiguranje nastale nakon naprijed navedenog datuma, a koje se odnose na poduzetnike, prešle su u nadležnost Ministarstva financija-Porezne uprave, sukladno Zakonu o doprinosima i obveznom osiguranju.
---	---

Klasa	UP/I 430-01/2007-09/32
Davatelj	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
Naziv	Izmjene i dopune Pravilnika o osnovnim uvjetima financiranja pojedinih ciljnih skupina
Korisnik	Veliki, srednji i mali poduzetnici
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	16.07.2007., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	Statut HBOR-a
Sektor, kategorija i namjena	Mali i srednji poduzetnici, istraživanje i razvoj, zaštita okoliša, zapošljavanje, usavršavanje, regionalne potpore
Instrument	C1 – povoljniji zajmovi, D - jamstva
Trajanje	02.08.2007.- 31.12.2009
Plan u kunama u DPRH za 2007.	1.727.000.000,00
Iznos u kunama	6.910.930.039,53
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 02.08.2007. Utvrđeno je da Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika zajedno s Pravilnikom o osnovnim uvjetima financiranja pojedinih ciljnih skupina predstavlja program državne potpore iz članka 3. stavka 2. Zakona o državnim potporama, te da se na regionalne državne potpore može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke a) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti, dok se na državne potpore za male i srednje poduzetnike, istraživanje i razvoj, zaštitu okoliša, zapošljavanje i usavršavanje može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke d) Zakona o državnim potporama, odnosno da se radi o državnim potporama namijenjenim za poticanje određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja. Utvrđeno je da su državne potpore male vrijednosti opisane u točki 2.3. f) obrazložena u potpunosti usklađene s odredbama Uredbe Komisije Europskih zajednica broj 1998/2006., od 15. prosinca 2006. (Službeni list Europske unije, serija L, broj 379, 28. prosinca 2006.), koja je usvojena temeljem Odluke Vlade RH o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti i objavljena u „Narodnim novinama“, broj: 45/07.

Klasa	UP/I 430-01/2006-02/50
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva
Naziv	Zahtjev za odobravanje jamstava za sanaciju poduzetnika Brodosplit-Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., Split
Korisnik	Brodosplit-Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., Split
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	28.08.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Brodogradnja (sanacija)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	139.678.604,29 kuna
Iznos u eurima	18.977.119,80 EUR
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 18.01.2007. Odobren je zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva za izdavanje državnih jamstava za sanaciju poduzetniku Brodosplit-Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o. u iznosu od 18.977.119,80 EUR-a odnosno 139.678.604,29 kuna. Potpora u obliku državnog jamstva odobrena je pod uvjetima da se jamstvo i kredit daju pod tržišnim uvjetima, da kredit bude vraćen u roku od 12 mjeseci od isplate posljednjeg obroka, da je potpora dodijeljena zbog ozbiljnih socijalnih problema, da je ograničena na neophodan iznos koji omogućava poslovanje poduzetnika, da se odobrava za razdoblje potrebno za izradu plana restrukturiranja, a najviše na 6 mjeseci, te da se dodjeljuje samo jednom. Spomenuti uvjeti temelje se na Zakonu o državnim potporama, Uredbi o državnim potporama te obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica.

Klasa	UP/I 430-01/2006-05/51
Davatelj	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Naziv	Državne potpore za tekuće poslovanje i kapitalna ulaganja te zahtjev za odobrenje državnog jamstva za poduzetnika Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica d.o.o., Jasenak
Korisnik	Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica d.o.o., Jasenak
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	11.10.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Sportske djelatnosti, osim marina (restrukturiranje)
Instrument	Subvencije; jamstva
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	8.000.000 kuna + 12.200.000 kuna
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka 18.01.2007. Odlučeno je da se zaključkom odbaci zahtjev u smislu članka 9. stavka 3. ZDP-a., s obzirom da Ministarstvo nije dostavilo traženo očitovanje u određenom roku. Sukladno članku 9. stavcima 1. i 2. ZDP-a, smatra se da je prijedlog za odobravanje državne potpore poduzetniku HOC Bjelolasica d.o.o. povučen, budući da i nakon ponovljenog zahtjeva davatelj državne potpore nije dostavio tražene podatke i isprave.

Klasa	UP/I 430-01/2006-12/57
Davatelj	Hrvatski fond za privatizaciju
Naziv	Prijedlog za odobrenje državne potpore poduzetniku Goričanka Nova d.o.o., Velika Gorica
Korisnik	Goričanka Nova d.o.o., Velika Gorica
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	20.11.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Proizvodnja vanjske odjeće, osim po mjeri (potpora za tekuće poslovanje)
Instrument	Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	1.800.000 kuna
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odbijanju od 04.04.2007. Primjenom članka 7. Zakona o državnim potporama i članka 137. stavka 3. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/01 i 103/96), doneseno je rješenje o odbijanju Prijedloga za dodjelu državne potpore poduzetniku Goričanka Nova d.o.o. podnesenog od strane Hrvatskog fonda za privatizaciju zbog nepodnošenja dokumentacije od strane Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Klasa	UP/I 430-01/2006-04/44
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Razvoj zračnog prometa - očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz)
Korisnik	Croatia Airlines d.d., Zagreb
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	30.08.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Zračni promet (služba od općega gospodarskog interesa)
Instrument	A1 - subvencije
Trajanje	Od 2007. do 2011.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	92.740.000 kuna godišnje
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	

Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odobrenju od 06.09.2007. Odobrena je državna potpora u obliku subvencije poduzetniku Croatia Airlines d.d. u razdoblju od 2007. do 2011. za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa u domaćem linijskom zračnom prijevozu. Toj odluci prethodila je Odluka Vlade Republike Hrvatske od 25. siječnja 2007. kojom je sedam linija domaćeg linijskog zračnog prijevoza utvrđeno uslugama od općeg gospodarskog interesa. Subvencija se određuje kao naknada dijela neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja prijevoza na domaćim zračnim linijama određenim odlukom Vlade na godišnjoj razini. Određeno je da je poduzetnik Croatia Airlines d.d. dužan voditi odvojeno knjigovodstvo prihoda i troškova obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza od svojih ostalih aktivnosti. Takav pristup omogućava sustavno razdvajanje prihoda i troškova poduzetnika ostvarenih na tržištima gdje postoji tržišno natjecanje od onih gdje to nije slučaj, te se tako osigurava transparentno knjigovodstveno praćenje i izračun stvarnih troškova obavljanja usluga od općeg gospodarskog interesa. Pojam usluge od općeg gospodarskog interesa u pravu Europske unije obuhvaća one gospodarske usluge koje su od osobitog značaja za građane pojedine zemlje, a koje se bez intervencije države ne bi pružale, ili bi se pružale pod različitim odnosno nepovoljnijim uvjetima od postojećih. Pravna stečevina Europske unije određuje kriterije i pravila koje je potrebno poštivati prilikom definiranja usluga od općeg gospodarskog interesa kao i načina izračuna novčane kompenzacije poduzetnicima za pružanje takvih usluga, a isti se u cijelosti primjenjuju u Republici Hrvatskoj temeljem Zakona o državnim potporama.
---	---

Klasa	430-01/2006-02/09
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o slobodnim zonama s Konačnim prijedlogom zakona
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	
Datum i način pokretanja postupka	22.03.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Regionalne potpore
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Odgovor – mišljenje od 11.09.2007. Uvidom u Prijedlog izmjena Zakona o slobodnim zonama razvidno je da se ovim Prijedlogom napušta sustav državnih potpora koji nije sukladan obvezama preuzetim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju i prelazi na sustav koji je sukladan Zakonu o državnim potporama i Zakonu o poticanju ulaganja. U mišljenju su iznijete potrebne izmjene Prijedloga kako bi se uskladio sa Zakonom o državnim potporama, budući da je usklađivanje Zakona o slobodnim zonama označeno kao jedan od uvjeta otvaranja pregovora s Europskom unijom u poglavlju 8. „Tržišno natjecanje“.

Klasa	UP/I 430-01/2006-02/55
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog izmjena Programa za poboljšanje teškog gospodarskog položaja proizvođača autodijelova u Republici Hrvatskoj
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	02.11.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Proizvodnja autodijelova
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 06.03.2007. Donesena je odluka o obustavi postupka, jer se smatra da je Ministarstvo povuklo Prijedlog izmjena programa mjera i kriterija, budući da u skladu s člankom 9. stavkom 3. Zakona o državnim potporama, ako i nakon ponovljenog zahtjeva davatelj državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave, smatra se da je povučen prijedlog za odobravanje državne potpore.

Klasa	UP/I 430-01/2006-02/52
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva
Naziv	Mjere za poticanje razvoja i poboljšanja stanja u tekstilnoj i kožarsko-obučarskoj industriji Hrvatske - izmjene kriterija za dodjelu državnih potpora
Korisnik	
Program/pojedinačna mjera	Program
Datum i način pokretanja postupka	13.11.2006. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Tekstilna i kožarsko-obučarska industrija (mali i srednji poduzetnici, regionalne potpore, zaštita okoliša, usavršavanje)
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Zaključak o obustavi postupka od 15.02.2007. Donesena je odluka o obustavi postupka donošenja odobrenja na Prijedlog izmjene Mjera za poticanje razvoja i poboljšanja stanja u tekstilnoj i kožarsko-obučarskoj industriji Hrvatske jer u skladu s člankom 9. stavkom 3. Zakona o državnim potporama, ako i nakon ponovljenog zahtjeva davatelj državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave, smatra se da je povučen prijedlog za odobravanje državne potpore.

Klasa	UP/I 430-01/2005-02/14
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog mjera za okončanje procesa restrukturiranja i poslovne konsolidacije društva Elcon d.d., Zlatar Bistrica
Korisnik	Elcon d.d., Zlatar Bistrica
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna mjera
Datum i način pokretanja postupka	14.07.2005., na zahtjev davatelja državne potpore
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Restrukturiranje, prerađivačka industrija
Instrument	Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	2005.-2008.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	33.696.251,00
Iznos u eurima	4.553.547,00
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o odbijanju od 01.03.2007. Utvrđeno je da Prijedlog mjera nije sadržavao dovoljno elemenata temeljem kojih bi Agencija donijela meritornu odluku, te su Ministarstvu u više navrata upućeni zahtjevi za dopunu Prijedloga mjera. Međutim Ministarstvo nije odgovorilo na zahtjeve Agencije pa je, sukladno članku 13. stavku 2. Zakona o državnim potporama, zbog nepotpunog Prijedloga mjera donesena odluka o odbijanju istog.

Klasa	UP/I 430-01/2004-04/06
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Državna potpora za financijsku konsolidaciju Sloga IMK d.d., Požege - prijedlog mjera za pretvaranje potraživanja države u vlasnički udio u poduzetniku
Korisnik	Sloga IMK d.d., Požege
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	10.08.2004. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Proizvodnja vanjske odjeće, osim po mjeri (restrukturiranje)
Instrument	B1 - Pretvaranje duga u vlasnički udjel
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	4.325.963 kuna
Iznos u eurima	577.565 EUR
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o naknadnom odobrenju od 13.06.2007. Na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, naknadno je odobrena državna potpora za restrukturiranje poduzetnika Sloga industrija modne konfekcije d.d. iz Požege iz 2004. Temeljem podataka poduzetnika Sloga IMK d.d. Plan restrukturiranja tog poduzetnika ocijenjen je prihvatljivim, ali je odobrenje potpore uvjetovano ispunjenjem posebnih uvjeta i rokova koji će se nadzirati, te ukoliko se utvrde nepravilnosti, temeljem Zakona o državnim potporama naložit će se povrat dodijeljenih državnih potpora.

Klasa	UP/I 430-01/2004-01/42
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	- Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva u korist Hrvatske banke za obnovu i razvitak po Programu kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata poduzetniku Varteks d.d., Varaždin - Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva u korist Zagrebačke banke d.d. za financiranje tekućeg poslovanja poduzetnika Varteks d.d., Varaždin - Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva u korist Privredne banke Zagreb d.d. za financiranje tekućeg poslovanja poduzetnika Varteks d.d., Varaždin
Korisnik	Varteks d.d., Varaždin
Program/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	30.12.2004. na prijedlog davatelja
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Proizvodnja ostale vanjske odjeće, osim po mjeri (restrukturiranje)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	Do 31. prosinca 2007.
Plan u kunama u DPRH za 2007.	
Iznos u kunama	122.322.336 kuna
Iznos u eurima	16.530.000 EUR
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	Rješenje o naknadnom odobrenju uz uvjete od 04.04.2007. U postupku naknadnog davanja suglasnosti na državne potpore za restrukturiranje poduzetnika Varteks d.d. dana je suglasnost na dodjelu državnih jamstava u korist Zagrebačke banke d.d., Zagreb i Privredne banke d.d., Zagreb koja vrijede do 31. prosinca 2007., odnosno do završetka procesa restrukturiranja, a koja je izdala Vlada Republike Hrvatske. Na državno jamstvo u korist Hrvatske banke za obnovu i razvitak dana je suglasnost s rokom do 31. prosinca 2007. Također dana je suglasnost na državne potpore za restrukturiranje sadržane u kreditima kojima su poduzetniku Varteks d.d. odobreni od strane Hrvatske banke za obnovu i razvitak pod uvjetima povoljnijim od tržišnih. Pritom su određene mjere i uvjeti koji moraju biti ispunjeni kako bi se smanjili negativni učinci odobrenih državnih potpora na narušavanje tržišnog natjecanja davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske te rokovi izvršenja. Te mjere između ostalog uključuju obvezu poduzetnika Varteks d.d. da vlastitim doprinosom sudjeluje u procesu restrukturiranja, zabranu primanja drugih vrsta državnih potpora do završetka restrukturiranja, a sukladno Uredbi o državnim potporama, od završetka restrukturiranja u narednih deset godina poduzetniku Varteks d.d. se ne mogu dodjeljivati nove operativne potpore.

**Prilog 9. Popis odluka Upravnog suda RH povodom tužbi protiv odluka
Agencije u 2007. godini**

PREDMET	ODLUKA	PRESUDA US
Klasa: UP/I 030-02/99-01/140 Perutnina Ptuj, PIPO d.o.o., Čakovec	Rješenje Agencije	tužba se odbija
Klasa: UP/I 030-02/2002-01/44 Pliva d.d., Zagreb	Rješenje Agencije	tužba se usvaja
Klasa: UP/I 030-02/2002-01/44 P.Z. AUTO d.o.o., V. Gorica	Rješenje Agencije	tužba se odbija
Klasa: UP/I 030-02/2002-01/30 P.Z. AUTO d.o.o., V. Gorica	Rješenje Agencije	tužba se odbija
Klasa: UP/I 030-02/2002-01/60 P.Z. AUTO d.o.o., V. Gorica	Rješenje Agencije	tužba se odbija
Klasa: UP/I 030-02/99-01/44 ADRIS GRUPA d.d. Rovinj i TDR d.o.o. Rovinj	Rješenje Agencije	tužba se odbija
Klasa: UP/I 030-02/2004-01/70 TISAK d.d. Zagreb i DISTRI PRESS d.o.o. Zagreb	Rješenje Agencije	tužbe se odbijaju